

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO GYMNÁZIUM

GYMNÁZIUM JANA BLAHOSLAVA
A STŘEDNÍ PEDAGOGICKÁ ŠKOLA,
PŘEROV, DENISOVA 3

„Čtyřleté gymnázium – živé jazyky“

Platné od 1. 9. 2026

1 Identifikační údaje

1.1 Identifikační údaje školního vzdělávacího programu

Název ŠVP: Čtyřleté gymnázium – živé jazyky¹
Vzdělávací program školy: Čtyřletý vzdělávací program (KKOV 79-41-K/41)
Studijní forma vzdělávání: Denní forma vzdělávání

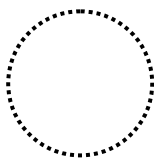
Předkladatel:

Název: Gymnázium Jana Blahoslava
a Střední pedagogická škola, Přerov, Denisova 3
Sídlo: Denisova 3, 750 02 Přerov
Právní forma: příspěvková organizace Olomouckého kraje
IČO: 61985759
RED IZO: 600 017 842
IZO: 000842818
Ředitelka školy: Mgr. Romana Studýnková
Telefon: 581 291 200
Fax: 581 291 204
E-mail: info@gjb-spgs.cz
WWW: www.gjb-spgs.cz
Koordinátor ŠVP: Mgr. Pavel Železný

Zřizovatel:

Název: Olomoucký kraj
Sídlo: Jeremenkova 40a
779 11 Olomouc
IČO: 60609460
Kontaktní osoba: Mgr. Miroslav Gajdůšek, MBA.
telefon: +420 585 508 856
fax: +420 585 508 564
WWW: www.kr-olomoucky.cz
Platnost dokumentu: **od 1. 9. 2026 počínaje prvním ročníkem studia**

Školní vzdělávací program byl schválen členy Školské rady dne: 26. 6. 2026

razítko školy

Mgr. Romana Studýnková
ředitelka

¹ Školní vzdělávací program čtyřletého studia je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Střední škola Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola vznikla v roce 2008 sloučením dvou samostatně existujících vzdělávacích institucí s poměrně bohatou historií. Střední pedagogická škola byla založena v roce 1950, Gymnázium Jana Blahoslava vzniklo v roce 1992.

Škola nabízí k 1. 9. 2026 tyto obory studia:

Studijní obor/Školní vzdělávací program	Ukončení studia	Forma studia	Stupeň středního vzdělání
75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika ŠVP „Předškolní a mimoškolní pedagogika“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou
75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika ŠVP „Předškolní a mimoškolní pedagogika“	maturitní zkouška	zkrácená dálková	střední vzdělání s maturitní zkouškou
78-42-M/03 Pedagogické lyceum ŠVP „Pedagogické lyceum“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou
79-41-K/61 Gymnázium (šestileté studium) ŠVP „Šestileté gymnázium – živé jazyky“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou
79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté studium) ŠVP „Čtyřleté gymnázium – živé jazyky“	maturitní zkouška	denní	střední vzdělání s maturitní zkouškou

Zejména v oborech vyučovaných na Střední pedagogické škole má škola vysoce nadregionální charakter. Školu navštěvuje nemalé procento žáků z okolních krajů (především Moravskoslezského, Zlínského a Jihomoravského). Zájem o studium každoročně převyšuje kapacitní možnosti školy.

Škola se nachází ve dvou budovách v Přerově a v jedné budově (elokované pracoviště) v Olomouci.

Ředitelství školy má sídlo v Přerově v budově Denisova 3, gymnaziální obory jsou kmenově umístěny v budově Generála Štefánika 10. Budovy v Přerově jsou v těsné blízkosti a vytvářejí jeden společný areál. Přejít mezi budovami neomezují žádné veřejné komunikace. Celkem je pro výuku k dispozici v obou budovách 45 učeben, z toho 14 je odborných, 4 učebny informatiky a výpočetní techniky. Pro výuku tělesné výchovy máme jednu velkou tělocvičnu, dvě malé tělocvičny a dvě hřiště ve dvorním traktu budov.

V obou budovách jsou učebny vybaveny multimediální technikou, většina učeben je vybavena dataprojektory, dvě z nich interaktivními tabulemi (učebny IVT). Vybrané kmenové učebny jsou tematicky zaměřeny a vybaveny k odborné výuce geografie, dějepisu, biologie, chemie a cizích jazyků. V celé budově je rozvedena počítačová síť v podobě strukturované kabeláže i bezdrátového připojení. Výuka odborných předmětů a jejich metodiky probíhá ve specializovaných učebnách.

Elokované pracoviště v Olomouci se nachází v budově Obchodní akademie a Ekonomického lycea Olomouc, tř. Spojenců 745, 779 00 Olomouc.

Škola získala statut Fakultní školy Pedagogické fakulty UP Olomouc (12. 2. 2008) a od roku 2023 také Fakulty tělesné výchovy a sportu UP Olomouc. Plnit svou pedagogickou praxi na naší škole mají možnost studenti nejen uvedených fakult.

Kombinace studijních oborů, vyučovaných předmětů a velikost školy umožňuje nabídnout žákům odborný, stoprocentně aprobovaný tým pedagogů a dostatečné prostorové i technické zázemí ke studiu.

Školní stravování probíhá v Přerově v budově Denisova 3 ve výdejně stravy. Obědy připravuje a jejich rozvoz zajišťuje Střední škola technická, Kouřilkova 8. Na elokovaném pracovišti v Olomouci ve výdejně stravy v budově Obchodní akademie a Ekonomického lycea Olomouc, dovoz stravy je zajištěn ze školní jídelny Gymnázia, Olomouc-Hejčín.

Žáci oborů SPgŠ a vyššího stupně gymnázia mají možnost zajistit si ubytování v domovech mládeže jiných středních škol v Přerově, nejbližší se nachází cca 5 minut chůze od budovy školy.

Velkou výhodou školy je blízkost autobusového a vlakového nádraží (do pěti minut chůze), žáci školy tedy využívají dobré dopravní obslužnosti.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Složení pedagogického sboru plně odpovídá požadavkům zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění.

Díky velikosti školy, a tedy i velkému počtu pedagogů je možné prakticky bez problémů zajistit kvalifikovaný zástup v případě nepřítomnosti kteréhokoli pedagoga.

Ředitelka školy plně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků tak, aby se do výuky promítaly nové poznatky všech vědních oborů, moderní trendy a postupy vzdělávání žáků.

Vedení školy je tříčlenné: ředitelka školy, statutární zástupce ředitele (zároveň zástupce ředitele pro Střední pedagogickou školu), zástupce ředitele pro Gymnázium. Součástí rozšířeného vedení školy jsou předsedové předmětových komisí, kteří zodpovídají za činnost svěřených oborů.

Na škole působí výchovný poradce, metodik ICT technologií, metodik prevence rizikového chování, koordinátor environmentální výchovy, školní psycholog, kariérový poradce.

2.3 Charakteristika žáků

Ke čtyřletému studiu se hlásí nejlepší žáci z devátých tříd základních škol především z Přerova a nejbližšího okolí, kteří chtějí být připraveni ke vzdělávání především na vysokých a vyšších odborných školách.

2.4 Projekty

Škola věnuje velkou pozornost projektové činnosti, a to jak v oblasti vzdělávacích, tak investičních projektů. V dotační politice přitom využívá a bude využívat lokálních, krajských, vládních i evropských zdrojů. Investiční projekty směřují do zlepšování podmínek ve vzdělávání a edukační projekty do podpory počátečního i dalšího vzdělávání. Svěbytné místo mezi vzdělávacími projekty pak mají aktivity v oblasti EVVO.

Na základě dosavadních zkušeností bude škola pokračovat v další projektové činnosti, která výrazným způsobem podporuje nejen zlepšování technických podmínek výuky, ale především rozvoj její hlavní činnosti. Současný záběr projektové činnosti chce škola dále rozšiřovat i do oblastí zaměřených na jazykové vzdělávání a mezinárodní spolupráci.

Všechny projekty, které škola aktuálně realizuje, jsou prezentovány na www stránkách školy a v aktuálních výročních zprávách o činnosti školy.

2.5 Školní parlament

Na škole působí Školní parlament složený ze zvolených zástupců žáků jednotlivých tříd. Ředitelka školy se schází s žáky na společných jednáních, která probíhají pravidelně jednou za měsíc. Vzájemnou komunikací mezi vedením školy a žáky usilujeme o vytvoření dobrého klimatu ve škole a předcházení vzniku možných problémů.

2.6 Spolupráce s rodiči

Spolek rodičů a přátel školy GJB a SPgŠ v Přerově

Spolek rodičů a přátel školy GJB a SPgŠ v Přerově (SRPŠ) přispívá k rozvoji vzdělávání a kulturních potřeb žáků Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy. Jeho cílem je prohlubovat modernizaci výchovně vzdělávacího procesu a dále přispívat k rozvoji umělecké, sportovní a tělovýchovné činnosti žáků.

Členové SRPŠ jsou voleni zákonnými zástupci žáků v jednotlivých třídách. Každá třída má ve Spolku své zastoupení. Zástupci tříd v SRPŠ se schází na pravidelných schůzkách jednou za měsíc.

SRPŠ se podílí na organizaci a finančním zajištění různých akcí školy. Hradí žákům ze svých prostředků jízdné a startovné na soutěže. Přispívá na kurzy, exkurze a výlety organizované školou. Podílí se na spolufinancování nadstandartních školních pomůcek např. v oblasti jazykového, uměleckého a tělovýchovného vzdělávání. Pro maturitní třídy SRPŠ organizuje a financuje společenské plesy a přispívá jim na další výdaje spojené s maturitní zkouškou.

2.7 Partneři školy

Školská rada

Při škole je zřízena v souladu s platným ustanovením školského zákona Školská rada při GJB a SPgŠ. Ta pracuje ve složení: tři zástupci zřizovatele, tři zástupci pedagogického sboru a tři zástupci zákonných zástupců nezletilých žáků a zletilých žáků. Členové tohoto poradního orgánu školy se scházejí dvakrát ročně, schvalují, v souladu s platnou legislativou, dokumenty školy a řeší aktuální problémy.

Univerzita Palackého v Olomouci

Pro školu je velkým přínosem úzká spolupráce s Univerzitou Palackého v Olomouci. Škola získala statut Fakultní školy Pedagogické fakulty UP Olomouc (12. 2. 2008) a od roku 2023 také Fakulty tělesné výchovy a sportu UP Olomouc. Studenti (jiných škol a fakult) tak využívají možnost plnění své pedagogické praxe. Škola touto spoluprací získává možnost pedagogických pracovníků z řad absolventů v případě přirozené obměny pedagogického sboru.

Výchovně vzdělávací instituce Olomouckého kraje

Soustavně rozvíjíme spolupráci s výchovně vzdělávacími institucemi Olomouckého kraje, na nichž žáci oborů Střední pedagogické školy plní průběžnou a souvislou pedagogickou praxi.

Goethe – Institut Praha

Na základě dlouhodobě spolupráce školy s pražským Goethe-Institutem, a především díky opakovaným vynikajícím výsledkům žáků při těchto zkouškách, byla našemu gymnáziu k 1. lednu 2005 udělena mnichovskou centrálou Goethe-Institutu (G-I) samostatná licence. Škola se tak stala Licenčním zkouškovým centrem. Zkoušky se zde konají jednou až dvakrát ročně, počet úspěšných absolventů zkoušek všech úrovní z řad žáků naší školy již dosahuje čísla dvě stě. V lednu 2008 byla vzhledem k úspěšnosti Licenčního centra Goethe Institutu při GJB prodloužena licence o další 3 roky a v roce 2010 byla licence udělena na dobu neurčitou.

Microsoft

Škola se stala díky úspěchům ve výuce ICT technologií školicím centrem Microsoft v rámci programu **Partners in Learning**. V rámci tohoto programu nabízí bezplatné vzdělávání pracovníkům škol a školských zařízení v oblasti efektivního využívání informačních a komunikačních technologií ve výuce, přípravě na ni, při samostudiu i organizačních činnostech na školách. Účastníkům jsou bezplatně poskytovány metodické a výukové materiály v elektronické podobě. Škola těží z možnosti účasti svých zaměstnanců v místě výkonu práce.

Asociace školních středoškolských klubů

Škola je členem Asociace školních sportovních klubů. Tato organizace sdružuje sportovní kluby při školách a školní kroužky. Hlavním cílem a posláním je především zaujmout žáky škol přitažlivými sportovními programy, soutěžemi, vytvářením kladného vztahu k pohybové aktivitě nebo jim poskytovat alternativu pro volný čas. Ovlivňuje jejich hodnotovou orientaci a působí jako prevence kriminality a zneužívání návykových látek. Další náplní je vychovávat, propagovat a oceňovat férové a čestné jednání. Škola se spolupodílí na organizaci atletických soutěží. Pro střední školy např. Corny atletického poháru, pro základní školy Poháru rozhlasu. Dále pak organizuje turnaj pro střední školy ve volejbale neregistrovaných dívek.

Cambridge P.A.R.K.

Naše škola spolupracuje s autorizovaným zkouškovým centrem Cambridge P.A.R.K., které je největším zkouškovým centrem v ČR. Tato spolupráce nabízí řadu výhod včetně prezentací s rodilými mluvčími o zkouškách pro studenty, konání ostrých zkoušek nebo zkoušek nanečisto různých jazykových úrovní přímo v prostorách naší školy. V rámci spolupráce mají vyučující AJ možnost účastnit se akreditovaných školení a akcí, získat přístup k výukovým materiálům a také metodickou podporu a účast na konferencích P.A.R.K.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu

Cílem vzdělávání žáků gymnaziálního studijního oboru je úspěšné zahájení jejich dalšího profesního růstu v terciární sféře v bakalářských či magisterských studijních programech. Zaměření ŠVP tomuto plně odpovídá. Žáci získají ve čtyřletém studijním programu odpovídající znalosti ve všeobecně vzdělávacích předmětech.

Studium je určeno pro žáky s ukončeným základním vzděláním, kteří mají zájem o rozšířenou výuku cizího jazyka a humanitních předmětů.

Pro podporu výuky cizích jazyků zajišťujeme studijní pobyty v partnerských školách v zahraničí, motivační pobyty žáků v Anglii, Španělsku a Francii. Žáci se zapojují do mezinárodních projektů. Podporujeme žáky ve vlastních aktivitách, které směřují ke zvýšení jejich jazykové komunikační gramotnosti.

3.2 Profil absolventa

Studijní obor: 79-41-K/41 Gymnázium

ŠVP: „Čtyřleté gymnázium – živé jazyky“

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Zaměření ŠVP je určeno žákům se zájmem o cizí jazyky a všeobecně orientované studium v oblasti společenských i přírodních věd, kteří chtějí po jeho absolvování pokračovat ve studiu na vysokých školách u nás i v zahraničí.

Absolvent je velmi dobře vybavený znalostí anglického jazyka, jehož rozšířená výuka je patrná z učebního plánu, a ovládá další cizí jazyk.

Žáci s výbornými výsledky v cizím jazyce jsou připravováni v rámci výuky a nepovinných předmětů (bezúplatně) ke složení mezinárodních jazykových zkoušek z německého jazyka (Goethe-Zertifikat) a anglického jazyka (PET, FCE, CAE).

Široká volitelnost předmětů ve vyšších ročnících studia umožňuje žákům dobrou připravenost jak v cizích jazycích, tak i v ostatních předmětech humanitního i přírodovědného zaměření.

Studium gymnázia směřuje k tomu, aby absolvent:

- poznal a rozvíjel vlastní schopnosti a uplatňoval je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- osvojil si strategie učení a byl motivován pro celoživotní vzdělávání;
- zdokonalil své komunikativní schopnosti a dovednosti;
- směřoval k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- rozvíjel schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- projevoval se jako svěbytná, svobodná a zodpovědná osobnost;
- uplatňoval svá práva a naplňoval své povinnosti;
- aktivně rozvíjel a chránil své fyzické, duševní i sociální zdraví a byl za ně zodpovědný;
- byl tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení je organizováno v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a dalšími platnými prováděcími právními předpisy.

Kritéria pro aktuální rok jsou vždy zveřejňována na www stránkách školy a prezentacích školy na veřejnosti. Jejich závazné znění zveřejňuje ředitelka školy v termínu stanoveném právními předpisy.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška je organizována v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a dalšími aktuálně platnými prováděcími právními předpisy.

Společná část maturitní zkoušky se koná v souladu s výše uvedenými předpisy v rozsahu, který je aktuálně platný.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk. Dále se profilová část maturitní zkoušky skládá ze dvou dalších povinných zkoušek. Žák může navíc vykonat nejvýše dvě nepovinné zkoušky.

Nabídku předmětů a další podmínky profilové části maturitní zkoušky zveřejní ředitel školy v souladu se školským zákonem nejpozději 7 měsíců před konáním první profilové zkoušky.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem gymnaziálního vzdělávání rozvíjíme klíčové kompetence žáků, které získali v základním vzdělávání. V průběhu studia by se jejich úroveň měla přiblížit k žádoucímu stavu popsanému ve výše uvedeném dokumentu.

K zajištění rozvoje klíčových kompetencí využíváme všech možností, které nabízí vybavení školy, vzdělání a schopnosti pedagogického sboru, ale také potenciál každého žáka, se kterým k nám přichází. Využijeme tedy tyto postupy k všestrannému rozvíjení každého jedince:

- Škola je vybavena velmi dobře digitální technikou s připojením na internet. Žáci jsou motivováni k samostatné práci, školní technika je jim k dispozici neomezeně (není-li právě využívána pro výuku). Žáci jsou vedeni k využívání techniky v samostatné přípravě na vyučování, ve vyučování a při vyhledávání, zpracování a publikaci informací.
- Škola podporuje žáky ve vytváření vlastního názoru, dává jim prostor k jeho vyjádření a obhájení vhodnou společenskou formou.
- Škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- Zahraniční poznávací zájezdy a výměnné pobyty v rámci mezinárodních projektů podporují prohloubení komunikačních a jazykových kompetencí.
- Do výuky vhodně zařazujeme formy práce, které vedou žáky k práci pro tým – skupinové projekty, pololetní a seminární práce.
- Žáci se podle svých schopností a možností aktivně podílí na organizaci a zajištění společenských a kulturních akcí školy, organizaci dnů otevřených dveří, exkurzí, reprezentačních plesů a jiných kulturních akcí.
- Rozvíjíme komunikativní, sociální, občanské a pracovní kompetence žáka; učitel a žák jsou partneři, kteří se vzájemně respektují, spolupracují a tolerují. Žák má nárok na pocit

bezpečí a rovnocennosti. Škola spolupracuje se se žáky prostřednictvím školního parlamentu.

- Žáci s výbornými výsledky v cizím jazyce jsou připravováni v rámci výuky i nad její rámec ke složení mezinárodních jazykových zkoušek z německého jazyka (Goethe-Zertifikat), anglického jazyka (PET, FCE, CAE) a francouzského jazyka (DELFI).

Získávání klíčových kompetencí, na jejichž základě se má žák zařadit do plnohodnotného života občana ve společnosti, je v jednotlivých předmětech realizováno v různé podobě. Všechny používané strategie mají za úkol získání kompetencí žáka, které považujeme obecně za důležité:

Kompetence k učení – učitel:

- zadává žákům práci tak, aby tvořivě využívali informace z odborné i umělecké literatury, tisku, internetu a dalších zdrojů, kriticky je hodnotili a třídili;
- stanovením jednoznačných požadavků na žáka ve svém předmětu vede žáka k zodpovědnosti za vlastní vzdělání a připravuje ho na celoživotní učení;
- hodnotí průběžně výsledky práce žáka a tím vyvolá sebereflexi žáka: žák sám hodnotí svou práci a její výsledky, ujasní si obtíže i rezervy své přípravy;
- motivuje žáky k plánování činnosti zadáváním dlouhodobějších úkolů s pevně stanoveným termínem odevzdání hotové práce;
- vlastním zaujetím a přístupem pomáhá učitel vytvářet vztah žáků k vědě a poznání a je mu osobním příkladem.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- v konkrétních případech nabízí žákům výběr z úkolů, metod a témat, aby podpořil jejich osobnostní zaměření a zaujetí jít do hloubky problému;
- zadává žákům časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají znalostí a vědomostí z jiných předmětů;
- umožňuje žákovi hledat různé varianty a způsoby řešení vlastního tvůrčího záměru, umožňuje mu rozvíjet vlastní zkušenosti a dovednosti, učí ho aplikovat nové poznatky, navrhnout originální postupy, nacházet různé alternativy postupů;
- vytváří s žáky hypotézy k problému či úkolu, žáci je ověřují praktickou činností, řeší problémy na úrovni svých znalostí, ověřují správnost řešení problémů, odpovídají na otázky.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vhodnými příklady z veřejného života a ze sdělovacích prostředků posiluje vědomí důležitosti kultivovaného jazykového projevu;
- zařazuje a řídí diskuse na aktuální a žákům blízká témata, v nichž se žáci učí vhodně argumentovat;
- klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu;
- nabízí žákům využívat všechny dostupné digitální technologie a další prostředky komunikace

Kompetence sociální a personální – učitel

- zařazuje do výuky úkoly, které vedou k poznávání a rozvoji žákovy osobnosti;
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat a nesou zodpovědnost za společný výsledek;

- podporuje studium řeči a komunikace, které jsou svou podstatou sociokulturními fakty a jejichž rozvoj a kultivace jsou důležitými aspekty v procesu kultivace celé společnosti;
- nabízí žákům vhodné aktivity, které ukazují žákům smysluplné využití jejich volného času a jsou tak prevencí a pozitivním protikladem sociálně patologickým jevům (nepovinné předměty a zájmová činnost).

Kompetence občanské – učitel:

- zařazuje diskuse, v nichž se žáci učí respektovat různé názory a hodnoty, postoje a schopnosti ostatních lidí;
- vede žáky ke sledování a posuzování různých událostí veřejného života;
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznávají tradice, zvyky a kulturu lidí v jednotlivých částech světa;
- uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního prostředí a nutnost podpory udržitelného rozvoje, žáci chápou význam přírodních a společenských hodnot;
- zařazuje metody, prostřednictvím kterých žák dostává příležitost učit se vnímat kulturní a duchovní hodnoty, poznávat a respektovat jejich odlišnosti, uvědomovat si hodnoty a význam kulturního dědictví, včetně pochopení významu tradic a role společenských norem;
- umožňuje žákům zapojit se do žákovské samosprávy na úrovni třídy a studentské rady na úrovni školy.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- učí studenty spoléhat se na vlastní tvůrčí potenciál a pomocí samostatně zpracovávaných úkolů si uvědomovat osobní zodpovědnost za svou práci;
- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;
- umožňuje žákům uplatňovat aktivní přístup a vlastní iniciativu ve výuce;
- učí žáky přistupovat kriticky k výsledkům, kterých dosáhli;
- uplatňuje pozitivní hodnocení a motivaci žáků;
- podporuje žáky v aktivitách, které jsou součástí života školy a učí je samostatně plánovat, realizovat, vyhodnocovat a řídit – např. školní plesy, exkurze, výlety, výstavy atd.

Kompetence digitální – učitel:

- učí žáky ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb tak, aby je využil při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavoval a měnil podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
- vede žáky k získávání, posuzování, správě, sdílí dat; vytváří situace, kdy žák sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vede žáky vytváří, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech a k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků;
- učí žáky navrhovat prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;
- vytváří situace, ve kterých se žák vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;

- učí žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jejich tělesné a duševní zdraví;
- vede žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami postupuje škola v souladu s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Při koordinaci realizace podpůrných opatření škola využívá své poradenské pracovníky, kterými jsou výchovný poradce, školní psycholog a metodik prevence sociálně patologických jevů.

Spoluprací se školským poradenským zařízením je ve škole pověřen výchovný poradce.

3.6.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

V procesu výuky počítáme se skutečností, že někteří z žáků potřebují pedagogickou podporu. Při zjištění individuálních potřeb žáka přistupuje škola k realizaci opatření:

- individualizace výuky;
- plán pedagogické podpory;
- individuální vzdělávací plán;

K individualizaci výuky přistupujeme v okamžiku, kdy učitel zjistí u žáka mírnou potřebu poskytnutí podpůrného opatření v rámci jednoho předmětu a není třeba koordinovat podporu mezi více učiteli nebo ve více vyučovacích předmětech. Ve spolupráci s výchovným poradcem využije potřebná podpůrná opatření v oblasti metod a organizace výuky.

V případě, že speciální potřeby žáka jsou rozsáhlejší, zasahují více předmětů nebo vyžadují komunikaci více učitelů, sestavuje se pro žáka PLPP (plán pedagogické podpory). PLPP je pro žáka realizován také zejména na základě doporučení školského poradenského zařízení.

PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli konkrétního vyučovacího předmětu a s výchovným poradcem. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy, realizace a vyhodnocování PLPP a koordinuje společné schůzky s pedagogy, vedením školy, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.“

Obdobně škola postupuje v případě tvorby, realizace a vyhodnocování IVP (individuální vzdělávací plán). PLPP a IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a realizaci PLPP a IVP spolupracuje škola s dalšími organizacemi, které poskytují související služby z oblasti sociální, zdravotnické, preventivní nebo poradenské, zpravidla na doporučení školského poradenského pracoviště.

Podle přiznaného stupně podpory a na doporučení školského poradenského zařízení využíváme zejména podpůrná opatření uvedená v příloze č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.

3.6.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována výchovným poradcem.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonným zástupcem mimořádně nadaného žáka (zletilým žákem). Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka (nebo zletilého žáka), bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka (zletilým žákem) a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka (zletilého žáka) předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.“

Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných spolupracuje naše škola například s vysokými školami a organizacemi zaměřenými v oblasti nadání žáka (JAMU, DAMU, ARTAMA, UK Praha, UP Olomouc, ZUŠ, Jednota českých matematiků a fyziků, Středisko volného času Atlas a Bios Přerov, Goethe-Institut, Microsoft a další).

V případě provádění podpůrných opatření pro nadané a mimořádně nadané žáky se řídí škola doporučením školského poradenského pracoviště a přílohy č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. Mimo tato opatření nabízíme standardně také:

- možnost odlišné úpravy organizace vzdělávání pro žáky s mimořádným nadáním v umělecké oblasti nebo pro žáky vykonávající sportovní přípravu;
- přípravu a účast na soutěžích;
- přípravu a vykonání mezinárodních certifikátů z cizích jazyků;
- vhodnou nabídku volitelných vyučovacích předmětů, individuální a skupinovou práci s nadanými žáky mimo vyučování;
- podpora účasti žáků na akcích jiných organizací v oblasti jejich nadání;
- rozšířením obsahu a rozsahu učiva nad rámec RVP

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata integrujeme do jednotlivých vyučovacích předmětů. V jednotlivých ročnících jsou také podle možností školy realizována jako součást vzdělávacích akcí mimo pravidelnou výuku, zejména při exkurzích, kurzech a jazykově orientovaných poznávacích zájezdech. Konkrétní zařazení průřezového tématu je popsáno v charakteristikách jednotlivých předmětů. Integraci průřezových témat do jednotlivých předmětů reprezentuje následující tabulka.

3.7.1 Osobnostní a sociální výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.1.1 POZNÁVÁNÍ A ROZVOJ VLASTNÍ OSOBNOSTI																		
3.7.1.1.1 „Já“ sám o sobě, mé chování, myšlení a prožívání			X								X		X					
3.7.1.1.2 Jak rozumím vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jaký mám vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice											X							
3.7.1.1.3 Jak jsem schopen vnímat se pozitivně											X							
3.7.1.1.4 Jak rozumím vlastní jedinečnosti											X							
3.7.1.1.5 Jaká/jaký chci být a proč			X	X							X							
3.7.1.1.6 Co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj											X							
3.7.1.1.7 Jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím				X							X							
3.7.1.1.8 Můj vztah k lidem			X	X							X							
3.7.1.1.9 Jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu			X								X							
3.7.1.1.10 Co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila											X							
3.7.1.1.11 Jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl		X	X								X							
3.7.1.1.12 Jak být připraven na životní změny			X								X							
3.7.1.1.13 Já a moje sociální role nyní i budoucí (žák, občan, rodič apod.)			X	X							X							

3.7.1 Osobnostní a sociální výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.1.2 SEBEREGULACE, ORGANIZAČNÍ DOVEDNOSTI A EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ																		
3.7.1.2.1 Reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli											X							
3.7.1.2.2 Péče o sebe sama			X								X							
3.7.1.2.3 Předcházení zátěžovým situacím, stresům atd.											X							
3.7.1.2.4 Strategie zvládání zátěžových situací tak, aby co nejméně ublížily											X							
3.7.1.2.5 Relaxace				X	X						X		X					
3.7.1.2.6 Celková péče o vlastní zdraví					X						X							
3.7.1.2.7 Jak mohu používat komunikační dovednosti k odolávání neúspěšnému nátlaku											X							
3.7.1.2.8 Kde vyhledávat informace a profesionální poradenství, jaké existují zdroje pomoci a organizace, které podporují jednotlivce a vztahy v době krize	Zařazeno ve formě přednášky poradenského krizového centra – zodpovídá metodik sociálně patologických jevů																	
3.7.1.2.9 Jak jsem schopna/schopen si organizovat čas			X	X							X							
3.7.1.2.10 Systematičnost mých snah a činností											X							
3.7.1.2.11 Já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného														X				
3.7.1.2.12 Jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit											X							
3.7.1.2.13 Jak se ovládám v situacích řešení problémů											X							

3.7.1 Osobnostní a sociální výchova																	
	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova	
3.7.1.2.14 Jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby											X						
3.7.1.2.15 Jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi a co se v této oblasti mohu dále učit											X						
3.7.1.3 SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE																	
3.7.1.3.1 Verbální a neverbální komunikace (specifika)	X	X			X						X	X					
3.7.1.3.2 Co vím o svém komunikačním chování	X										X						
3.7.1.3.3 Lidská komunikace a jak jí rozumím	X										X	X					
<i>Dovednosti spojené s následujícími kvalitami komunikace a jak je mohu dále rozvíjet:</i>																	
3.7.1.3.4 — vnímající komunikace (na partnera orientované vnímání, aktivní naslouchání);	X				X						X						
3.7.1.3.5 — rozumějící komunikace (porozumění komunikačním signálům v řeči lidského těla i řeči slov ve vlastní kultuře i v kontaktu s kulturami jinými);				X	X						X						
3.7.1.3.6 — respektující komunikace (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností);				X	X						X	X					
3.7.1.3.7 — přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace);	X			X	X						X						
3.7.1.3.8 — pozitivní komunikace (vyváženost negativních	X			X							X						

3.7.1 Osobnostní a sociální výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace);																		
3.7.1.3.9 — tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);	X			X	X						X							
3.7.1.3.10 — účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací).	X			X							X							
3.7.1.4 MORÁLKA VŠEDNÍHO DNE																		
3.7.1.4.1 Jaké jsou mé hodnotové žebříčky	X			X							X							
3.7.1.4.2 Jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, ve vztahu k ostatním lidem (kulturám), ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec	X			X							X							
3.7.1.4.3 Jak morálně jedním v praktických situacích všedního dne				X							X							
3.7.1.4.4 Jak přebírám zodpovědnost v různých situacích											X							
3.7.1.4.5 Jak hodnotím morálku vlastního jednání a jak rozlišuji mezi dobrem a zlem ve svém životě											X							
3.7.1.4.6 Jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem			X								X							
3.7.1.4.7 Jak se mohu angažovat ve prospěch druhých lidí (pomoc, spolupráce, podíl na demokratickém fungování společnosti, osobní angažovanost ve společenských otázkách)											X							
3.7.1.4.8 Moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí			X	X							X							

3.7.1 Osobnostní a sociální výchova																	
	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova	
(žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec a další)																	
3.7.1.4.9 Já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji											X						
3.7.1.5 SPOLUPRÁCE A SOUTĚŽ																	
3.7.1.5.1 Můj vztah ke spolupráci a k soutěži		X				X					X	X		X			
3.7.1.5.2 Které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné, a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.														X			
3.7.1.5.3 Nakolik chci být originální a nakolik se umím přizpůsobovat druhým			X								X			X			
3.7.1.5.4 Jak se ovládám v situacích, kdy se věci nedějí podle mé představy											X						
3.7.1.5.5 Jak spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní než já sám a jak rozvíjet vztahy s dospělými											X						
3.7.1.5.6 Jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj											X			X			
3.7.1.5.7 Jak fungovat jako člen skupiny a komunity, jak prokazovat ochotu ke spolupráci s ostatními sociálně-komunikačními dovednostmi výhodnými pro spolupráci (jasná komunikace, argumentace, řešení sporů)				X							X			X			
3.7.1.5.8 Jak mohu a umím pomáhat, podporovat jiné lidi, poskytovat rady											X			X			

3.7.1 Osobnostní a sociální výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.1.5.9 Jak se mohu a jsem ochoten podílet na obecně prospěšných aktivitách											X							
3.7.1.5.10 Jak umím rozpoznat situace soutěže a jak je prožívám																X		
3.7.1.5.11 Jak zvládám situace soutěže a jaké v nich používám taktiky																X		

3.7.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.2.1 GLOBALIZAČNÍ A ROZVOJOVÉ PROCESY																		
3.7.2.1.1 Teoretická základna pojmu globalizace: jak se promítají vývojové procesy současného světa do každodenního společenského života, do života každého člověka										X	X							
3.7.2.1.2 Historické přístupy k procesům globalizace: vnímání vývojových procesů probíhajících v určitých historických etapách, zprvu nerovnoměrně v různých regionech světa, později již v celosvětové (globální) úrovni											X	X						
3.7.2.1.3 Geografické vnímání globalizace: charakteristika vývojových procesů a změn uskutečňujících se v určitém prostoru a v čase a projevujících se rozvojem techniky, rostoucí dynamikou v pohybu informací, kapitálu, zboží, spotřeby a lidí ve společenském prostředí; zvyšující se inovací, intenzitou a rychlostí hospodářských a sociálních vazeb, výměn a činností, které stále více překračují tradiční politické, ekonomické, kulturní a geografické hranice; zvyšováním vzájemné závislosti										X	X							
3.7.2.1.4 Perspektivy společenského rozvoje v kontextu globalizačních procesů: aspekty, dimenze a měřítka společenského rozvoje, kladné a záporné projevy a tendence											X							

3.7.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.2.1.5 ekonomický rozvoj a globalizace: soubor procesů vedoucích k propojování výroby a spotřeby v celosvětovém měřítku se sociálními a politickými dopady: internacionalizace světového hospodářství (národní státy, nadnárodní společnosti, globální trh a spotřeba); globální ekonomická nerovnost (nerovnoměrnost v rozložení a rozvoji světového hospodářství, centra a periferie výroby a spotřeby); koncentrace hospodářské a politické moci										X	X							
3.7.2.1.6 Globalizace a kulturní změny: procesy podporující stejnorodost a rozdílnost kulturního prostředí, snižování kulturní rozmanitosti na Zemi, šíření tzv. globální kultury a jeho důsledky	X										X		X					
3.7.2.1.7 Lokální kulturní prostředí v procesu globalizace: posilování místních zájmů, komunit a identit (protikladný proces tzv. globalizace vůči globalizaci)	X										X		X					
3.7.2.1.8 Kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, jejich specifikace, rozdíly a možnosti spolupráce; prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace	X				X						X	X	X					
3.7.2.1.9 Člověk jako jedinec v globálním kontextu: diskuse, jak vyjádřit osobní identitu (rozumět sám sobě, chápat sám sebe uvnitř společnosti); chápání národní a evropské identity, vlivy				X							X							

3.7.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
na člověka jako jedince ve společnosti v lokálním, regionálním a globálním kontextu																		
3.7.2.2 GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, JEJICH PŘÍČINY A DŮSLEDKY																		
3.7.2.2.1 Nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus										X	X	X						
3.7.2.2.2 Chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení											X							
3.7.2.2.3 Nerovnost v ekonomickém a společenském rozvoji: tzv. rozdělený svět; mezinárodní dluh											X							
3.7.2.2.4 Světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, azylové a uprchlické hnutí, zdraví v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu										X	X							
3.7.2.2.5 Vzdělání v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti vzdělávání											X							
3.7.2.2.6 Životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí		X								X	X							
3.7.2.2.7 Nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu											X							
3.7.2.2.8 Lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva, organizace zabývající se lidskými právy											X							

3.7.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.2.2.9 Politické přístupy a postupy v rozhodování na místní a globální úrovni: vládní a nevládní sektor											X							
3.7.2.3 HUMANITÁRNÍ POMOC A MEZINÁRODNÍ ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE																		
3.7.2.3.1 Historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka												X						
3.7.2.3.2 Mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: světové finanční, ekonomické, kulturní a náboženské instituce, OSN										X	X	X						
3.7.2.3.3 Možnosti zapojit se do rozvojové spolupráce: organizace v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce v národním a mezinárodním měřítku, nadace a fondy podporující lidi v tísní, jejich funkce											X							
3.7.2.3.4 Lidský rozvoj a jeho různé dimenze: udržitelný život a rozvoj, rozvojové cíle tisíciletí (projekt Millenium Development Goals) – konkrétní cíle v oblasti rozvoje a odstraňování chudoby										X								
3.7.2.3.5 Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce: solidarita s postiženými zeměmi a oblastmi; rozvojová spolupráce reprezentující veškeré aktivity, které se snaží reagovat na dlouhodobé problémy chudých zemí; důvody, způsoby a formy realizace											X							
3.7.2.3.6 Světový obchod: mezinárodně organizovaný spravedlivý obchod (Fair Trade) a problémy jeho naplňování											X							

3.7.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.2.4 ŽIJEME V EVROPĚ																		
3.7.2.4.1 Geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy	X			X						X		X	X					
3.7.2.4.2 Evropské kulturní kořeny a hodnoty: křesťanství, demokracie, právo, umění, věda, hospodářství	X										X	X	X	X				
3.7.2.4.3 Shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí				X	X						X		X					
3.7.2.4.4 Evropský integrační proces: historické ohlasy, vývoj po druhé světové válce, Evropská unie, společné politiky a instituce EU; Česká republika v Evropské unii, další významné evropské instituce a organizace	X									X	X	X						
3.7.2.4.5 Významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu a kulturu	X				X						X	X	X	X				
3.7.2.4.6 Významní Evropané z českého prostředí: výběrová mozaika evropsky a světově významných reprezentantů politiky, vědy a kultury pocházejících z území Čech, Moravy a českého Slezska	X				X						X	X	X	X				
3.7.2.4.7 Historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy; Politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě: podstatné vývojové mezníky											X	X						
3.7.2.4.8 Ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu: zásadní transformační procesy											X	X						

3.7.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.2.4.9 Vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy											X	X						
3.7.2.5 VZDĚLÁVÁNÍ V EVROPĚ A VE SVĚTĚ																		
3.7.2.5.1 Vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR											X							
3.7.2.5.2 Vzdělávací programy EU a možnosti účasti v nich											X							
3.7.2.5.3 Proces utváření evropského vzdělávacího prostoru a mobilita ve vzdělávání					X						X							
3.7.2.5.4 Podmínky a možnosti studia v zahraničí					X						X							
3.7.2.5.5 Významné zahraniční univerzity					X						X							
3.7.2.5.6 Stipendia na zahraničních univerzitách	Zodp. výchovný poradce v rámci volby VŠ, přednášky agentur																	
3.7.2.5.7 Srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly		X			X						X							

3.7.3 Multikulturní výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.3.1 ZÁKLADNÍ PROBLÉMY SOCIOKULTURNÍCH ROZDÍLŮ																		
3.7.3.1.1 Jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě		X									X							
3.7.3.1.2 Jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu											X		X					
3.7.3.1.3 V čem spočívají rozdíly mezi asimilací, integrací, inkluzí											X							
3.7.3.1.4 Jaká je v současné době situace, pokud jde o imigraci do ČR (ve srovnání s některými jinými zeměmi v Evropě, např. Švédskem, Švýcarskem, Nizozemskem)											X							
3.7.3.1.5 Které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické)											X	X						
3.7.3.1.6 Které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního napětí (interkulturní konflikt), jak jim předcházet											X	X						
3.7.3.1.7 Jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus											X							
3.7.3.1.8 Jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)											X							
3.7.3.2 PSYCHOSOCIÁLNÍ ASPEKTY INTERKULTURALITY																		
3.7.3.2.1 Jaké představy mám o imigrantech, žadatelích o azyl, uprchlících											X							

3.7.3 Multikulturní výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.3.2.2 Jak ovlivňují předsudky a stereotypy styk příslušníků majority s cizinci a příslušníky minority											X							
3.7.3.2.3 Jak reaguji na osoby, jejichž myšlení, cítění a jednání vychází z odlišné kultury, než je má vlastní											X							
3.7.3.2.4 Z čeho vzniká strach z cizinců											X							
3.7.3.2.5 Jak mohu změnit své monokulturní představy o lidech na představy multikulturní											X							
3.7.3.2.6 Jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod.											X	X	X					
3.7.3.3 VZTAH K MULTILINGVNÍ SITUACI A KE SPOLUPRÁCI MEZI LIDMI Z RŮZNÉHO KULTURNÍHO PROSTŘEDÍ																		
3.7.3.3.1 Jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti (v ČR, v Evropě)	X										X							
3.7.3.3.2 Jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky jiných etnik (v ČR, v Evropě)					X						X							
3.7.3.3.3 Na které instituce a organizace (v ČR, v Evropě) se mohu obrátit se žádostí o pomoc při řešení problémů multikulturního charakteru											X							
3.7.3.3.4 Jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů											X							

3.7.3 Multikulturní výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.3.3.5 Jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, náboženstvím, odlišnou sexuální orientací apod., aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost											X							
3.7.3.3.6 Jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům	X				X						X							

3.7.4 Environmentální výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.4.1 PROBLEMATIKA VZTAHŮ ORGANISMŮ A PROSTŘEDÍ																		
3.7.4.1.1 Jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, které abiotické/biotické vlivy na organismus působí									X									
3.7.4.1.2 Jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy									X									
3.7.4.1.3 Jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému									X									
3.7.4.2 ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ																		
3.7.4.2.1 Jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost, jaké je srovnání těchto forem z hlediska udržitelnosti				X	X					X	X	X						
3.7.4.2.2 Čím jsou významné organismy pro člověka, jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živočišných druhů, jaké jsou formy jejich ochrany					X				X									
3.7.4.2.3 Jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá, jaké klady a záporny se s jejich využíváním a získáváním pojí					X		X	X		X								
3.7.4.2.4 Jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění, čím je způsoben nedostatek pitné vody, jaký má dopad na společnost					X			X		X								
3.7.4.2.5 K čemu člověk využívá půdu, jaké důsledky z toho pro životní prostředí vyplývají					X					X								

3.7.4 Environmentální výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.4.2.6 Jaké jsou příčiny rychlého růstu lidské populace, jaký vliv má tento růst na životní prostředí										X	X							
3.7.4.2.7 Které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka					X				X									
3.7.4.2.8 Jaké jsou příčiny a důsledky globálních ekologických problémů, jaký postoj k tomu zaujímají zainteresované skupiny					X					X	X							
3.7.4.2.9 Jaké jsou nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů (např. legislativní, dobrovolné/občanské, institucionální, technologické), jaké jsou možnosti zapojení jednotlivce do jejich řešení					X					X	X							
3.7.4.2.10 Které základní principy se pojí s myšlenkou udržitelného rozvoje										X	X							
3.7.4.2.11 Jaké jsou prognózy globálního rozvoje světa na podkladě současného environmentálního jednání lidstva										X	X							
3.7.4.3 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ REGIONU A ČESKÉ REPUBLIKY																		
3.7.4.3.1 S kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká		X		X						X	X							
3.7.4.3.2 Jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR										X								
3.7.4.3.3 Které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí										X	X							
3.7.4.3.4 Jaká jsou nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí, jak tato opatření ovlivňuje Evropská unie											X							

3.7.5 Mediální výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.5.1 MÉDIA A MEDIÁLNÍ PRODUKCE (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace)																		
3.7.5.1.1. Vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií (tisk, rozhlas, televize)			X		X						X	X			X			
3.7.5.1.2 Vnější vlivy na chování médií: institucionální (mediální legislativa), regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.)	X										X							
3.7.5.1.3 Financování médií (reklama, poplatky, efektivita realizovaná standardizací)															X			
3.7.5.1.4 Profesně etické kodexy											X							
3.7.5.1.5 Lidé v médiích a jejich práce (novináři, baviči, herci, manažeři), jaká máme práva ve vztahu k médiím (právo na opravu a právo na odpověď)			X								X							
3.7.5.1.6 Organizace práce v médiích: jak vzniká zpráva, jak vzniká zábavní pořad, práce v redakci, výrobní štáb	Exkurze v redakci místního tisku, kabelové televize.																	
3.7.5.1.7 Příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných (tvorba textu, zvukového a obrazového záznamu s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií)			X	X	X					X		X	X	X				
3.7.5.1.8. Komunikace a spolupráce v týmu (stanovení časového harmonogramu, rozdělení úkolů a odpovědnosti, otázka autorství)	Průběžně zařazované projekty																	

3.7.5 Mediální výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
a dopracování materiálů s ohledem na celek)																		
3.7.5.2 MEDIÁLNÍ PRODUKTY A JEJICH VÝZNAMY (citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí)																		
3.7.5.2.1 Kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky), formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod.), vzájemné inspirace mezi médii	X	X									X							
3.7.5.2.2 Rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv (důležitost pro život, aktuálnost, negativita, blízkost, jednoduchost, jednoznačnost, přítomnost prominentní osoby, možnost trvání v čase)	X										X							
3.7.5.2.3 Vztah mezi mediálními produkty a skutečností (mediální „reprezentace“ skutečnosti, vztah zpravodajství a skutečnosti, vztah fikce a skutečnosti, „hra“ se skutečností, relevance a věrohodnost informačních zdrojů a informací)											X							
3.7.5.2.4 Výrazové prostředky (kódy a konvence) typické pro konkrétní média: obrazové, zvukové a jazykové prostředky, sekundární kódy charakterizující jednotlivá média (obálky časopisů pro děti a mládež, znělky v rozhlasu a televizi)														X				
3.7.5.2.5 Stereotypy, které se projevují v mediovaných reprezentacích, identifikace a vyhodnocení předsudku ve zpravodajství, dramatické tvorbě a zábavních pořadech											X							
3.7.5.2.6 Hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené											X							

3.7.5 Mediální výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
mediálními produkty a jejich konkrétní předvedení																		
3.7.5.2.7 Mediální produkce pro mládež (společný rozbor tisku z hlediska prezentace mezigeneračních vztahů, intimních vztahů, představ o žádoucí/nežádoucí budoucnosti)				X							X							
3.7.5.2.8 Reklama a její výrazové prostředky, kritický přístup k reklamě, rozbor reklamy z hlediska použité strategie (úspěch ve společnosti, získání obdivu, výzvy k identifikaci)											X							
3.7.5.2.11 Příprava příspěvku na stejné téma do různých typů reálných novin či časopisů	X																	
3.7.5.3 UŽIVATELÉ (vědomí síly a významu aktivního přístupu ke všem podnětům)																		
3.7.5.3.1 Co je veřejnost, publikum, občan, uživatel, konzument											X							
3.7.5.3.2 Jak vzniká čtenářská/posluchačská/divácká skupina, co je cílová skupina																		
3.7.5.3.3 Média pro vybrané skupiny (pro mládež, pro ženy, pro zájmové skupiny)											X							
3.7.5.3.4 Jak se měří a popisuje publikum (náklad, čtenost, sledovanost, podíl na trhu)																		
3.7.5.3.5 Co je aktivní publikum, „sémantická moc“ publika (volnost vyložit si sdělení po svém)											X							
3.7.5.3.6 Návyky při konzumaci médií (strukturace dne podle médií, čtení novin či časopisu, sledování televize, „boj o dálkové ovládání“, uspořádání nábytku vzhledem k televizi apod.)											X							

3.7.5 Mediální výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
3.7.5.3.7 Sledování a popis návyků při užívání médií v rodině/třídě/skupině a jejich rozbor											X							
3.7.5.3.8 ohlasy čtenářů/diváků/posluchačů na pořad, formulace názorů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce	X																	
3.7.5.4 ÚČINKY MEDIÁLNÍ PRODUKCE A VLIV MÉDIÍ (aktivní přístup k utváření vlastního intimního i společenského prostředí)																		
3.7.5.4.1 Vliv médií na uspořádání každodenního života (od denního rytmu přes rozestavení nábytku po výběr konverzačních témat)			X	X	X						X				X			
3.7.5.4.2 Předpokládané či skutečné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince (násilí, pornografie)											X				X			
3.7.5.4.3 Vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené společenské hodnoty, stabilitu společnosti, sport apod.)				X	X						X				X			
3.7.5.4.4 Činnost „mediální poradny“ (jak rozpoznat návyky mediální konzumace a jak je měnit)											X				X			
3.7.5.5 ROLE MÉDIÍ V MODERNÍCH DĚJINÁCH (vědomí postavení médií ve společnosti)																		
3.7.5.5.1 Čím se liší postavení člověka v tradiční a moderní společnosti: význam knihtisku, význam vysílání, význam digitalizace, kontinuální využívání tradičních a digitálních médií											X	X						
3.7.5.5.2 Co to je masová společnost (masová kultura, masová komunikace), význam northcliffovské revoluce											X							
3.7.5.5.3 Moderní společnost a svoboda projevu: zda mohou být											X	X						

3.7.5 Mediální výchova

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
média nezávislá a odpovědná																		
3.7.5.5.4 Kdy vzniká bulvár, kde se toto označení vzalo											X							
3.7.5.5.5 Jak společnost komunikovala: od posunků přes řeč, písmo, tisk a vysílání k internetu											X	X						
3.7.5.5.6 Která média se v současnosti podílejí na formování našich představ o dění ve světě a proč		X		X							X							
3.7.5.5.7 Média a dějiny: proč se agresor snaží obsadit redakce, proč se v nepřehledných, zlomových okamžicích uplatňuje rozhlas												X						

3.8 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťují výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, školním psychologem, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

3.8.1 Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání.
- Poradenství k volbě povolání.
- Poskytování informací o činnosti školy, o školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, jejich kompetencích a možnostech využívání jejich služeb žákům, popřípadě jejich zákonným zástupcům.
- Specializovaná metodologická činnost v oblasti pedagogiky a psychologie konkretizovaná pomocí pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky.
- Koordinace a distribuce odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy a zákonným zástupcům žáků.
- Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči.
- Spolupráce s metodikem prevence v oblasti sociálně patologických jevů.

Výchovný poradce má vypsané konzultační hodiny a po vzájemné domluvě je k dispozici rodičům i žákům i mimo tyto konzultační hodiny.

3.8.2 Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje pro žáky organizaci přihlašování k dalšímu vzdělávání, popř. přestup na jiný typ školy. V rámci integrované vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, žákům jsou k dispozici informační materiály o středním školství a trhu práce.

3.8.3 Prevence rizikového chování

Metodik prevence rizikového chování vytváří „Preventivní program školy“ pro daný školní rok a koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat. Metodik prevence zajišťuje i besedy a přednášky ve spolupráci s orgány policie ČR a Městské policie v rámci preventivních programů, soudy, dalšími organizacemi, institucemi i jednotlivci s náležitými referencemi.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů, výchovný poradce koordinuje postup při varovných signálech, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence rizikového chování, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím studentské rady.

3.8.4 Psychologická péče

Třídní učitel a výchovný poradce školy jsou žákům kdykoli ve škole k dispozici. Lze je požádat o konzultaci a podporu v obtížných osobních situacích. Na škole také působí školní psycholog, jehož klientem se může stát jakýkoli žák školy nebo jedinec z jeho výchovného prostředí. Klienti se na něj obrací při řešení studijních i osobních záležitostí a pomáhá v řešení výukových, výchovných či rodinných témat. Školní psycholog úzce spolupracuje s dalšími členy školního poradenského týmu a dle zakázky zprostředkovává návštěvu či odbornou péči odborníků z různých oblastí (psychiatra a jiného specialisty v lékařství, poradenského či klinického psychologa, terapeuta, sociálního pracovníka a mnoha dalších).

3.9 Kurzy a výjezdy do zahraničí

Lyžařský výcvikový kurz

V souladu s učebními osnovami je během čtyřletého studia zařazen lyžařský výcvikový kurz v délce trvání zpravidla 5 výcvikových dnů. Kurz je absolvován na terénech v České republice.

Tematické výjezdy – Anglie, Skotsko, Irsko

Předmětová komise anglického jazyka pořádá poznávací zájezdy pro zájemce z řad studentů do Anglie, Skotska, Walesu a Irska. Cílem je seznámit studenty s geografii, historií, tradicemi a způsobem života v těchto zemích.

Tematické výjezdy – Německo, Rakousko

Předmětová komise německého jazyka pořádá tematické zájezdy do německy hovořících zemí. Cílem je seznámení žáků s realitami uvedených států (nejčastěji Berlín, Vídeň)

Kulturně poznávací zájezd do Prahy

V průběhu 3. ročníku čtyřletého gymnázia a 7. ročníku osmiletého gymnázia se žáci mohou zúčastnit kulturně poznávacího zájezdu do Prahy. Žáci se seznamují s uměleckými skvosty hlavního města, zavítají do vybraných muzeí, galerií a zhlédnou divadelní představení. Odborným garantem akce je člen předmětové komise českého jazyka, výtvarné výchovy nebo dějepisu a základů společenských věd. Akci organizuje odborný garant ve spolupráci s třídním učitelem. Účast žáků není povinná.

4 Učební plán

4.1 Charakteristika učebního plánu

Učební plán vychází z RVP pro gymnázia a respektují v něm stanovené hodinové dotace. V poznámkách k učebnímu plánu jsou uvedené upřesňující informace k organizaci výuky, charakteristice jednotlivých předmětů a organizaci volitelných předmětů.

4.2 Učební plán

„Čtyřleté gymnázium – živé jazyky“

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem	Z toho disponibilní
Český jazyk a literatura	4	3	4	5	16	4
Anglický jazyk	4	4	3	3	14	2
Další cizí jazyk	4	4	3	3	14	2
Matematika	4	4	4	4	16	6
Fyzika	2	2	2	0	6	0
Chemie	2	2	2	0	6	0
Biologie	2	2	2	0	6	0
Geografie	2	2	1	1	6	2
Občanský a společenskovědní základ	1	2	2	2	7	1
Dějepis	2	2	2	2	8	0
Hudební výchova/ Výtvarná výchova	2/2	2/2	–	–	4	0
Informatika	2	2	0	1	5	1
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
Volitelný předmět 1	0	0	2	2	4	0
Volitelný předmět 2	0	0	2	3	5	1
Volitelný předmět 3	0	0	2	3	5	5
Volitelný předmět 4	0	0	0	2	2	2
Celková dotace	33	33	33	33	132	26

Poznámky k učebnímu plánu:

- Dělení vyučovacích hodin na skupiny stanovuje ředitelka školy v souladu s §2, písm. b), vyhlášky č. 492/2005, o krajských normativích, v platném znění.
- Český jazyk a literatura – vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Český jazyk a literatura RVP G. Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do dvou složek: jazyk a jazyková komunikace a literární komunikace. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

- Anglický jazyk je povinný pro všechny žáky.
- Další cizí jazyk – volba Německý jazyk, Ruský jazyk, Francouzský jazyk (výuka je podmíněna zájmem žáků a personálními možnostmi školy).
- Matematika – vychází ze vzdělávací oblasti Matematické vzdělávání.
- Geografie – předmět vychází ze vzdělávacích oborů Geologie a Geografie.
- Hudební/Výtvarná výchova – předměty vychází ze vzdělávacích oborů Hudební/Výtvarný obor. Žáci si volí jeden z uvedených předmětů.
- Vzdělávací obsah oborů Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví je integrován do vyučovacích předmětů podle tabulky (kapitola 4.3).
- Vzdělávací obsah předmětu Informatika vychází z obsahu vzdělávacího oboru Informatika.
- Volitelný předmět 1 – vždy konverzace z povinného jazyka dle volby žáka.
- Volitelný předmět 2 a 3 – vždy dvouletý, žák nemůže změnit seminář mezi třetím a čtvrtým ročníkem čtyřletého studia. Žáci volí z nabídky: Konverzace v anglickém jazyce, Konverzace v německém jazyce, Přírodovědný seminář, Seminář z biologie, Seminář z dějepisu, Seminář a cvičení z geografie, Seminář z matematiky, Společenskovední seminář.
- Volitelný předmět 4 – jednoletý z nabídky: Cvičení z matematiky, Historický seminář, Molekulární biologie a genetika, Seminář z českého jazyka a literatury, Seminář z geografie, Společenské vědy, Politická a regionální geografie, Seminář z informatiky.
- Aktuální nabídka volitelných předmětů s jejich učebními osnovami tvoří samostatnou přílohu školního vzdělávacího plánu.
- Tělesná výchova – součástí výuky tělesné výchovy je nabídka sportovních kurzů:
Lyžařský výcvikový kurz – zařazen v průběhu studia v rozsahu zpravidla 5 dnů. Účast na kurzu je se souhlasem zákonného zástupce.

➤ **Vzdělávání distančním způsobem:**

Ve vymezených mimořádných situacích stanovených v §184a zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), v platném znění, které jsou důvodem omezení osobní přítomnosti žáků ve škole, zajišťuje škola vzdělávání distančním způsobem. Vzdělávání se uskutečňuje podle příslušného RVP a ŠVP v míře, odpovídající okolnostem.

Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem je stanoven ve školním řádu.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu ŠVP pro případy dlouhodobého zákazu osobní přítomnosti ve školách, který trvá delší dobu a kvůli kterému nelze realizovat např. některé zásadní (pro absolvování oboru povinné) očekávané výstupy dle ŠVP, jsou uvedené v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

4.3 Integrace vzdělávacích oborů

4.3.1 Člověk a svět práce – integrace učiva

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
4.3.1.1 TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA																		
4.3.1.1.1 Profesní volba – práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariérní růst, dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností	X										X							
4.3.1.1.2 Mezinárodní trh práce – nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání											X							
4.3.1.1.3 Osobní management – plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus											X							
4.3.1.2 PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY																		
4.3.1.2.1 Pracovní právo – právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné), práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), odbory											X							

4.3.1 Člověk a svět práce – integrace učiva

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova	
4.3.1.2.2 Bezpečnost práce – zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění											X						
4.3.1.3 TRŽNÍ EKONOMIKA																	
4.3.1.3.1 Základní ekonomické pojmy – typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky											X						
4.3.1.3.2 Ekonomické subjekty – právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), základní právní normy týkající se podnikání											X						
4.3.1.3.3 Marketing – marketing a public relations, reklama, reklamní agentury											X						
4.3.1.4 NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE																	
4.3.1.4.1 Fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava											X						
4.3.1.4.2 Monetární politika ČNB – inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP											X						
4.3.1.4.3 Sociální politika – důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti											X						
4.3.1.5 FINANCE																	
4.3.1.5.1 Peníze – funkce peněz, formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie, burza											X						
4.3.1.5.2 Hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti, spotřební											X						

4.3.1 Člověk a svět práce – integrace učiva

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova	
výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele																	
4.3.1.5.3 Finanční produkty – způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz, řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing, úrokové sazby, RPSN, pojištění											X						
4.3.1.5.4 Bankovní soustava – ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví											X						

4.3.2 Výchova ke zdraví – integrace učiva

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova	
4.3.2.1 ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ																	
4.3.2.1.1 Vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na											X						

4.3.2 Výchova ke zdraví – integrace učiva

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
zdraví v rodině, škole, obci																		
4.3.2.1.2 Zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese											X					X		
4.3.2.1.3 Hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství									X		X							
4.3.2.1.4 První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách									X							X		
4.3.2.1.5 Psychohygiena – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci											X							
4.3.2.2 VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ																		
4.3.2.2.1 Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem											X							
4.3.2.2.2 Partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina, náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče											X							
4.3.2.2.3 Rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině											X							
4.3.2.2.4 Rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů											X							
4.3.2.2.5 Modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost, sebepoznání, sebeúcta											X							
4.3.2.3 ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE																		

4.3.2 Výchova ke zdraví – integrace učiva

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
4.3.2.3.1 Změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů											X							
4.3.2.3.2 Způsoby sebereflexe a kontroly emocí											X							
4.3.2.3.3 Péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost, preventivní prohlídky, osvěta spojená s abúzem nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami									X									
4.3.2.3.4 Metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty									X		X							
4.3.2.3.5 Modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování											X							
4.3.2.4 RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE																		
4.3.2.4.1 Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy									X		X							
4.3.2.4.2 Zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládnání, důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví											X							
rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství									X									
4.3.2.4.3 Sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami											X							
4.3.2.4.4. Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání –											X							

4.3.2 Výchova ke zdraví – integrace učiva

	Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Německý jazyk	Francouzský jazyk	Ruský jazyk	Matematika	Fyzika	Chemie	Biologie	Geografie	Občanský a spol. zákl.	Dějepis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Informatika	Tělesná výchova		
šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN)																		
4.3.2.4.5 Autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – zdravotní a psychosociální rizika											X							
4.3.2.4.6 Výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek, návykové látky a bezpečnost v dopravě											X							
4.3.2.4.7 Sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích, duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích											X							
4.3.2.5 OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ																		
4.3.2.5.1 Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události										X	X							
4.3.2.5.2 Živelní pohromy										X								
4.3.2.5.3 Únik nebezpečných látek do životního prostředí							X	X		X								
4.3.2.5.4 Jiné mimořádné události										X								
4.3.2.5.5 První pomoc – klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel																X		
4.3.2.5.6 Sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace										X	X							

5 Učební osnovy

Učební osnovy v této kapitole se vztahují k povinným předmětům uvedeným v učebním plánu. Osnovy předmětů volitelných jsou přílohou ŠVP. Ta je každoročně aktualizována tak, aby obsáhla všechny předměty, které se ve školním roce budou vyučovat dle zájmů žáků a možností školy.

Hodinové dotace předmětů jsou uvedeny v tabulce učebního plánu.

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech – Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Další cizí jazyk.

Oblast zahrnuje vyučovacích předměty

- Český jazyk a literatura
- Úvod do studia jazyka
- Anglický jazyk
- Další cizí jazyk

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacích předmětů

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Český jazyk a literatura RVP GV. Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do dvou složek: Jazyk a jazyková komunikace a Literární komunikace. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Fakultativní je dělení do skupin.

Žáci píšou dvě archivované práce za pololetí, a to pololetní písemnou práci a slohovou práci.

Žáci gymnázia, zvláště prvního ročníku, navazují na učivo a kompetence ze základní školy. Ve výuce Českého jazyka a literatury získávají poučení o jazyku jako nástroji komunikace. Studují mateřský jazyk, jehož znalost a schopnost kultivovaného používání v mluvené i písemné podobě tvoří základ všeobecného vzdělání. Umožňuje jim pochopit svou roli v různých komunikačních situacích a vnímat okolní svět i sebe sama. Žáci rovněž nabývají poznatky z obecné jazykovědy, učí se základy lingvistické terminologie, prohlubují si znalosti jazykovědných disciplín: fonetiky a fonologie, morfologie, slovtvorby, lexikologie, syntaxe a stylistiky. Poznatky uplatňují v mluvních cvičeních nebo slohových pracích a využívají je ve studiu cizích jazyků. V průběhu studia jsou žáci vedeni k rozvíjení komunikačních schopností (verbálních i neverbálních), a to i formou praktických cvičení a úkolů.

Český jazyk a literatura plní funkci estetickou a výchovnou. Studium dějin literatury naší i světové, základy teorie literatury s praktickými rozbory a interpretací uměleckých textů vedou žáky k estetickému vnímání skutečnosti, k prožitku krásy. Nenásilnou formou je učí porozumět kulturním odlišnostem a respektovat názory a postoje spisovatelů i literárních postav ze současnosti i z doby dávno minulé. Samostatnou četbou i společným sdílením čtenářského zážitku ve třídě žáci poznávají a rozvíjejí vlastní osobnost. Při výběru titulů k domácí četbě žáci

přihlížejí ke Školnímu seznamu literárních děl k ústní části maturitní zkoušky, který je žákům k dispozici na webu školy a který slouží přípravě na závěrečnou maturitní zkoušku.

Český jazyk a literatura má výjimečnou úlohu v systému vyučovacích předmětů. Svým centrálním postavením tvoří tematické průniky především s cizími jazyky, dějepisem, společenskými vědami, výtvarnou a hudební výchovou. Má nejpestřejší agendu očekávaných výstupů a učiva. Je rovněž povinným maturitním předmětem pro všechny žáky.

V průběhu školního roku se v rámci předmětu vybraní žáci zapojují do olympiády z českého jazyka a do recitační soutěže Wolkerův Prostějov. Nejlepší žáci postupují do okresního kola. Dále se žáci zapojují do pestré nabídky soutěží tvůrčího psaní, kde mohou uplatnit své literární nadání. Žáci jsou do soutěží připravováni pověřenými učiteli, a to individuálně nebo v malých skupinách.

Žáci mají příležitost zapojit se do tvorby školního časopisu Litero.

Žáci v průběhu studia navštěvují divadelní představení a účastní se exkurzí.

V rámci intenzivní přípravy na maturitní zkoušku ve čtvrtém ročníku žáci píšou podzimní a jarní „maturitní generálku“.

Práce s mimořádně talentovanými a nadanými žáky

Pokud učitel pracuje s mimořádně nadanými žáky, zadává úkoly nad rámec učebních osnov daného ročníku: obtížnější jazyková a stylistická cvičení, rozbor uměleckého textu, případně zadává více úkolů podle individuálních potřeb daného žáka. Přitom respektuje učivo zadané osnovami pro daný ročník.

Vyučující motivuje žáky k zapojení do redakční rady školního časopisu Litero, do oborových soutěží a olympiád. V případě úspěchu a zájmu žáků nabízí konzultace při přípravě do dalších kol.

Mimořádně talentovaní a nadaní žáci mohou být podpořeni individuální či skupinovou intervencí.

Odlíšnost ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku přizpůsobuje učitel rozsah učiva a formu výuky odpovídajícím okolnostem. Veškeré učivo Českého jazyka a literatury lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Základním komunikačním kanálem při distanční výuce je školní e-mail a program Bakalář (zadávání úkolů a další komunikace). Učitelé při online výuce používají různé komunikační platformy (např. MS Teams) a další aplikace. Distanční výuka předpokládá pravidelnou komunikaci učitele a žáka.

Exkurze, besedy a semináře lze nahradit online formou pouze v případě, bude-li tato možnost danou institucí nabídnuta. V opačném případě nebudou tyto aktivity realizovány.

V rámci distanční výuky není vyžadováno psaní archivovaných písemných prací.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- zadává žákům práci tak, aby tvořivě využívali informace z odborné i umělecké literatury, tisku, internetu a dalších zdrojů, kriticky je hodnotili a třídili;

- v rámci výuky i mimo ni vede žáky k účasti na kulturních představeních, ke sledování kulturních rubrik, recenzí a kritik a vede je k vyslovování vlastních postřehů a stanovisek;
- učí žáky nacházet intertextové, mimoliterární i mezioborové vztahy a souvislosti;
- stanovením jednoznačných požadavků na žáka ve svém předmětu vede žáka k zodpovědnosti za vlastní vzdělání a připravuje ho na celoživotní učení.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- vede žáky k tomu, aby při rozboru literárních textů, psaní slohových prací a řešení problémových úkolů uplatňovali tvořivost a fantazii a vyjadřovali své názory a postoje;
- v konkrétních případech nabízí žákům výběr z úkolů, metod a témat (např. slohových prací), aby podpořil jejich osobnostní zaměření a zaujetí jít do hloubky problému;
- motivuje žáky k zapojení do olympiády z českého jazyka, recitačních soutěží a soutěží tvůrčího psaní;
- cílenými úkoly a rozбором textů učí žáky zpracovávat text tak, aby jim byl oporou při samostatném studiu, aby dokázali samostatně zpracovaný text použít jako východisko pro argumentaci.

Kompetence komunikativní – učitel:

- zadáváním mluvních cvičení, referátů, výkladů, prezentací a dalších samostatných vystoupení upevňuje v žácích dovednosti verbální i nonverbální komunikace, upevňuje poznatky o spisovném projevu, upozorňuje žáky na vhodné využívání jazykových prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru;
- upevňuje komunikační schopnosti studentů v modelových komunikačních situacích;
- řídí diskuze, jimiž se žáci učí vhodně argumentovat;
- vhodnými příklady z veřejného života a ze sdělovacích prostředků posiluje vědomí důležitosti kultivovaného jazykového projevu;
- podporuje práci studentů, kteří přispívají do novin, časopisů a sborníků a reprezentují školu na různých akcích.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- zařazuje do výuky úkoly, které vedou k poznávání a rozvoji žákovy osobnosti;
- zařazuje do výuky skupinovou práci, aby si žáci vzájemně pomáhali a nesli zodpovědnost za celek;
- učitel využívá ukázek literárních děl k úvahám o toleranci a respektu, učiva o autorských osobnostech k hledání pozitivních vzorů;
- společnou četbou a následným rozбором a diskuzí vede žáky ke sdílení čtenářského zážitku s jinými, k poznávání názorů a postojů spolužáků i učitele;
- pěstuje v žácích potřebu estetického vnímání, soustavně a nenásilně vede žáky k četbě hodnotné literatury jako k činnosti rozvíjející lidskou osobnost, rozšiřující všeobecné vzdělání a upevňující kladné lidské vlastnosti a hodnoty;
- podporuje studium řeči a komunikace;
- rozvíjí jazykovou kulturu.

Kompetence občanské – učitel:

- vede žáky k respektu k mateřskému jazyku jakožto pilíři naší kultury a identity;
- učí žáky naše slovesné dědictví a vysvětluje jim jeho význam;

- prostřednictvím literárních děl, divadelních i filmových představení seznamuje žáky s dědictvím naší kultury i kultur jiných národů, a tím je vede k respektu k duchovním hodnotám a tradicím českého národa, Evropy a lidstva;
- pomáhá žákům zapojit se do občanského a kulturního života své obce a regionu, např. formou spolupráce s knihovnou, muzeem, místním tiskem a televizí.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- připravuje žáky uplatňovat nabyté znalosti a schopnosti v profesním životě na trhu práce;
- rozvíjí znalosti a schopnosti související s budoucím profesním uplatněním (např. psaní strukturovaného životopisu a motivačního dopisu);
učí žáky spoléhat se na vlastní tvůrčí potenciál a pomocí samostatně zpracovávaných úkolů si uvědomovat osobní zodpovědnost za svou práci.

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k vyhledávání informací v různých digitálních zdrojích a specializovaných databázích dle jejich odborného zaměření (katalogy knihoven, databáze odborných článků apod.), k využívání digitálních šablon, k založení a spravování vlastní digitální identity, k prohlubování forem spolupráce a sdílení informací v různých digitálních platformách;
- nabádá žáky k posuzování důvěryhodnosti informací, např. z hlediska důvěryhodnosti elektronického zdroje, k ověřování pravdivosti tvrzení uvedených v komunikaci na sociálních sítích; k odlišování emotivních textů od argumentačních faulů a klamů,
- prohlubuje u žáků při vytváření digitálního obsahu v různých z textových editorech dovednosti získané v předmětu Informatika,
- dbá, aby žáci při produkci písemných projevů odkazovali na zdroj informací, citovali v souladu s platnou citační normou a uváděli licence obrázků;
- učí žáky volit vhodné jazykové prostředky s ohledem na komunikační situaci, komunikační prostředí či platformu a vzhledem k adresátovi; respektovat obecná pravidla etiky a neetiky na různých komunikačních platformách

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Český jazyk a literatura			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• rozlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací • na základě ukázek rozlišuje základní interdialekty českého jazyka a jmenuje rozdíly mezi nimi • efektivně a samostatně využívá různé informační zdroje – slovníky, encyklopedie, internet	Jazyk a jazyková komunikace • základní pojmy jazykovědy, jazykovědné disciplíny • národní jazyk, útvary národního jazyka • jazykové rodiny, indoevropská rodina, slovanské jazyky • získávání a zpracování informací – výpisek, výtah • slovníky a encyklopedie • knihovny • fonetika a fonologie –	1.	PT: 3.7.2.1.6 3.7.2.1.7 3.7.2.1.8 3.7.2.4.1 3.7.2.4.2 3.7.2.4.4 3.7.2.4.5 3.7.2.4.6 3.7.3.3.1 3.7.3.3.6 exkurze do knihovny

Předmět: Český jazyk a literatura			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• umí využívat služby veřejné knihovny; při své práci používá jazykové příručky • pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy • objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie • ovládá zásady spisovné výslovnosti a základní techniky mluveného projevu • pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči • zaznamenává mluvený projev do písemné podoby na základě pravidel fonetické transkripce • ve svém písemném projevu uplatňuje znalosti zásad českého pravopisu • vhodně užívá jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary • tvoří texty prostě sdělovacího stylu • ověřuje si správný pravopis určitého jevu v internetové jazykové příručce či elektronických verzích SSČ pro školu a veřejnost, SSJČ • produkuje digitální obsah v některém textovém editoru či aplikaci pro psaní (pozdávky) • volí vhodné jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci a adresátovi	• zvuková stránka jazyka • fonetická transkripce • systém českých hlásek • zásady spisovné výslovnosti • zvuková stránka souvislé řeči • grafémika – písemná stránka jazyka • charakter a vývoj českého pravopisu • problematické pravopisné jevy – l psaní i/y • problematické pravopisné jevy – psaní ú/ů • problematické pravopisné jevy – psaní předpon s/z/vz • problematické pravopisné jevy – ě/je, psaní souhláskových skupin • úvod do stylistiky • jazykové prostředky textové výstavby, slohotvorní činitelé • funkční styly • slohové postupy • prostě sdělovací styl (archivované práce)		
• objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do lit. textu • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • při interpretaci lit. textu uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře lit. textu, literárních	• Literární komunikace • úvod do literatury – literární teorie, historie a kritika • jazykové, kompoziční a tematické prostředky uměleckého stylu – tropy, figury, rytmus, rým, zvukové prostředky poezie, monolog a dialog, motiv, téma, námět • literární formy • literární druhy a žánry	1.	

Předmět: Český jazyk a literatura			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- druzích a žánrech - charakterizuje společenskohistorický vývoj daného období, vystihne podstatné rysy nejstarších kultur a kulturních epoch a jejich projevů v literatuře - na základě četby charakterizuje tvorbu významných představitelů starší české a světové literatury - váží si uměleckých projevů minulosti, chápe význam myšlenkové, umělecké a literární tradice pro dnešní generace - vytváří elektronický čtenářský deník	- periodizace literatury - ústní slovesnost a písemnictví - starověké orientální literatury - Bible - antika – umění a literatura - středověké písemnictví, vznik a rozvoj české literatury ve středověku - renesance a humanismus ve světové a české literatuře, Jan Blahoslav – osobnost Přerova - baroko ve světové a české literatuře, Jan Amos Komenský – osobnost Přerova		
- rozlišuje individuální aktivní a pasivní slovní zásobu a chápe důležitost bohaté slovní zásoby v jazykově i obsahově vyspělém projevu - využívá možností slovní zásoby češtiny, např. ve frazeologii - používá různé druhy jazykových příruček, včetně speciálních slovníků - zjišťuje význam slov v elektronickém slovníku (Český národní korpus) - prokáže znalosti ze struktury slova při morfemickém a slovotvorném rozboru - rozeznává způsoby tvoření slov - rozlišuje slovní druhy - určuje mluvnické kategorie - ve svém projevu uplatňuje znalosti zásad skloňování a časování, odliší spisovné tvary od nespisovných - prohlubuje znalosti českého pravopisu a využívá jich v psaném projevu - zaměřuje pozornost na zvládnutí problematických	Jazyk a jazyková komunikace - lexikologie – základní termíny - slovo a slovní zásoba - slovníky a práce s nimi - sémantika – významové vztahy mezi slovy - slovotvorba – základní pojmy - slovotvorná a morfémová stavba slova - způsoby tvoření slov - morfologie – základní pojmy, slovní druhy - mluvnické kategorie jmen - mluvnické kategorie sloves - pravopis – psaní velkých písmen - pravopis – čárka ve větě jednoduché - pravopis – hranice slov v písmu - publicistický styl – funkce, kompozice a jazykové prostředky - publicistika a média - publicistický styl - útvary publicistického stylu – zpráva, článek, fejeton, reportáž, interview, recenze (archivované práce)	2.	PT: 3.7.5.1.2 3.7.5.1.6 – exkurze v redakci novin, televizním vysílání, rozhlasu 3.7.5.2.1 3.7.5.2.2 3.7.5.2.11 3.7.5.3.8

Předmět: Český jazyk a literatura			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
pravopisných jevů • ověřuje si správný pravopis určitého jevu v internetové jazykové příručce či elektronických verzích SSČ pro školu a veřejnost, SSJČ • rozlišuje jednotlivé kategorie médií a jejich produktů • posoudí a interpretuje účinky publicistických textů na čtenáře (posluchače) • na konkrétních příkladech rozpoznává neetické postupy a prostředky žurnalistiky • vysvětlí znaky bulváru • píše texty v publicistickém stylu • volí vhodné jazykové prostředky vzhledem k webovém komunikačnímu prostředí či platformě • dokáže pojmenovat a respektovat pravidla etiky a neetiky na různých komunikačních platformách • učí se psát blog, přispívat do diskusního fóra			
• charakterizuje společenskohistorický vývoj daného období, posoudí a vysvětlí postoj autorů vůči společnosti • vystihne podstatné rysy uměleckých směrů a literárních skupin • na základě vlastní četby charakterizuje tvorbu nejvýznamnějších představitelů • vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatur světové; • při interpretaci literárních textů uplatňuje znalosti o struktuře lit. díla a lit. žánrech • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky	Literární komunikace • klasicismus a osvícenství – charakteristika a představitelé • preromantismus, romantismus, realismus, naturalismus – charakteristika a představitelé v Německu, Francii, Anglii, USA, Rusku aj. • národní obrození • český romantismus • české literární skupiny a programy 2. pol. 19. století • české drama a divadelnictví 19. století • folklor	2.	

Předmět: Český jazyk a literatura			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu			
- využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti - schopnost komplexních jazykových rozborů a znalost principů výstavby vět a textů aplikuje v písemném projevu - ve svém projevu uplatňuje znalost syntaktických principů českého jazyka - ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu - účinně využívá možnosti interpunkce k logickému a jednoznačnému písemnému projevu a k vyjádření psychického stavu mluvčího - používá odbornou terminologii - svá tvrzení podpoří argumenty - v odborné práci odliší vlastní poznatky a závěry od citací - nepřivlastňuje si cizí autorství - odkazuje na zdroje informací, - cituje v souladu s platnou citační normou, - využívá generátor citací, - vypracovává jednoduché online heslo dle svého studijního zaměření - vyhledává různé zdroje informací dle svého odborného zaměření - je schopen posoudit důvěryhodnost získaných informací - ukládá si nové poznatky pro znovupoužití formou záložek - pracuje ve sdílených složkách, cloudu s ostatními spolužáky	Jazyk a jazyková komunikace - skladba – základní terminologie - skladební vztahy, valenční teorie - větné členy, věta a souvětí - komplexní jazykový rozbor - slovosled, aktuální členění výpovědi - nepravidelnosti větné a souvětí – funkční a nevhodné - pravopis – čárka v souvětí - interpunkční znaménka: středník, dvojtečka, uvozovky, pomlčka, tři tečky, závorka, lomítko - odborný styl – funkce a charakteristika - kompozice a prostředky útvarů odborného stylu - útvary odborného stylu – referát, odborný popis, úvaha, výklad (archivované práce)	3.	PT: 3.7.1.4.1 3.7.1.4.2 3.7.2.4.5 3.7.2.4.6

Předmět: Český jazyk a literatura			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- na pozadí dějin lidského myšlení charakterizuje literární směry a skupiny a vnímá žánrovou a tematickou pestrost moderní literatury - postihne individuální styl, odliší rozdíly v dílech vybraných autorů - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka, chápe podstatu avantgardního umění - na základě vlastní četby charakterizuje tvorbu významných představitelů moderní literatury - na základě četby oblíbených autorů si utváří vlastní myšlenkové vzorce, včetně žebříčku hodnot	Literární komunikace - moderní umělecké směry konce 19. století - česká literatura na konci 19. a na začátku 20. století - umělecké směry 1. pol. 20. století – futurismus, dadaismus, kubismus, expresionismus, surrealismus - významné autorské osobnosti světových literatur 1. poloviny 20. století - poezie, próza, drama a kritika v české literatuře 1. pol. 20. století – literární směry a skupiny, charakteristika žánrů, profily autorských osobností, dílo a odkaz - německy psaná literatura v českých zemích	3.	
- popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi - uvědomuje si význam strukturovaného životopisu a motivačního dopisu pro přijetí na vysokou školu nebo na pracovní pozici - osvojuje si zásady a postupy komunikace s orgány státní správy - učí se vyplňovat online formuláře a dotazníky - osvojuje si dovednost psát e-maily oficiálního charakteru - využívá digitální šablony pro tvorbu strukturovaného životopisu - zakládá a spravuje svou profesní digitální identitu (LinkedIn)	- Jazyk a jazyková komunikace - obecná jazykověda a jazyková kultura - vývoj české jazykovědy - historický vývoj češtiny - porozumění textu - testové úlohy - problematické jevy českého pravopisu - administrativní styl – funkce, charakteristika, kompozice a jazykové prostředky - žádost, stížnost, otevřený dopis, průvodní dopis k petici, strukturovaný životopis, motivační dopis (archivovaná práce) - řečnický (rétorický) styl – funkce, charakteristika - útvary řečnického stylu – projev, proslov, přednáška, diskuze, polemika - spisovná výslovnost, frázování, přízvuky, tempo, intonace - neverbální signály - modelové komunikační	4.	PT: 3.7.1.3.1 3.7.1.3.2 3.7.1.3.3 3.7.1.3.4 3.7.1.3.7 3.7.1.3.8 3.7.1.3.9 3.7.1.3.10 3.7.2.4.5 3.7.2.4.6 INT: 4.3.1.1.1

Předmět: Český jazyk a literatura			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- na vybraných příkladech identifikuje funkční styl a slohový útvar - zpracovává slohová témata, která vedou k poznávání a rozvoji vlastní osobnosti - kultivuje vlastní individuální jazykový styl - v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky - volí vhodné jazykové prostředky podle funkce a zaměření projevu - využívá diskuze k formulaci svých názorů	situace (přijímací pohovor, proslov na školním plesu, před zahájením maturitní zkoušky aj.) - podzimní maturitní generálka (písemná práce a didaktický test; archivované práce) - jarní maturitní generálka (písemná práce a didaktický test; archivované práce)		
- posoudí, jak válka a násilí ovlivnily myšlení lidí a literaturu - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku - identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - na základě vlastní četby charakterizuje tvorbu významných představitelů české a světové literatury 2. poloviny 20. století a současnosti - při interpretaci lit. textů uplatňuje znalosti o struktuře lit. díla a lit. žánrech - orientuje se v současné české kultuře a literatuře - porovnává a hodnotí filmové adaptace s literární předlohou	Literární komunikace - druhá světová válka ve světové a české literatuře - světová literatura 2. poloviny 20. století a současnosti: znaky moderní literatury, umělecké směry a skupiny, významné autorské osobnosti - charakteristika českého umění a literatury v 2. polovině 20. století a současnosti - poezie, próza a drama v české literatuře 2. poloviny 20. století a současnosti – literární směry a skupiny, autorské osobnosti - literární časopisy - umění a literatura našeho regionu - ústní zkoušení s pracovním listem	4.	

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahem výuky anglického jazyka je naplňování výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Školního vzdělávacího programu.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, umožnit jim čerpání informací z mediálních zdrojů v anglickém jazyce a seznámit je s tradicemi a životem v anglicky mluvících zemích.

Důraz je kladen zejména na rozvoj komunikačních dovedností, kterým je podřízena i výuka gramatické části vzdělávacího předmětu. Cílem je také vést studenty k samostatnému myšlení, k obhajobě vlastních názorů a týmové spolupráci.

Škola organizuje dvakrát ročně maturitní generální zkoušku na základě zájmu žáků. Jedná se o maturitní zkoušku nanečisto, která zahrnuje didaktický test a písemnou práci.

Vzdělávání v oboru Anglický jazyk směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky jim vyučující nabízí pestrou škálu studijních materiálů a pracovních listů k rozšiřování učiva nad stanovenou úroveň v oblasti slovní zásoby, gramatiky, komunikačních dovedností a reálií. Žáci mají možnost využívat odbornou jazykovou učebnu a pracovat s multimediálními výukovými programy a internetem.
- K podpoře výuky jazyků lze využívat materiály z vybraných odborných předmětů v anglickém jazyce (metoda CLIL)
- Žáci mohou využít nabídku knižních titulů v anglickém originále.
- Ve 3. a 4. ročníku mají žáci možnost si zvolit konverzaci z anglického jazyka, která se zaměřuje na přípravu k mezinárodním zkouškám Cambridge English (úroveň B2, popřípadě C1). V této oblasti škola spolupracuje s JŠ Lingua Centrum, která je certifikovaným zkouškovým centrem a pořádá pro žáky MOCK testy i samotné zkoušky.
- Vyučující motivují žáky k zapojení do jazykových soutěží a projektů. V případě zájmu žáků nabízí konzultace a přípravu k účasti v dalších soutěžích dle aktuální nabídky.
- Každoročně se žáci mohou zapojit do Evropského dne jazyků, který je pořádán v rámci Erasmus Days.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. Pololetní písemná práce může být vynechána vzhledem k aktuálním výukovým podmínkám.

Všechny pasáže učiva anglického jazyka lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- zakotvuje u žáků znalosti z gramatiky a její pravidla pomocí gramatických tabulek, které žáci sami doplňují na základě vhodných cvičení, žáci aplikují své znalosti gramatiky;
- představuje novou slovní zásobu pomocí obrazové nápovědy;
- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění novým výrazům a frázím;
- dle aktuální potřeby žáků zařazuje do výuky speciální cvičení uspořádané na konci učebnice k intenzivnímu procvičení gramatiky;
- pravidelně zařazuje do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky;
- nabízí žákům cvičení z oddílu učebnice zvaném „Připrav se na test“ a vede je tak k rozpoznání úrovně svých aktuálních znalostí z probírané lekce;
- využívá znalostí žáků z ostatních předmětů při porozumění čtení populárně-naučných textů;
- vybízí žáky k upevňování slovní zásoby pomocí speciálních cvičení na konci učebnice a zároveň ke sledování svého pokroku v učení.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti;
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty;
- zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z anglického jazyka, ale i svůj osobní, kreativní přístup k danému problému;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací.

Kompetence komunikativní – učitel:

- zadává žákům střídavě různá cvičení k procvičování čtení, psaní, poslechu a mluvení; vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace;
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů;
- zadává samostatnou písemnou práci na konci každé lekce, ve které žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci pomocí různých slohových útvarů;
- zařazuje diskuze na aktuální a žákům blízké téma
- při práci na hodinách používá anglický jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky k tomu, vyjadřovat se na hodinách anglicky;

Kompetence sociální a personální, kompetence občanská – učitel:

- vyžaduje pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení žáků;
- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisujících skutečnou událost;
- témata pro písemné práce vybírá tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích;
- představuje jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidí, s nimiž se žák může ztotožnit;

- slovně povzbuzuje žáky, kteří podceňují své schopnosti, a podporuje jejich sebejistotu;
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat;
- zařazuje diskuze na aktuální a žákům blízká témata;
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách;
- speciálními cvičeními v oddíle „Připrav se na test“ podporuje u žáků jejich důvěru ve své schopnosti.

Kompetence občanské – učitel:

- v diskusi po přečtení populárně-naučných textů poukazuje na každodenní život lidí na celém světě;
- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami dovede žáky ke srovnání různých kultur a jejich respektování;
- využívá témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR;
- využívá situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmy širší skupiny.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;
- dává jasné pokyny pro práci v hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností;
- po přečtení článku či poslechu ukázky rozhovoru rodilých mluvčích klade otázky k textu tak, aby žáci prokázali nejen porozumění obsahu, ale zaujali také stanovisko k problematice se zvážením všech rizik, které by jejich rozhodnutí mohlo přinést.

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k samostatnému využívání digitálních zařízení a služeb v rámci výuky i přípravy na výuku a rozhodování o tom, které technologie využít pro jakou činnost či řešení problému (kancelářský software, online slovníky...).
- pomáhá žákům s osvojováním práce s digitálními technologiemi a motivuje je k jejich běžnému používání tím, že zadání a odevzdávání samostatných prací je v elektronickém formátu, např. jako úkol v aplikaci Teams.
- vede žáky ke sdílení získaných informací mezi sebou a online spolupráci na společných úkolech prostřednictvím komunikačních platforem pro spolupráci, např. Teams, OneDrive apod.
- učí žáky prezentovat výsledky své práce ostatním pomocí prezentačních aplikací, např. Power Point.
- upozorňuje žáky na odlišnosti v pravidlech mezilidské komunikace v cizojazyčném prostředí, a to nejen v reálném, ale i v digitálním prostředí.
- pomáhá žákům s osvojením pravidel ohleduplného jednání s druhými také ve virtuálním prostředí.
- vede žáky k práci s cizojazyčnými zdroji v digitálních formátech, např. práce s webovými stránkami novin, časopisů, sociálními sítěmi a podobně (např. Kahoot, islcollective.com, helpforenglish.cz, oup.com, britishcouncil.org, iTools).

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Anglický jazyk			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
Receptivní řečové dovednosti - najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům. - rozliší ve větě, zda jde o generalizující informaci nebo ne, vystihne hlavní body čteného textu a slyšeného rozhovoru, vystihne obsah jednotlivých odstavců textu, rozumí hlavní myšlenke slyšeného textu, rozumí hlavnímu tématu krátkého projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného popisu, vyprávění a rozhovorů souvisejícím s osvojovanými tématy Produktivní řečové dovednosti - krátce pohovoří o svém okolí, zkušenostech a vizi budoucnosti podle předem připravené osnovy a za použití obrázků - popíše prostředí, v němž žije, svou vizi budoucnosti a způsob života za použití jednoduchých vět. - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože, tak - popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože, tak. - popíše své zážitky a zkušenosti za použití vět řazených za sebou nebo	Slovní zásoba - sport (typy, vybavení, oblečení) a volnočasové aktivity, zábava, popis osoby (vzhled, osobnost), lidské pocity, přídavná jména s koncovkou –ed/-ing, fráze na téma nehody a zranění, popis krajiny a přírody, přídavná jména popisující dobrodružství, svět filmu a televizních programů, reklama, předpony vyjadřující zápor, zeměpis a příroda, počasí a přírodní katastrofy, složená podstatná jména, svět práce (práce a povolání, přídavná jména popisující práci, pracovní činnosti) Gramatika - přítomný čas prostý a průběhový, členy, minulý čas prostý a průběhový, vyjádření množství (much, many, a lot of, a few, a little, too, enough), nulová podmínková věta, modální slovesa (must, mustn't, needn't, don't have to), stupňování přídavných jmen, první kondicionál, vyjádření budoucnosti: „will“, be going to“ Všeobecná témata - Volný čas/Zábava – Volný čas, koníčky/záliby, společenské události, kultura, sport - Každodenní život – Doma, ve škole, v práci/na brigádě, volný čas - Zeměpis, Příroda – Zeměpis, podnebí/počasí, životní prostředí, přírodní katastrofy - Práce, povolání – Práce a povolání, vzdělání a studium, pracovní pohovor	1.	PT: 3.7.2.2.6 3.7.4.3.1

Předmět: Anglický jazyk			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože, tak</i> Interaktivní řečové dovednosti: • zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká vzhledu a charakteru lidí, volnočasových aktivit, prostředí, v němž žije, počasí a letní brigády • zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde a na podobné výpovědi reaguje • poskytne a zjistí informace týkající se budoucnosti, počasí, volnočasových aktivit a povolání za použití slovních spojení a vět Písemný projev: • sestaví/napíše krátký jednoduchý popis prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a minulých událostí za použití vět propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> • napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> • napíše dopis kamarádovi, ve kterém popíše, co zažil a pozve kamaráda na návštěvu • napíše jednoduchý text (např. dopis, e-mail) vyjadřující např. formální žádost o práci za použití jednoduchých vět			
Receptivní řečové dovednosti • rozumí čtenému textu a rozumí hlavním bodům textu	Slovní zásoba • cestování a doprava (turistické atrakce, prázdninové aktivity), peníze (nakupování, prodej,	2.	

Předmět: Anglický jazyk			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vyhledá v textu konkrétní informace a pochopí hlavní myšlenku textu - rozumí tématu/obsahu pronášeného popisu, vyprávění a rozhovorů - odhadne význam neznámých výrazů Produktivní řečové dovednosti - dokáže podrobně popsat osobu, místo, věc a zážitek, události či zkušenost - vyjádří svůj názor a popíše svoje pocity - poskytne a zjistí informace týkající se ubytování, povolání, nakupování, moderních technologií za použití slovních spojení a vět - krátce pohovoří na osvojené téma podle předem připravené osnovy - popíše a porovná obrázky - vypráví jednoduchý příběh, událost a své plány jako sled jednotlivých událostí Interaktivní řečové dovednosti - se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, nakupování a vyjádří stížnost na zakoupené zboží - se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých zjistí informace o restauraci, obchodech a hotelu - se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, kam pojedou na dovolenou a na podobné výpovědi reaguje	služby), společnost – zločin (typy zločinů) a práce policie, vynálezy a moderní technologie (funkce, použití), slovtvorba (použití předpon a přípon, složená podstatná jména), přídavná jména popisující osobnost a pocity lidí (koncovka –ed,-ing), životní/vývojové etapy člověka, frázová slovesa, rodina a rodinné vztahy Gramatika - předpřítomný čas, minulý čas prostý, minulý čas průběhový, předminulý čas, podmínkové věty nereálné, nepřímá řeč, trpný rod, přítomný čas prostý a průběhový, členy, will, be going to, used to Všeobecná témata - Rodina – Rodinný kruh, rodinné vztahy a aktivity - Mezilidské vztahy – Osobní vztahy, sociální vztahy - Nakupování – obchody, nákup zboží - Služby – Telekomunikační a poštovní služby, tisk a vydavatelství, doprava a spoje, gastronomické služby, ubytování, zdravotnictví, ekonomické a finanční služby, obchodní služby		

Předmět: Anglický jazyk			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vyměňuje si s kamarádem své názory, vede s kamarádem rozhovor a dokáže poskytnout radu Písemný projev - sestaví/napíše krátký jednoduchý popis hotelu, dovolené a minulých událostí (blog) za použití vět propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože, tak a příslovci nejdříve, potom, nakonec - napíše jednoduchý příběh (např. dopis nebo email kamarádovi líčící krádež) - popíše své plány, názory na budoucnost (esej, stížnost formou formálního dopisu či emailu)			
Receptivní řečové dovednosti - rozumí popisu osoby, rozumí populárně-naučnému textu, rozhovoru lidí, čtené zprávě, článku v časopise, dopisu a jednoduchému faktografickému textu - rozliší ve větě, zda jde o generalizující informaci nebo ne, vystihne hlavní body čteného textu a slyšeného rozhovoru, vystihne obsah jednotlivých odstavců textu, rozumí hlavní myšlence slyšeného textu, rozumí hlavnímu tématu krátkého projevu v rozhlasu - čte s porozuměním text, doplní do textu chybějící informace a odvodí vhodné shrnutí - čte s porozuměním článek, odhadne významy neznámých slov - v textu vyhledá detailní informace - ve slyšeném textu zachytí	Slovní zásoba - volnočasové aktivity a zábava, složená podstatná a přídavná jména, společenské události, kultura, sport, domov a bydlení (typy domů a jejich vybavení), domácnost, zdraví a hygiena, lidské tělo, nemoci a léčba, osobní hygiena, péče o zdraví, životní styl, stravování, věda a technika, moderní technologie (počítače, elektronické vybavení/přístroje), vzdělávání Gramatika - předpřítomný čas prostý a průběhový, stupňování přídavných jmen a příslovčí, vyjádření spekulace a předpovědi, budoucí čas prostý a průběhový, předbudoucí čas, první a druhá podmínková věta, prostředky pro vyjadřování množství every, each, either, all, most, some, any, few, little, much, modální slovesa v minulém čase, prostředky textové návaznosti <i>even though</i>,	3.	PT: 3.7.1.1.11 3.7.1.5.1 3.7.2.5.7 3.7.3.1.1

Předmět: Anglický jazyk			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
klíčové fráze a informace Produktivní řečové dovednosti • popíše sebe a svou rodinu, sportovní aktivitu, počítače a další moderní technologie, svůj dům a jeho okolí a povypráví, kde by chtěl bydlet dle svého zájmu • vyjádří spekulaci, co se mu líbí a co nelíbí, souhlas a nesouhlas s odůvodněním svého stanoviska • podá instrukce • vyjádří vlastní názor, preference a návrh • popíše a porovná obrázky • odpoví na dotazník, kvíz Interaktivní řečové dovednosti • vede rozhovor na složitější témata, reaguje na otázky na složitější témata (např.: pracovní pohovor) • vyměňuje si s kamarádem názory a informace na běžná témata a na témata jejich zájmu, vede rozhovor, a reaguje na alternativní návrhy kamaráda • porovná a zhodnotí nabízené možnosti • diskutuje na běžná téma (jak strávit den, přínos moderní elektroniky, různé modely bydlení, role peněz), a dokáže zdůvodnit a argumenty obhájit svůj názor • spekuluje o budoucnosti a reaguje na předpovědi • vymění se zkušenosti a sdílí zážitky • při rozhovoru používá výrazy obohacující dialog a označující zájem a postřeh Písemný projev • napíše neformální dopis a blog • vyjádří svůj názor na	<i>in spite of, despite a although,</i> Všeobecná témata • Domov/Bydlení – Bydliště a okolí, bydlení, domácnost, domácí práce, soužití a vztahy • Zdraví/Hygiena – Lidské tělo, osobní hygiena, péče o zdraví, zdravotní stav, zdravotní služby, životní styl • Stravování – Potraviny, nápoje, jídlo, příprava jídla, gastronomické služby • Vzdělání – Studium a výuka, vztahy ve škole, školní události a akce • Osobní charakteristika – fyzický/tělesný vzhled, charakter, temperament Reálie • Britští a američtí spisovatelé, systém vzdělávání v ČR, VB, USA, Austrálie, Nový Zéland, Kanada, Velká Británie, Česká republika		

Předmět: Anglický jazyk			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
internetovém fóru a v eseji			
Receptivní řečové dovednosti • rozumí krátkému čtenému textu, rozumí hlavním bodům textu • vyhledá v textu konkrétní informace, pochopí hlavní myšlenku textu • rozumí obsahu písně a básně • rozliší pravdivé a nepravdivé informace v populárně naučném projevu • vyhledá informace, odhadne význam neznámých výrazů • v čteném článku rozumí hlavním myšlenkám, přiřadí chybějící informace a vyhodnotí správnost tvrzení • čte s porozuměním vypravování, recenzi knihy, krátkou novinovou zprávu, argumentativní esej a identifikuje strukturu daného slohového útvaru • v slyšeném rozhlasovém rozhovoru rozumí hlavní myšlence a vyhodnotí výroky o pravdivosti tvrzení • v slyšených telefonních rozhovorech rozumí hlavním myšlenkám, postřehne klíčové fráze a informace a vybere vhodný výrok pro shrnutí Produktivní řečové dovednosti • detailně popíše a porovná obrázky i za použití dedukce • zaujímá stanovisko ke složitějším tématům, obhájí svůj názor, vyjádří svůj vztah, pocity a názor k daným tématům • formuluje argumenty • reprodukuje vyslechnutý krátký text a reprodukuje dotazy jiných	Slovní zásoba • osobní charakteristika, osobnost člověka, frázová slovesa, společnost, kultura a umění, komunikace (telefonování a vzkazy), cestování a doprava, minulost – vzpomínky, každodenní život Gramatika: • vztažné věty, nepřímé otázky • trpný rod, vazba have st. done, nepřímá řeč, slovesné vazby, 3. podmínková věta Všeobecná témata • Cestování/Doprava – Cestování, prázdniny a dovolená, doprava, typy ubytování, typy dovolené, dopravní prostředky • Společnost – Věda a technika, sdělovací prostředky, globální problémy Reálie • Spojené státy americké, New York, Washington D.C., Londýn, britské a americké svátky	4.	PT: 3.7.1.3.1 3.7.5.2.1 3.7.5.5.6

Předmět: Anglický jazyk			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
Interaktivní řečové dovednosti - vyměňuje si s kamarádem své názory, které dokáže odůvodnit, vede s kamarádem rozhovor - odpovídá na otázky a reprodukuje s využitím nepřímé řeči sdělení jiných - komentuje dění na fotografii - vyjádří souhlas či nesouhlas s názorem, - dokáže zformulovat návrh a na podobný návrh reagovat - domluví se s kamarádem na kompromisu s využitím vhodných výrazových prostředků Písemný projev - sdělí svůj názor na knihu v recenzi - sdělí sled událostí v písemném vyprávění - napíše neformální a formální dopis a email			

5.1.3 Německý jazyk (další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

Německý jazyk přispívá k chápání a poznávání skutečností přesahujících oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem a poskytujících jazykový základ a předpoklady pro komunikaci při kontaktu s lidmi z německy hovořících zemí integrované Evropy. Umožňuje rovněž poznávání skutečností prostřednictvím moderních médií – tisku, televize, internetu. Přispívá k poznání odlišností ve způsobu života a tradicích, vytváří podmínky pro práci v rámci projektového vyučování a pro spolupráci škol na mezinárodní platformě. Směřuje k dosažení cílové úrovně B1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Žáci jsou rozděleni do skupin, výuka logicky navazuje na výuku Českého jazyka a literatury a Anglického jazyka, využívá mezipředmětových vztahů, transferu i interference.

Za školní rok jsou předepsány 2 pololetní písemné práce.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky jim vyučující nabízí rozšiřování učiva nad stanovenou úroveň v oblasti slovní zásoby, gramatiky a komunikačních dovedností.
- Ve 3. a 4. ročníku mají žáci možnost si zvolit konverzaci z německého jazyka, která rozšiřuje zejména slovní zásobu příslušných oblastí a znalosti z reálií německy mluvících zemí.
- V rámci činnosti Zkouškového centra Goethe-Institutu mají žáci možnost navštěvovat přípravné kurzy ke zkouškám na úrovni B1, B2 a C1, při kterých je jim věnována mimořádná pozornost ve všech oblastech. Tyto zkoušky je na škole možné skládat nejméně jednou ročně.
- Vyučující motivují žáky k zapojení do jazykových soutěží, např. konverzační soutěže. V případě zájmu žáků nabízí konzultace a přípravu k účasti v dalších soutěžích dle aktuální nabídky.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. Pololetní písemné práce nejsou v tomto případě povinné.

Všechny pasáže učiva lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- uvádí žáky do problematiky probírané látky na začátku hodiny navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva;
- procvičuje se žáky znalosti z gramatiky a ukotvuje u nich osvojení si gramatických pravidel pomocí gramatických tabulek a na vhodných cvičeních;
- představuje novou slovní zásobu pomocí obrazové nápovědy;
- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami;

- pravidelně zařazuje do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky;
- využívá znalostí žáků z ostatních předmětů při porozumění čtení naučně-populárních textů.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti;
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty;
- zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z německého jazyka, ale i svůj osobní, kreativní přístup k danému problému;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací;
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají maturitním zkouškám a připravuje tak žáky na tyto zkoušky.

Kompetence komunikativní – učitel:

- zadává žákům střídavě úlohy k procvičování porozumění čtení, poslechu, k nácviku psaní a mluvení a vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace;
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů;
- zadává samostatnou písemnou práci, ve které žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci v různých slohových útvarech;
- zařazuje diskuze na aktuální a žákům blízká témata;
- při práci na hodinách používá německý jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vyžaduje po žácích pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení;
- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisujících skutečnou událost;
- témata pro písemné práce vybírá tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích;
- slovně povzbuzuje žáky, kteří podceňují své schopnosti, a podporuje jejich sebejistotu;
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si vyměňovat názory, diskutovat;
- zařazuje diskuze na aktuální a žákům blízká témata;
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách

Kompetence občanská – učitel:

- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami vede žáky ke srovnání různých kultur a k jejich respektování;
- využívá témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR;
- využívá situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmy širší skupiny.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;

- dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností;
- po přečtení článku či poslechu ukázky rozhovoru rodilých mluvčích klade otázky k textu tak, aby žáci prokázali nejen porozumění obsahu, ale zaujali také stanovisko k problematice.

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k samostatnému využívání digitálních zařízení a služeb v rámci výuky i přípravy na výuku a rozhodování o tom, které technologie využít pro jakou činnost či řešení problému (kancelářský software, online slovníky...).
- pomáhá žákům s osvojováním práce s digitálními technologiemi a motivuje je k jejich běžnému používání tím, že zadání a odevzdávání samostatných prací je elektronickém formátu, např. jako úkol v aplikaci Teams.
- vede žáky ke sdílení získaných informací mezi sebou a online spolupráci na společných úkolech prostřednictvím komunikačních platforem pro spolupráci, např. Teams, OneDrive apod.
- učí žáky prezentovat výsledky své práce ostatním pomocí prezentačních aplikací, např. Power Point.
- upozorňuje žáky na odlišnosti v pravidlech mezilidské komunikace v cizojazyčném prostředí, a to nejen v reálném, ale i v digitálním prostředí.
- pomáhá žákům s osvojením pravidel ohleduplného jednání s druhými také ve virtuálním prostředí.
- vede žáky k práci s cizojazyčnými zdroji v digitálních formátech, např. práce s webovými stránkami novin, časopisů, sociálními sítěmi a podobně.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Německý jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
Receptivní řečové dovednosti • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů Produktivní řečové	Jazykové prostředky a funkce Fonetika • abeceda, hláskování, samohlásky a, e, i, o, u, přehlásky ä, ö, ü, dvojhlásky, výslovnost r, -er, výslovnost f, v, w, výslovnost s: [s] x [z], Ich-Laut, Ach-Laut, němé h, cizí slova, délka samohlásek, slovní přízvuk Pravopis • porovnání zvukové a grafické podoby jazyka, psaní cizích slov, psaní velkých písmen u podstatných jmen, interpunkce Gramatika	1.	PT: 3.7.1.1.19 3.7.5.1.7

Předmět: Německý jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
dovednosti - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související - shrne ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma Interaktivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných	- podstatná jména (rod, člen určitý, neurčitý a nulový, skloňování, množné číslo) - vlastní jména osob - přídavné jméno v přísudku - osobní a přivlastňovací zájmena - číslovky - označení míry, hmotnosti a množství - časové údaje - určování času - časování sloves v přítomném čase - časování sloves sein a haben v přítomném čase - časování sloves se změnou na kmeni v přítomném čase - časování způsobových sloves v přítomném čase - časování sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou v přítomném čase - tykání a vykání - tázací příslovce - předložky - slovosled ve větě oznamovací a tázací - přímý a nepřímý pořádek slov ve větě oznamovací - zápor (nein, nicht, kein) - postavení infinitivu ve větě Tematické okruhy a slovní zásoba - Představování (pozdravy, abeceda, hláskování, názvy zemí, bydliště) - Rodina (věk, povolání, moje rodina) - Koníčky (záliby, sport, roční období) - Dárky (dárek k narozeninám, barvy, oblečení, rozhovor v obchodě, blahopřát k narozeninám) - Bydlení (adresa a PSČ, popsat své bydliště, domácí zvířata, pojmenovat jednotlivé místnosti) - Jídlo a pití (základní potraviny)		

Předmět: Německý jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
každodenních situacích	a nápoje, nákupní lístek, objednat si v kavárně, regionální speciality) • Týdenní program (dny v týdnu, školní předměty, denní program, domluvit si schůzku) • Zdraví (části lidského těla, bolesti a obtíže, můj životní styl) Komunikativní funkce jazyka a typy textů • pozdravit a rozloučit se • hláskovat • představit sebe a jinou osobu • vyjádřit, co se mi líbí a nelíbí • vyjádřit souhlas a nesouhlas • blahopřát k narozeninám • vyjádřit prosbu a poděkování • domluvit si schůzku • vyjádřit lítost • omluvit svou nepřítomnost • vyplnit formulář • napsat pozvánku • napsat přání k narozeninám • napsat jednoduchý e-mail • tvořit otázky a odpovídat na ně • jednoduše vyprávět a popisovat • vést jednoduchý rozhovor Reálie • typická německá restaurace; • německá kuchyně • způsoby objednání, placení		
Receptivní řečové dovednosti • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů Produktivní řečové dovednosti	Jazykové prostředky a funkce Fonetika • výslovnost <i>p, t, k</i> , dvojhlásky, frikativy [s], [z], [ʃ], [g], výslovnost <i>k, ck, c</i> , výslovnost <i>sp, st</i> , výslovnost <i>ng</i> , pravopis slov s [i:], výslovnost <i>sch, tsch, tz</i> , ráz, slovní přízvuk Pravopis • porovnání zvukové a grafické podoby jazyka, psaní cizích slov, interpunkce Gramatika • skloňování podstatných jmen • nulový člen	2.	PT: 3.7.1.2.9 3.7.1.5.3 3.7.5.1.7

Předmět: Německý jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související - shrne ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma Interaktivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	2. a 3. stupeň přídavných jmen a příslovci v přísudku - skloňování osobních a přivlastňovacích zájmen - časové údaje, určování času - přítomný čas - préteritum a perfektum vybraných sloves - rozkazovací způsob - předložky se 3., 4., a 3./4. pádem - předložky místní a časové - podmět man a es - slovosled v rozkazovací větě - větný rámec - souřadící spojky Tematické okruhy a slovní zásoba - Volný čas (kamarádi, počasí, návštěva kina, domluvit si společný program, můj volný čas) - Oslavy (měsíce, datum narození, zorganizovat) - oslavu, advent, nakupovat na vánočním trhu, vánoční a novoroční přání) - Orientace ve městě (dopravní prostředky, budovy ve městě, koupit si jízdenku, zeptat se na cestu, popsat cestu, Berlín) - Vzhled a oblečení (oblíbené oblečení, kde nakupuji oblečení, vzhled, popis osoby: vzhled, povahové vlastnosti a oblečení) - Jídelní zvyklosti (denní režim, oblíbené jídlo, koupit potraviny na trhu, rezervovat místo v restauraci) - Můj domov (zařízení bytu, můj pokoj, internát, společné bydlení, hotel Mama) - Můj den (průběh dne, pracovní aktivity ve volném čase, kapesné) - Prázdniny (plány na prázdniny, workcamp, jazykový kurz v zahraničí, pozdrav z prázdnin,		

Předmět: Německý jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
	Vídeň) Komunikativní funkce jazyka a typy textů • navrhnout program • oslovit kamaráda a dospělého • vyjádřit názor • vyjádřit doporučení • vyjádřit (ne)spokojenost • domluvit si brigádu • požádat o zopakování • vést telefonický rozhovor • napsat vánoční a novoroční přání • napsat jednoduchý e-mail • napsat vzkaz • napsat inzerát • popsat cestu • tvořit otázky a odpovídat na ně • jednoduše vyprávět a popisovat • vést jednoduchý rozhovor Reálie • Vánoce v německy mluvících zemích • Vídeň • Berlín		
Receptivní řečové dovednosti • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • Využívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení Produktivní řečové dovednosti • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	Jazykové prostředky a funkce Fonetika • výslovnost tz, sch, tsch, výslovnost e, a, ä, výslovnost r, výslovnost j: [j], [dž], [ž], výslovnost s: [s], [z], [š], Ach-Laut, Ich-Laut, výslovnost dvojhlásek, výslovnost cizích slov, pravopis slov s [k], délka samohlásek, slovní přízvuk Pravopis • porovnání zvukové a grafické podoby jazyka, psaní cizích slov, interpunkce Gramatika • slabé skloňování podstatných jmen • zeměpisné názvy a jména obyvatel, přídavná jména od zeměpisných názvů • tvoření slov • skloňování adjektiv	3.	PT: 3.7.1.1.11 3.7.1.2.2 3.7.5.1.1 3.7.5.1.5 3.7.5.4.1 3.7.5.1.7

Předmět: Německý jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související - shrne ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma Interaktivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	- zájmena odkazovací, ukazovací, neurčitá - zápor - číslovky základní a řadové - časové údaje - zvrtná slovesa - budoucí čas - préteritum modálních a pomocných sloves - perfektum - další typy hlavních vět - vedlejší věty se spojkami als, dass, obwohl, weil, wenn, ob - vztažné věty Tematické okruhy a slovní zásoba - Zdraví (objednat se u lékaře, rozhovor u lékaře, popsat obtíže, vyprávět o nehodě, reklama na léky, rozhovor v lékárně, bulimie) - Kultura (nabídka kulturních akcí v Mnichově, možnosti kulturního vyžití v místě bydliště, hudba a hudební festivaly, hudební zážitek, kino a filmy, filmová kritika a filmové tipy, divadlo) - Cestování (typy ubytování, rezervace ubytování, nabídky cestovní kanceláře, rozhovor v cestovní kanceláři, stížnosti v hotelu, zážitek z dovolené, zimní dovolená: nákup skipasu, počasí) - Média (druhy médií, oblíbené médium, internet: výhody a nevýhody, mobilní telefon, televize: nabídka televizních pořadů, noviny a časopisy, knihy a četba) - Doprava (výhody a nevýhody jednotlivých dopravních prostředků, cestování autostopem, plánování trasy, na letišti a na nádraží, dopravní zprávy, zeptat se na cestu)		

Předmět: Německý jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
	a popsat cestu autem, dopravní přestupky a výmluvy - Konzumní společnost (obchodní centrum: názvy obchodů a produktů, reklama, stížnosti a reklamace zboží, nákupní zvyklosti, závislost na nakupování, minimalismus, nákup potravin) - Škola (představit svoji školu, plány po střední škole, partnerské školy, školní uniformy, budoucí povolání, systém německého školství, příspěvek do školních novin) Komunikativní funkce jazyka a typy textů - vyjádřit, jak se cítím - vyjádřit radost a zklamání - vyjádřit stížnost - vyjádřit oblibu - formulovat výmluvu - reklamovat zboží - vyjádřit pravděpodobnost - opsat význam slov - tvořit otázky a odpovídat na ně - jednoduše vyprávět a popisovat - vést jednoduchý rozhovor - popsat cestu - napisat inzerát - reagovat písemně na inzerát - napisat e-mail Reálie: - Mnichov - německé školství - typické výrobky		
Receptivní řečové dovednosti - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené	Jazykové prostředky a funkce Fonetika výslovnost <i>p, t, k</i>, výslovnost <i>b, d, g</i>, výslovnost <i>ng</i>, výslovnost <i>ie, ü</i>, výslovnost <i>f, v, w</i>, pravopis slov s [i:], pravopis slov s [ts], upevňování správné výslovnosti samohlásek a souhlásek, slovní přízvuk, výslovnost cizích slov, větná melodie	4.	PT: 3.7.1.1.1 3.7.1.1.5 3.7.1.1.8 3.7.1.1.9 3.7.1.1.11 3.7.1.1.12 3.7.1.1.13 3.7.1.4.6 3.7.1.4.8

Předmět: Německý jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
slovní zásoby a kontextu - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - Využívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení Produktivní řečové dovednosti - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, zájmy a činnosti s nimi související - shrne ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma Interaktivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní	Pravopis - porovnání zvukové a grafické podoby jazyka, psaní cizích slov, interpunkce Gramatika - slabé a silné skloňování podstatných jmen - zpodstatnělá přídavná jména a přídavná - skloňování přídavných jmen - skloňování zájmen - příslovce směru - příslovce na -stens, -st - příslovce – irgend, nirgend - skloňování řadových číslovek - préteritum - perfektum - plusquamperfektum - přítomné a minulé - konjunktiv préterita - pasivum - předložky s 2. pádem - několikanásobný zápor - náhradní infinitiv - infinitiv závislý na slovesu - časové věty - zkracování vedlejších vět - podmínkové věty - párové spojky Tematické okruhy a slovní zásoba - Mezilidské vztahy (partnerství, oslavy sv. Valentina, svatba, vztahy v rodině, povahové vlastnosti, šikana) - Včera a dnes (zprávy, vzpomínky, města v UNESCO, technický pokrok, bajky, portrét významné osobnosti) - Svátky a zvyky (oblíbený svátek, oslavy Mikuláše, krampusové, Vánoce, vánoční trhy, karneval) - Německo (co je typické pro Německo, zajímavé turistické cíle, Oktoberfest, Němci a jejich povaha, Německo před rokem		3.7.5.1.7

Předmět: Německý jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
zásoby a gramatických prostředků zapojí se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	1989, Brémští muzikanti) • Pracovní trh (povolání budoucnosti, pracovní nabídky, motivační dopis, strukturovaný životopis, přijímací pohovor, práce z domova, volba povolání, nezaměstnanost) • Cesty medicíny (významné objevy medicíny, civilizační nemoci, alergie, očkování, alternativní medicína, kuriózní případy medicíny) • Rakousko (co je typické pro Rakousko, kavárny, turistika v horách, plány na dovolenou, Velikonoce, portrét známé osobnosti, Salzburg) Komunikativní funkce jazyka a typy textů • vyjádřit politování a lhostejnost • shrnout informace • porovnat fotografie • přivítat hosty • vyjádřit radu • ucházet se o pracovní místo • porovnat výhody a nevýhody • popsat statistiku • vyjádřit přání • reagovat na návrh • tvořit otázky a odpovídat na ně • vést rozhovor • převyprávět příběh • souvisle vyprávět a popisovat • napsat e-mail • napsat motivační dopis • napsat strukturovaný životopis • napsat inzerát • reagovat písemně na inzerát • napsat charakteristiku • napsat článek • sestavit prezentaci Reálie • Německo • Rakousko		

5.1.1 Francouzský jazyk (další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Francouzský jazyk lze studovat jako další cizí jazyk na čtyřletém gymnáziu.

Vzdělávání směřuje k osvojení mluvené i psané podoby jazyka od úplných začátků u čtyřletého cyklu na pokročilou úroveň odpovídající úrovni B1 Společného evropského rámce jazyků a osvojení poznatků potřebných pro získání mezinárodních zkoušek.

Výuka francouzského jazyka probíhá ve skupinách, do kterých jsou žáci rozděleni podle úrovně znalostí. Učitelé postupují podle jednotných učebnic (součástí jsou pracovní sešity, zvukové nahrávky, hry, hudba), v kombinaci s dalšími výukovými materiály (autentické texty – prospekty, letáčky, plánky, francouzský tisk, fotografie, hudba) pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů. Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.

Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách, dále v učebnách vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami.

Za školní rok jsou předepsány dvě pololetní písemné práce.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky vyučující nabízí rozšiřování učiva nad stanovenou úroveň v oblasti slovní zásoby, gramatiky a komunikačních dovedností.
- Žáci mají možnost využít knihovnu s originální francouzskou literaturou.
- Ve 3. a 4. ročníku mají žáci možnost si zvolit konverzaci z francouzského jazyka, která rozšiřuje zejména slovní zásobu příslušných oblastí a znalosti z realit francouzsky mluvících zemí.
- Žákům je nabídnuta individuální příprava na mezinárodní zkoušky DELF (B1, B2), při kterých je jim věnována mimořádná pozornost ve všech oblastech.
- Vyučující motivují žáky k zapojení do jazykových soutěží, např. konverzační soutěže. V případě zájmu žáků nabízí konzultace a přípravu k účasti v dalších soutěžích dle aktuální nabídky.

Odlíšnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. Pololetní písemné práce nejsou v tomto případě povinné.

Všechny pasáže učiva lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Výchovně-vzdělávací strategie:

Kompetence k učení – učitel:

- ve výuce prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vede k tomu, aby je využívali;

- při řešení úkolů nechává prostor pro vlastní postup práce (práce s pracovním sešitem, problémové situace);
- zadává zpracování úkolů v podobě referátů, prezentací, projektů a žáci je přednášejí před spolužáky;
- zařazuje do výuky práci se slovníky a jinými informačními zdroji;
- zadává žákům testy, ve kterých prokáží svoji schopnost spojovat a kombinovat získané vědomosti;
- pravidelně ústně zkouší (např. četbu francouzských textů), kontroluje domácí úkoly a opakuje slovní zásobu;
- učitel zajišťuje pravidelný poslech nahrávek a procvičuje žakovu sluchovou paměť.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- vede žáky k uplatňování dosud osvojené slovní zásoby a logických úvah při odvozování neznámých výrazů z kontextu;
- zadává žákům i časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají vědomostí z jiných předmětů;
- záměrně zadává takové úkoly, ve kterých se žáci musí doptat na dílčí údaje, na základě kterých pak reagují ve výsledném projevu;
- používá texty s nekompletními informacemi, žák je veden k domýšlení si smyslu a hledání souvislostí.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k reprodukci slyšeného;
- vede žáky ke komunikaci ve dvojici i ve skupině.

Kompetence sociální a personální – učitel

- zařazuje práci ve dvojicích i ve skupinách;
- dává žákům příležitost prezentovat svou práci před spolužáky a hájit svá stanoviska;
- procvičuje vyjadřování stanovisek a názorů.

Kompetence občanské – učitel:

- zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás a ve francouzsky mluvících zemích;
- diskutuje s žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích;
- vede žáky k tomu, aby vyjadřovali svůj názor, aby zaujali postoj k problémům společenským, sociálním i kulturním;
- vede žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot.

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k samostatnému využívání digitálních zařízení a služeb v rámci výuky i přípravy na výuku a rozhodování o tom, které technologie využít pro jakou činnost či řešení problému (kancelářský software, online slovníky...).
- pomáhá žákům s osvojováním práce s digitálními technologiemi a motivuje je k jejich běžnému používání tím, že zadání a odevzdávání samostatných prací je elektronickém formátu, např. jako úkol v aplikaci Teams.
- vede žáky ke sdílení získaných informací mezi sebou a online spolupráci na společných úkolech prostřednictvím komunikačních platforem pro spolupráci, např. Teams, OneDrive apod.

- učí žáky prezentovat výsledky své práce ostatním pomocí prezentačních aplikací, např. Power Point.
- upozorňuje žáky na odlišnosti v pravidlech mezilidské komunikace v cizojazyčném prostředí, a to nejen v reálném, ale i v digitálním prostředí.
- pomáhá žákům s osvojením pravidel ohleduplného jednání s druhými také ve virtuálním prostředí.
- vede žáky k práci s cizojazyčnými zdroji v digitálních formátech, např. práce s webovými stránkami novin, časopisů, sociálními sítěmi a podobně.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Francouzský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
Receptivní řečové dovednosti • čte plynule a foneticky správně texty v učebnici, najde požadovanou informaci v textu učebnice • podle poslechu napodobuje výslovnost a intonaci • rozumí bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma Produktivní řečové dovednosti • navazuje kontakt se svým okolím (představí sám sebe, členy rodiny, popíše lidi) • popisuje své zájmy, činnosti a okolí • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma Interaktivní řečové dovednosti • reaguje správně na pokyny ve třídě, rozumí jednoduchým otázkám • vede jednoduchý rozhovor	Fonetika • intonace, rytmus francouzské věty Pravopis • elize, hlásky [a, wa, u, i-y, y-u] Gramatika • rozlišení mužského a ženského rodu • číslovky • abeceda • členy • otázka pomocí intonace • slovesa: být, mít, bydlet, jmenovat se, pracovat, učit se • přivlastňovací zájmena • zápor • slovesa první slovesné třídy • řadové číslovky • předložky místní Lexikologie a komunikační situace • představení se • souhlas, nesouhlas • blahopřání • některé zkratky • rodina • věk, narozeniny • části dne, dny v týdnu • národnosti • jazyk používaný při komunikaci pomocí internetu	1.	PT: 3.7.1.2.5 3.7.1.3.5 3.7.1.3.6 3.7.1.3.7 3.7.2.4.1 3.7.5.5.6 3.7.5.1.7

Předmět: Francouzský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
	- předměty denní potřeby - zájmy - profese - barvy Reálie - významné francouzské osobnosti		
Receptivní řečové dovednosti - orientuje se v čase - rozumí pozitivním a afirmativním názorům - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní informace Produktivní řečové dovednosti - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text - logicky a jasně strukturuje formální i neformální text - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace Interaktivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím naučené slovní zásoby	Fonetika - vázání, výslovnost koncových hlásek - intonace, přízvuk Pravopis - rozdíly mezi mluvenou a psanou podobou jazyka - la cédille Gramatika - členy - časové předložky - slovesa: chtít, moci, jít, přijít, vědět, znát, brát, pít, zaplatit - otázka pomocí „est-ce que“ - otázka pomocí inverze - rozkaz - srovnávání Lexikologie a komunikační situace - fráze pomocí slovesa „avoir“ (mít) - datum a čas - město, země - ukázat směr - jídlo/potraviny - francouzská kuchyně - restaurace, pozvání - dům / nábytek Reálie - města ve Francii	1.	PT: 3.7.1.4.1 3.7.1.4.2 3.7.5.2.7 3.7.5.4.1
Receptivní řečové dovednosti - orientuje se v obtížnějším textu - rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu	Fonetika - výslovnost samohlásky „e“ - přízvuk (les accents) Pravopis - hlásky [b-v, oe-o]	2.	PT: 3.7.1.1.5 3.7.1.1.8 3.7.1.1.13 3.7.1.4.8 3.7.5.1.7

Předmět: Francouzský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- orientuje se v mluveném projevu (určí jednotlivé mluvčí, identifikuje jejich názory) Produktivní řečové dovednosti - souvisle hovoří o tématech týkajících se jeho samého, rodiny, zájmů, nejbližšího okolí - vyjadřuje vlastní názor (ústně i písemně) - vyjadřuje své pocity, plány, vypráví minulé události Interaktivní řečové dovednosti - při komunikaci respektuje zvyklosti a základní pravidla zdvořilosti - reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžné téma	Gramatika - ženský rod (nepravidelný) - přídavná jména - časování sloves – re - minulý čas složený (passé composé) - imperfektum - předmět přímý - zájmena vztažná - časová návaznost, časové předložky - il y a / il fait Lexikologie a komunikační situace - popis vzhledu - výběr oblečení - vlastnosti - omluva - rozhovor, přitakání - móda / materiály - počasí Reálie - francouzská kuchyně		
Receptivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím naučené slovní zásoby Produktivní řečové dovednosti - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text, shrne ho a ústně i písemně - logicky a jasně strukturuje formální i neformální text - sdělí běžné, obsahově jednoduché informace Interaktivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně	Fonetika - nosovky Pravopis - nosové hlásky Gramatika - otázka pomocí inverze - zvrtná slovesa - slovesa: odejít/vyjít si - minulý čas složený (passé composé) a shoda - časové výrazy Lexikologie a komunikační situace - části lidského těla - zvířata - popis osoby - sport - francouzská kuchyně, tradiční recepty	2.	PT: 3.7.1.3.9 3.7.1.3.4 3.7.1.5.7 3.7.4.3.1

Předmět: Francouzský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- své názory a stanoviska písemnou i ústní formou - sestaví písemný i ústní text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma	- objednání jídla v restauraci - telefonický rozhovor - přání - vzteky, protest Reálie - francouzská móda		
Receptivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím naučené slovní zásoby Produktivní řečové dovednosti - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text - logicky a jasně strukturuje formální i neformální text - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace Interaktivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou	Fonetika - rytmus a intonace Pravopis - les sigles Gramatika - budoucí čas prostý - podmínkové věty - předminulý čas - časové výrazy - connecteurs Lexikologie a komunikační situace - dopravní prostředky - orientace ve městě - cestování - hledání cesty - komunikační situace běžného dne Reálie - francouzské regiony, tradice a svátky	3.	PT: 3.7.1.4.1 3.7.1.4.2 3.7.1.4.3 3.7.4.2.1 3.7.1.2.9 3.7.1.3.8 3.7.5.1.7
Receptivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím naučené slovní zásoby Produktivní řečové dovednosti - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text - logicky a jasně strukturuje formální i neformální text	Fonetika - vázání (povinné, nepovinné) Pravopis - stažené tvary vztažných zájmen Gramatika - příčestí přítomné - gerundium - podmiň. zp. přítomný - podmínkové věty - časové údaje - pasivum - konjunktiv	3.	PT: 3.7.1.2.6 3.7.2.4.3 3.7.5.4.3 3.7.1.1.7

Předmět: Francouzský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace Interaktivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou	Lexikologie a komunikační situace - psychohygiena - vzdělávání - věda a technika - povolání, profese Reálie - francouzská literatura - vzdělávání ve Francii		
Receptivní řečové dovednosti - orientuje se v sociálních vztazích - rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé názory jednotlivých mluvčích Produktivní řečové dovednosti - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text - logicky a jasně strukturuje formální i neformální text - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace Interaktivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím naučené slovní zásoby	Fonetika - vázání (povinné, nepovinné) Pravopis - přímá, nepřímá řeč Gramatika - podmiňovací způsob - gérondif - podmínkové věty - spojky - nepřímá řeč - časová souslednost Lexikologie a komunikační situace - nové technologie - univerzitní vzdělávání - pochvala, ocenění - příroda, ekologie - média a tisk Reálie - francouzský tisk - francouzská hudba	4.	PT: 3.7.1.4.1 3.7.1.4.2 3.7.5.2.7 3.7.5.4.1 3.7.3.3.2 3.7.5.1.7
Receptivní řečové dovednosti - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím naučené slovní zásoby	Fonetika - rozpoznání konjunktivu v mluvené podobě - rozlišování konjunktivu a indikativu v mluvené podobě Pravopis - rozlišování konjunktivu a indikativu v písemné podobě	4.	PT: 3.7.1.3.10 3.7.1.5.7

Předmět: Francouzský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
Produktivní řečové dovednosti • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text • logicky a jasně strukturuje formální i neformální text • shrne ústně i písemně běžné, obsahově jednoduché informace Interaktivní řečové dovednosti • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou • sestaví písemný i ústní text na určené téma • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na běžné téma	Gramatika • konjunktiv přítomný • infinitiv minulý • minulý podmiňovací způsob Lexikologie a komunikační situace • cestování, turistické atrakce • živelné pohromy • úspěch, neúspěch Reálie • přírodní a kulturní dědictví Francie • vybraná francouzská kulturní témata		

5.1.2 Ruský jazyk (další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Ruský jazyk lze studovat jako další cizí jazyk. Vyučuje se od prvního ročníku.

Vzdělávání směřuje k osvojení mluvené i psané podoby jazyka od úplných začátků na pokročilou úroveň odpovídající úrovni B1 Společného evropského rámce jazyků a osvojení poznatků potřebných pro získání mezinárodních jazykových zkoušek. Přispívá k poznávání skutečností přesahujících oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem a poskytuje jazykový základ pro komunikaci při kontaktu s lidmi z Ruska a rusky mluvících zemí. Pomáhá k poznání odlišností ve způsobu života a tradicích a vytváří podmínky pro práci v rámci projektového vyučování.

Předmětu je udělena časová dotace, která je tabelovaná v učebních plánech. Rozdílná časová dotace se projeví v hloubce učiva, nikoli rozsahem očekávaných výstupů či učiva jako celku. Ve třetí a čtvrtém ročníku si mohou žáci v případě zájmu zvolit konverzaci v ruském jazyce.

Do předmětu jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova. Výuka logicky navazuje na výuku českého a anglického jazyka, využívá mezipředmětové vztahy a utváří a rozvíjí klíčové kompetence.

Za školní rok jsou předepsány 2 pololetní písemné práce.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky jim vyučující nabízí rozšiřování učiva nad stanovenou úroveň v oblasti slovní zásoby, gramatiky a komunikačních dovedností.
- Ve 3. a 4. ročníku mají žáci možnost si zvolit konverzaci z ruského jazyka, která rozšiřuje zejména slovní zásobu příslušných tematických oblastí a znalosti z reálií rusky mluvících zemí.
- Vyučující motivují žáky k zapojení do jazykových soutěží, např. konverzační soutěže. V případě zájmu žáků nabízí konzultace a přípravu k účasti v dalších soutěžích dle aktuální nabídky.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. Pololetní písemné práce nejsou v tomto případě povinné. Všechny tematické oblasti lze realizovat i v rámci distanční

Výchovně-vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- nabízí žákům aktivní metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky a jinými informačními zdroji;
- zadává úkoly do podoby prezentací, referátů a projektů a prezentují je před spolužáky;

- poskytuje dostatečný prostor pro řešení úkolů a vlastní postup práce;
- vytváří žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka;
- vysvětluje význam schopnosti komunikovat v ruštině pro praktický život.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- předkládá žákům konkrétní situace, při nichž je nutno používat ruský jazyk;
- vede žáky k porovnávání stavby ruského jazyka a českého jazyka, popřípadě anglického jazyka;
- učí vyjádřit opisem neznámé výrazy;
- zadává žákům časově náročnější úkoly, při kterých žáci využívají znalostí a vědomostí z jiných předmětů.

Kompetence komunikativní – učitel:

- nabízí žákům dostatek možností k porozumění rusky vedených dialogů a ruským jednoduchým textům;
- vede žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý jazyk;
- vede žáky k reprodukování slyšeného;
- zařazuje práci ve dvojicích nebo ve skupině.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vede žáky k tomu, aby hájili svá stanoviska a názory;
- nechává žáky prezentovat výsledky své práce před spolužáky;
- vede žáky ke spolupráci ve dvojicích a ve skupinách.

Kompetence občanské – učitel:

- vede žáky k vnímání odlišností rozdílných kultur;
- upozorňuje žáky na odlišnosti pravidel chování v Rusku;
- srovnává způsob života, zvyky a obyčeje u nás a v rusky mluvících zemích;
- zařazuje diskuse o odlišném způsobu života v jiných zemích;
- vytváří situace, ve kterých si budou žáci uvědomovat potřebu respektu a pomoci mezi lidmi z různých kulturních prostředí;
- zařazuje témata s problémy etnických skupin a jejich integrací v cizím prostředí.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- předkládá žákům možnosti budoucího profesního zaměření s využitím ruského jazyka;
- vyžaduje od žáků aktivní přístup a vlastní iniciativu ve výuce.

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k samostatnému využívání digitálních zařízení a služeb v rámci výuky i přípravy na výuku a rozhodování o tom, které technologie využít pro jakou činnost či řešení problému (kancelářský software, online slovníky...).
- pomáhá žákům s osvojováním práce s digitálními technologiemi a motivuje je k jejich běžnému používání tím, že zadání a odevzdávání samostatných prací je elektronickém formátu, např. jako úkol v aplikaci Teams.
- vede žáky ke sdílení získaných informací mezi sebou a online spolupráci na společných úkolech prostřednictvím komunikačních platforem pro spolupráci, např. Teams, OneDrive apod.

- učí žáky prezentovat výsledky své práce ostatním pomocí prezentačních aplikací, např. Power Point.
- upozorňuje žáky na odlišnosti v pravidlech mezilidské komunikace v cizojazyčném prostředí, a to nejen v reálném, ale i v digitálním prostředí.
- pomáhá žákům s osvojením pravidel ohleduplného jednání s druhými také ve virtuálním prostředí.
- vede žáky k práci s cizojazyčnými zdroji v digitálních formátech, např. práce s webovými stránkami novin, časopisů, sociálními sítěmi a podobně.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Ruský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
pozná ruštinu mezi ostatními jazyky Evropy, intonuje foneticky správně tázací a oznamovací věty, chápe rozdíly mezi slovním přízvukem v češtině a v ruštině	Fonetika - azbuka - základní poučení o přízvuku - intonace tázacích a oznamovacích vět - rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik - pohyblivý přízvuk - nepřízvučné o, a, e	1.	PT: 3.7.3.3.6 3.7.5.1.7
umí se představit, používá v různých komunikačních situacích správný pozdrav a oslovení, dokáže vyjádřit poděkování a omluvu popisuje sebe i další osoby, mluví o rodině, rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	Komunikační situace - představování - pozdravy - pozvání na návštěvu - poděkování a omluva - dotazy a odpovědi při telefonování - vyjádření radosti a údivu - dotazy a odpovědi o rodině	1.	PT: 3.7.1.3.1 3.7.1.3.4 3.7.1.3.5 3.7.1.3.6 3.7.1.3.9
sestaví gramaticky správně ústní i písemný text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek, pochopí obsah a smysl jednoduché konverzace osob s dostatkem času pro porozumění	Gramatika - podstatná jména m. a ž. rodu (брат, мама) v 1., 2., 3., 6. pádě - číslovky 1–100000 - časování sloves 1. a 2. časování v přítomném čase - budoucí čas - nepravidelné sloveso быть - podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 - přivlastňovací zájmena v 1. pádě jednotného a množného čísla - osobní zájmena v 1. a 4. pádě	1.	PT: 3.7.1.3.7
identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace, rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, rozpozná různé styly a citová zabarvení promluvy	Reálie - ruská autorská píseň (Vladimír Vysocký, Bulat Okudžava, Žana Bičevská) - zvyky a obyčeje při slavení narozenin	1.	PT: 3.7.2.4.3

Předmět: Ruský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
vyslovuje správně hlásky odlišné od češtiny, intonuje otázky a souvětí, čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	Fonetika - nepřízvučné o, a, e - pohyblivý přízvuk u sloves v přítomném čase - výslovnost tvrdého a měkkého л - výslovnost zakončení zvrtných sloves - výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek - intonace různých typů otázek - intonace souvětí - výslovnost ш, щ, и, ч, ж - výslovnost předložkových spojení	2.	
rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma, jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související, srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný text se slovní zásobou, s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby na téma osobních zájmů nebo každodenního života, popisuje město	Komunikační situace a slovní zásoba - pozvání, přijetí a odmítnutí pozvání - dotazy a odpovědi o tom, co kdo rád (nerad) dělá - týdenní program - dotazy a odpovědi na téma divadlo, film, časopisy, noviny, kino, zájmová činnost - sporty - psaní adresy - odpověď na inzerát - škola, studium, předměty, známky, rozvrh - orientace ve městě - dopravní prostředky - nakupování - prohlídka města - pamětihodnosti, cestování	2.	PT: 3.7.1.2.5 3.7.1.3.4 3.7.1.3.5 3.7.1.3.6 3.7.1.3.9 3.7.2.5.3 3.7.2.5.4 3.7.2.5.5 3.7.2.5.7 3.7.5.1.1 3.7.5.4.1 3.7.5.4.3 3.7.5.1.7

Předmět: Ruský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou, vypráví příběhy v minulosti, vyjadřuje datum, orientuje se v systému ruských pravidelných i nepravidelných sloves a základních typech skloňování, gramaticky správně tyto jevy používá v mluveném i písemném projevu	Gramatika - časování sloves se skupinou оба ева - časování sloves se změnou kmenové souhlásky - slovesa pohybu - slovesa s vazbou odlišnou od češtiny - nepravidelná slovesa мочь, взять - minulý čas - skloňování osobních zájmen - řadové číslovky 1–30 - skloňování zájmen кто, что - infinitivní věty - skloňování podstatných jmen typu магазин, портфель, школа, неделя, - фотография, место, здание - nesklonná podstatná jména	2.	PT: 3.7.1.3.7
odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu, pozná významné moskevské a petrohradské památky, jmenuje známá divadla	Reálie - spisovatelé Tolstoj, Puškin - systém vzdělávání v Rusku - Moskva, Petrohrad - ruská divadla	2.	PT: 3.7.2.4.3 3.7.2.4.5 3.7.2.4.6
aktivně používá vhodné intonační struktury, čte foneticky správně neznámý text	Fonetika - intonační schémata - výslovnost koncových slabik - výslovnost tvrdých a měkkých přídavných jmen	3.	

Předmět: Ruský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace, komunikuje správně v situacích, které nastávají při turistice, cestování, dokáže se zeptat na cestu, adekvátními výrazovými prostředky vyjadřuje omluvu a politování, gramaticky správně zdůvodňuje vlastní stanoviska, dokáže vyjádřit vzájemnost, nutnost, možnost a nemožnost, umí vyjádřit časové údaje, mluví o stylu oblékání, vyplňuje správně cizojazyčný dotazník	Komunikační situace a slovní zásoba - setkání přátel po časovém odstupu - jak se komu daří a co je nového - móda a oblékání - vyplňování dotazníku - vlastnosti lidí - vyjádření příčiny, zdůvodňování vlastních stanovisek - vyjadřování vzájemnosti, nutnosti, možnosti, nemožnosti - vyjadřování omluvy a politování - situace při turistice a cestování - komunikace o počasí v různých ročních obdobích - vyjadřování časových údajů i vzhledem k časovým pásmům - jak kdo vypadá, komu je podobný, jak se obléká	3.	PT: 3.7.1.3.4 3.7.1.3.5 3.7.1.3.6 3.7.1.3.9 3.7.5.1.7
zeptá se na názor druhé osoby, požádá o doplnění a opakování informace, používá správně prostředky, které vyjadřují časové vztahy, vyjadřuje časovou přibližnost, orientuje se v systému ruských přídavných jmen a adekvátně je používá v mluveném i psaném projevu, chápe rozdíly v slovesné rekcii mezi ruštinou a češtinou	Gramatika - vazby odlišné od češtiny: похож на кого, для s 2. pádem - časování slovesa надеть - skloňování přídavných jmen tvrdých - datum - zpodstatnělá přídavná jména - zájmena какой, который - vazby odlišné od češtiny ждать кого что, понимать кого что - výrazy потому что, поэтому - vyjádření významů je třeba, musí se, musím, mám, smí se, nesmí se, smím, nesmím, je možno - datum a letopočet - hodiny - vyjádření přibližnosti - skloňování přídavných jmen měkkých	3.	PT: 3.7.1.3.7

Předmět: Ruský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů, vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci, využívá při své práci obrazové a zvukové materiály	Reálie - spisovatelé Turgeněv, Lermontov - ruské malířství - ruský film - časová pásma a podnebí v Rusku	3.	PT: 3.7.5.4.1 3.7.5.4.3 3.7.2.4.5 3.7.2.4.6
vyslovuje foneticky správně, používá v hovoru správnou intonaci, odhaluje výslovnostní nedostatky.	Fonetika - výslovnost a pravopis číslovek - pohyblivý přízvuk - shrnutí všech intonačních schémat	4.	
formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma, adekvátně reaguje na známé komunikační situace, na základě slovní zásoby mluví o ekologii a ochraně životního prostředí.	Komunikační situace a slovní zásoba - vyjadřování zeměpisných a časových údajů - vyjadřování názorů na životní prostředí - dotazy a odpovědi při objednávání noclehu v hotelu - komunikace na letišti a na nádraží, při celní a pasové kontrole, při uvítání a odjezdu hosta - vyjadřování podmínky - psaní telegramu - komunikace v jídelně, bufetu, při nakupování potravin a při stolování - komunikace o životním stylu, překonávání jednotvárnosti v životě - péče o zdraví - vyjadřování srovnání a neurčitosti	4.	PT: 3.7.1.2.6 3.7.1.3.4 3.7.1.3.5 3.7.1.3.6 3.7.1.3.9 3.7.2.4.3 3.7.4.2.1 3.7.4.2.2 3.7.4.2.3 3.7.4.2.4 3.7.4.2.5
sestaví gramaticky a formálně správně písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, zapojí se případně s menšími obtížemi do hovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích, používá vhodné výrazy, frazeologické obraty a gramatické prostředky	Gramatika - číslovky 100 – 1000000 - letopočet - slovesné vazby odlišné od češtiny участвовать в чем, принимать участие в чем, благодарить кого за что, вспоминать о ком ,чем, кого, что, радоваться чему - časování sloves давать, открыть, закрыть - skloňování podstatných jmen typu 2. a 3. stupeň přídavných jmen a některých příslovčí - podmiňovací způsob	4.	PT: 3.7.1.3.7. 3.7.3.3.2. 3.7.5.1.7

Předmět: Ruský jazyk (výstupní úroveň B1)			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
	• rozkazovací způsob • použití ли, если, если бы • spojka чтобы • neurčitá zájmena a příslovce • zájmena этот, тотspojka чтобы • neurčitá zájmena a příslovce • zájmena этот, тот		
• užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení, umí vyprávět příběh, mluví o zvycích a známých osobnostech, využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma	Reálie • spisovatelé Gogol, Dostojevský, Solženicyn, Aстафьев, Ajtmatov • téma přírody a ochrany přírody v ruské literatuře • téma ochrany lidských práv v ruské literatuře • zeměpis Ruska • tradice ruské kuchyně • ruské svátky a slavnosti	4.	PT: 3.7.2.1.8 3.7.2.4.3 3.7.4.2.6 3.7.4.2.7 3.7.4.2.8 3.7.4.2.9 3.7.2.4.5 3.7.2.4.5

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována v povinném vyučovacím předmětu Matematika

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika vychází z oboru Matematika a její aplikace z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia.

Matematika je vyučována na čtyřletém studiu po celé čtyři roky s celkovou časovou dotací, která je tabelovaná v učebních plánech. Pro zájemce o matematiku je ve třetím ročníku čtyřletého studia nabídnut dvouletý volitelný předmět Seminář z matematiky, jehož cílem je připravit žáky k maturitní zkoušce a k úspěšnému studiu na vysokých školách různého typu.

Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Proto je nezastupitelná jako základ studia všech oborů. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Neméně významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti jak v rovině, tak i v prostoru.

Během studia žáci získají základní informace ze všech moderních partií matematiky. Důraz je kladen na komplexnost jak mezi jednotlivými matematickými partiemi, tak i ostatními přírodovědnými obory, ale také na užití matematického aparátu v ostatních vědních disciplínách i v běžném životě.

K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí užívá matematika různé organizační formy výuky a vyučovací metody: frontální a skupinové vyučování, samostatné (individuální) výstupy žáků, referáty, krátkodobé i dlouhodobé domácí úkoly, obhajoba vlastních hypotéz, diskuse, praktická cvičení, práce s učebnicí apod.

Žáci jsou průběžně hodnoceni především písemnou formou, dvakrát za pololetí vypracují souhrnnou (čtvrtletní) písemnou práci, které je věnována jedna vyučovací hodina. Ve druhém pololetí čtvrtého ročníku mohou být dvě práce nahrazeny jednou. Na opravu a rozbor písemné práce je vyčleněna rovněž jedna vyučovací hodina. V kompetenci vyučujícího je zavedení bodové škály s následným přiřazením klasifikace dle Školního řádu.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky jim vyučující nabízí zadání nadstandardních úloh, postupů řešení a problémových úloh (učebnice, sbírky úloh, archiv soutěží a olympiád...).
- Podle okolností (většina žáků prokazuje zvýšený talent) může učitel zařadit do výuky rozšiřující učivo nebo využít alternativní metody řešení matematických problémů.
- Motivuje žáky k zapojení do matematických soutěží a Matematické olympiády. V případě úspěchu a zájmu žáků nabízí konzultace k další přípravě na soutěžích.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Při přechodu na distanční výuku odpadá povinnost psát čtvrtletní práce. Vyučující kompenzují chybějící klasifikaci z těchto prací on-line zkoušením a on-line testy.

Všechny pasáže učiva matematiky lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Výchovně-vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- prokládá výklad názornými příklady;
- zařazuje do vyučování práci s chybou, vede žáky k odhalení záměrných chyb;
- vhodně zadává domácí úkoly a pomocí nich umožňuje žákům kontrolovat vlastní úspěšnost;
- hodnotí průběžně výsledky práce žáka, a tím vyvolá sebereflexi žáka: žák sám hodnotí svou práci a její výsledky, ujasní si obtíže i rezervy své přípravy.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- vhodně volí úlohy, které lze algoritmovat;
- společně s žáky vytváří algoritmy řešení, které potom slouží jako pomůcka k řešení úloh obdobných;
- upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit, a ukazuje jim metody odstranění – systematickosti a zkouška;
- nechá žáky opravit chybný krok v jiném způsobu řešení;
- vede žáky k využívání náčrtků při řešení úloh;
- hledá s žáky různé metody řešení související s různými oblastmi matematiky (např. geometrické a algebraické řešení – řešení trojúhelníku, analytická geometrie a planimetrie nebo stereometrie);
- s žáky odvozuje vzorce a zařazuje práci s přehledy vzorců.

Kompetence komunikativní – učitel:

- nutí žáky komentovat svůj postup řešení úloh u tabule;
- vede žáky, aby vysvětlili svoji strukturu řešení a jasně formulovali závěr;
- klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu.

Kompetence sociální a personální, kompetence občanská – učitel:

- vede diskusi při řešení úlohy a dbá na respektování názorů i nesprávných;
- oceňuje žáky, kteří se dovedou konkrétně zeptat na nejasnost či problém;
- podporuje vhodnou vzájemnou pomoc při řešení úloh;
- nutí žáky uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- vede žáky k pečlivosti a systematické práci;
- učí žáky přistupovat kriticky k výsledkům, kterých dosáhli;
- vede žáky k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce;

Kompetence digitální – učitel:

- vytváří situace, ve kterých žákům napomůže využití digitálních technologií k efektivnímu řešení matematického problému

- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- vede žáka k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje jej s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- vede žáka k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- upozorní žáka na předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
- učí žáka ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Matematika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory, rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty, rozliší správný a nesprávný úsudek, vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení, zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost a řešení problému	Základní poznatky z matematiky výrok, definice, věta	1.	
chápe pojmy množina, podmnožina, univerzální množina, rovnost množin, provádí operace s množinami (sjednocení, průnik, rozdíl, doplněk), řeší slovní úlohy pomocí Vennových diagramů	Základní poznatky z matematiky množiny – inkluze a rovnost množin, operace s množinami	1.	
rozlišuje pojmy výrok, výroková forma, obor proměnné, definiční obor a obor pravdivosti výrokové formy, složený výrok, výroková formule, provádí pravdivostní ohodnocení výrokové formule, neguje výroky a výrokové formy	Základní poznatky z matematiky výroková logika	1.	
užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel, rozlišuje prvočíslo a číslo složené, určuje největší společný dělitel a nejmenší společný násobek, provádí aritmetické operace s přirozenými čísly	Číselné obory přirozená čísla	1.	
provádí aritmetické operace s celými čísly, užívá pojem opačné číslo	Číselné obory celá čísla	1.	
pracuje s různými tvary zápisu racionálního čísla a jejich převody, provádí operace se zlomky, s desetinnými čísly včetně zaokrouhlování, určuje řád čísla, řeší praktické úlohy	Číselné obory racionální čísla	1.	

Předmět: Matematika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- na procenta a užitím trojčlenky, znázorňuje racionální čísla na číselné ose - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku			
- zařazuje číslo do příslušného číselného oboru, provádí aritmetické operace v číselných oborech, užívá pojmy opačné a převrácené číslo, znázorňuje reálné číslo nebo jeho aproximaci na číselné ose, určuje absolutní hodnotu reálného čísla a chápe její geometrický význam, zapisuje a znázorňuje intervaly, jejich průnik, sjednocení a doplněk - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku	Číselné obory reálná čísla	1.	
užívá Gaussovu rovinu k zobrazení komplexních čísel, vyjadřuje komplexní číslo v algebraickém tvaru, sčítá, odčítá, násobí a dělí komplexní čísla v algebraickém tvaru, chápe pojem komplexní číslo sdružené, vypočítá absolutní hodnotu komplexního čísla a chápe její geometrický význam, řeší rovnice v oboru komplexních čísel	Číselné obory komplexní čísla	3.	
provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy, odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	Mocniny mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem, odmocniny	1.	
upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu, rozkládá mnohočleny na	Výrazy s proměnnými mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami	1.	

Předmět: Matematika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
součin vytýkáním a užitím vzorců $(a-b)^2, (a+b)^2, a^2-b^2,$ $(a+b)^3, (a-b)^3, a^3+b^3, a^3-b^3$, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic, provádí operace s lomenými výrazy			
stanoví definiční obor rovnice, řeší lineární rovnice o jedné neznámé a rovnice s neznámou ve jmenovateli v oboru reálných i komplexních čísel, řeší rovnice obsahující výrazy s neznámou v absolutní hodnotě, vyjadřuje neznámou ze vzorce, užívá rovnice při řešení slovní úlohy, řeší početně i graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých, řeší soustavy tří lineárních rovnic o třech neznámých	Rovnice a nerovnice lineární rovnice a jejich soustavy	1.	
řeší neúplné i úplné kvadratické rovnice, užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice, užívá kvadratickou rovnici při řešení slovní úlohy, řeší soustavy lineární a kvadratické rovnice o dvou neznámých	Rovnice a nerovnice kvadratická rovnice	1.	
řeší rovnice s neznámou pod odmocninou, při řešení rovnic rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy	Rovnice a nerovnice rovnice s neznámou pod odmocninou	1.	
- řeší lineární nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy, řeší rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru, - řeší nerovnice obsahující lineární výrazy s neznámou v absolutní hodnotě, řeší početně i graficky kvadratické nerovnice	Rovnice a nerovnice lineární a kvadratické nerovnice a jejich soustavy	1.	

Předmět: Matematika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
řeší exponenciální a logaritmické rovnice a jednoduché nerovnice	Rovnice a nerovnice logaritmické a exponenciální rovnice a nerovnice	2.	
řeší goniometrické rovnice	Rovnice a nerovnice goniometrické rovnice	3.	
- užívá s porozuměním pojmy: definiční obor, obor hodnot, hodnota funkce v bodě, graf funkce, určuje průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic, sestrojí graf funkce, přiřadí předpis funkce $y = f(x)$ ke grafu funkce, rozhodne, zda je funkce sudá nebo lichá, prostá, omezená, periodická, stanoví definiční obor a obor hodnot funkcí, intervaly monotonie a body, v nichž funkce nabývá lokální a globální extrémy, sestrojí z grafu funkce $y = f(x)$ grafy funkcí $y = f(x - m) + n$, $y = f(x)$, $y = f(x)$, určí funkci inverzní k dané funkci (načrtne její graf), užívá poznatky o složené funkci, modeluje reálné závislosti pomocí funkcí - žák vyhodnocuje a porovnává soubory dat, prezentuje a interpretuje výsledky i za pomoci digitálních technologií	Funkce základní poznatky o funkcích	2.	
užívá pojem a vlastnosti přímé úměrnosti, určí lineární funkci, sestrojí její graf, využívá geometrický význam parametrů a, b v předpisu funkce $y = ax + b$, určí předpis lineární funkce z daných bodů nebo grafu funkce, sestrojí graf lineární funkce s absolutními hodnotami a určí vlastnosti funkce, řeší reálné problémy pomocí lineární funkce	Funkce lineární funkce	2.	

Předmět: Matematika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
určí kvadratickou funkci, vysvětlí význam parametrů v předpisu kvadratické funkce, upraví předpis funkce, sestrojí graf, stanoví definiční obor a obor hodnot funkce, najde bod, v němž nabývá funkce extrému, určí intervaly monotonie, sestrojí graf kvadratické funkce s absolutní hodnotou a určí její vlastnosti, řeší reálné problémy pomocí kvadratické funkce	Funkce kvadratické funkce	2.	
určí mocninnou funkci s celočíselným exponentem, funkce druhá a třetí odmocnina, sestrojí grafy těchto funkcí, stanoví definiční obor a obor hodnot, určí intervaly monotonie	Funkce mocninné funkce	2.	
užívá pojem a vlastnosti nepřímé úměrnosti, určí lineární lomenou funkci, upraví předpis funkce, určí asymptoty, načrtne graf lineární lomené funkce posunutím grafu nepřímé úměrnosti, stanoví definiční obor a obor hodnot lineární lomené funkce, určí intervaly monotonie, sestrojí graf lineární lomené funkce s absolutní hodnotou a určí její vlastnosti, řeší reálné problémy pomocí lineární lomené funkce	Funkce lineární lomená funkce	2.	
určí exponenciální funkci a sestrojí její graf, užívá s porozuměním pojmu inverzní funkce pro definování logaritmické funkce, určí logaritmickou funkci a sestrojí její graf, stanoví definiční obor a obor hodnot u obou funkcí, určí typ monotonie v závislosti na hodnotě základu, řeší exponenciální a logaritmické	Funkce exponenciální a logaritmická funkce	2.	

Předmět: Matematika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
rovnice a jednoduché nerovnice, užívá logaritmu a jeho vlastností, aplikuje poznatky o exponenciálních a logaritmických funkcích při řešení reálných problémů			
užívá pojem orientovaný úhel a jeho hodnoty v míře stupňové a obloukové, definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku, definuje goniometrické funkce v oboru reálných čísel, užívá jednotkové kružnice, načrtne grafy goniometrických funkcí $y = f(x)$ a grafy funkcí $y = a \cdot f(bx + c) + d$, určuje jejich definiční obor, obor hodnot, užívá vlastností, užívá vztahy mezi goniometrickými funkcemi, řeší goniometrické rovnice a jednoduché nerovnice, aplikuje poznatky o goniometrických funkcích při řešení reálných problémů	Funkce goniometrické funkce	3.	
aplikuje znalosti o funkcích při úvahách a řešení úloh o posloupnostech, určí posloupnost vzorcem pro n-tý člen, rekurentně, graficky	Posloupnosti, finanční matematika základní poznatky o posloupnostech	3.	
určí aritmetickou posloupnost a užívá pojem difference, užívá základní vzorce pro aritmetickou posloupnost	Posloupnosti, finanční matematika aritmetická posloupnost	3.	
určí geometrickou posloupnost a užívá pojem kvocient, užívá základní vzorce pro geometrickou posloupnost	Posloupnosti, finanční matematika geometrická posloupnost	3.	
- využívá poznatků o posloupnostech v reálných situacích, zejména v úlohách finanční matematiky a dalších praktických problémech - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku	Posloupnosti, finanční matematika využití posloupností pro řešení úloh z praxe	3.	

Předmět: Matematika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
správně užívá pojmy bod, přímka, úsečka, polopřímka, rovina, polorovina, úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé, středové a obvodové, užívá s porozuměním polohové a metrické vztahy mezi geometrickými útvary v rovině (rovnoběžnost, kolmost a odchylka přímek, délka úsečky a velikost úhlu, vzdálenosti bodů a přímek), rozlišuje konvexní a nekonvexní útvary, při řešení úloh využívá množiny bodů dané vlastnosti	Planimetrie planimetrické pojmy a poznatky	2.	
- pojmenuje základní objekty v trojúhelníku, správně užívá jejich vlastností, při řešení úloh užívá poznatků vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, aplikuje poznatky o trojúhelnících (obvod, obsah, výška, Pythagorova věta a Euklidovy věty, poznatky o těžnicích a těžišti) v úlohách početní geometrie, aplikuje poznatky o trojúhelnících v úlohách konstrukční geometrie - žák načrtne a sestrojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software	Planimetrie trojúhelníky	2.	
rozlišuje základní druhy čtyřúhelníků, popisuje a správně užívá jejich vlastnosti (různoběžníky, rovnoběžníky, lichoběžníky), pravidelné mnohoúhelníky, pojmenuje, znázorní a správně užívá základní objekty v čtyřúhelníku (strany, vnitřní a vnější úhly, osy stran a úhlů, kružnice opsaná a vepsaná, úhlopříčky, výšky), popisuje a užívá vlastností konvexních mnohoúhelníků, užívá poznatky o čtyřúhelnících	Planimetrie mnohoúhelníky	2.	

Předmět: Matematika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
(obvod, obsah, vlastnosti úhlopříček a kružnice opsaná a vepsaná) a mnohoúhelníku v úlohách početní geometrie, využívá poznatky o mnohoúhelnících v úlohách konstrukční geometrie			
pojmenuje, znázorní a správně užije základní objekty v kružnici a v kruhu, popíše a užívá jejich vlastnosti (tětiva, kružnicový oblouk, kruhová výseč a úseč, mezikruží), užívá polohové vztahy mezi body, přímkami a kružnicemi, aplikuje metrické poznatky o kružnicích a kruzích (obvod, obsah, velikost obvodového a středového úhlu) v úlohách početní geometrie, aplikuje poznatky o kružnici a kruhu v úlohách konstrukční geometrie	Planimetrie kružnice a kruh	2.	
popíše a určí shodná zobrazení (souměrnosti, posunutí, otočení) a užívá jejich vlastnosti, popíše a určí stejnoolehlost nebo podobnost útvarů a užívá jejich vlastnosti, aplikuje poznatky o shodnosti a podobnosti v úlohách konstrukční geometrie	Planimetrie shodná zobrazení, stejnoolehlost a podobná zobrazení	2.	
určuje vzájemnou polohu bodů, přímek, přímký a rovin, dvou rovin, rozhoduje o kolmosti nebo rovnoběžnosti přímek a rovin, zobrazuje jednoduchá tělesa ve volném rovnoběžném promítání	Stereometrie polohové vlastnosti	4.	
charakterizuje jednotlivá tělesa, vypočítá jejich objem a povrch (krychle, kvádr, hranol, jehlan, rotační válec, rotační kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části),	Stereometrie základní tělesa	4.	

Předmět: Matematika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
využívá poznatků o tělesech v praktických úlohách - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - žák načrtne a sestrojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software			
řeší praktické úlohy užitím trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku	Trigonometrie sinová a kosinová věta; trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku	3.	
určuje vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky, užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a jeho velikost, provádí operace s vektory (součet, násobek vektoru reálným číslem, skalární a vektorový součin vektorů), určuje velikost úhlu dvou vektorů	Analytická geometrie v rovině souřadnice bodu a vektoru v rovině	3.	
užívá parametrické vyjádření přímky v rovině, obecnou rovnici přímky, směnicový a úsekový tvar rovnice přímky v rovině, určuje a aplikuje v úlohách polohové a metrické vztahy bodů a přímek	Analytická geometrie v rovině přímka a rovina	3.	
- charakterizuje jednotlivé druhy kuželoseček, používá jejich vlastnosti a analytické vyjádření, určuje vzájemnou polohu přímky a kuželosečky - žák načrtne a sestrojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software	Analytická geometrie v rovině kuželosečky	4.	
rozpozná kombinatorické skupiny (variace, kombinace, permutace bez opakování a s opakováním), určuje jejich počty a užívá je v reálných situacích, počítá s faktoriály a s kombinačními čísly, zná jejich vlastnosti, užívá binomickou větu při řešení	Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika kombinatorika	4.	

Předmět: Matematika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
úloh • používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku			
• používá pojmy náhodný jev, jistý jev, nemožný jev, opačný jev, nezávislost jevů, sjednocení a průnik jevů, určuje pravděpodobnost náhodného jevu, vypočítá pravděpodobnost sjednocení nebo průniku dvou jevů	Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika • pravděpodobnost	4.	
• vysvětluje a používá pojmy statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, statistický znak, četnost a relativní četnost, vypočítá četnost a relativní četnost hodnoty znaku, sestavuje tabulku četností, graficky znázorňuje rozdělení četností, určuje charakteristiky polohy a variability (průměry, modus, medián, rozptyl, směrodatná odchylka), vyhledává a vyhodnocuje statistická data v grafech a tabulkách • žák vyhodnocuje a porovnává soubory dat, prezentuje a interpretuje výsledky i za pomoci digitálních technologií	Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika • statistika	4.	

5.3 Člověk a příroda

Oblast zahrnuje vyučovací předměty

- Fyzika
- Chemie
- Biologie
- Geografie

5.3.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je vytvořen ze stejnojmenného vzdělávacího oboru. Je realizován jako povinný předmět v 1. – 3. ročníku čtyřletého studia. Je vyučován v rozsahu stanoveném v učebních plánech jednotlivých zaměření ŠVP.

Seminář ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého studia je otevírán podle zájmu žáků o tento předmět a naplní je rozšíření a procvičení probraného učiva a dále příprava na přijímací testy na VŠ.

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky. Předmět rozvíjí postupně získávané poznatky žáků o fyzikálních interakcích rozmanitých objektů a o struktuře látek a formuje je do uceleného systému vědomostí o zákonitostech různých forem pohybu, přírodních dějů a o vlastnostech látek. Žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali osvojené fyzikální zákony a zákonitosti k objasňování fyzikálních jevů a k předvídání důsledků jejich působení. Velká pozornost je věnována přesnému a jasnému formulování myšlenek na základě osvojené odborné terminologie, pozorování a přesnému popisu jevů, správné analýze příčin a následků jevů, logickému zdůvodňování vlastních závěrů a ověřování hypotéz. Na vybraných fyzikálních objektech a technických aplikacích jsou žáci seznamováni s teoretickými a experimentálními fyzikálními metodami a učí se uplatňovat je prakticky v konkrétních situacích. Přitom poznávají význam matematických nástrojů a postupů pro efektivitu řešení problémů a úloh. Žáci se učí i správně chápat společenskou roli fyziky a její úzkou souvislost s ostatními přírodovědnými obory.

Předmět realizuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (OSV), k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Environmentální výchova (EV), Mediální výchova (MV).

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- v rámci výuky jim vyučující nabízí zadání nadstandardních úloh, postupů řešení a problémových úloh (učebnice, sbírky úloh, archiv soutěží a olympiád...),
- podle okolností (většina žáků prokazuje zvýšený talent) může učitel zařadit do výuky rozšiřující učivo nebo využít alternativní metody řešení fyzikálních problémů
- Učitel motivuje žáky k zapojení do fyzikálních soutěží a Fyzikální olympiády. V případě úspěchu a zájmu žáků nabízí konzultace k další přípravě na soutěžích.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Všechny pasáže učiva fyziky lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Výchovně-vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- zadává úkoly (referáty, fyzikální prezentace, úlohy s neúplným zadáním), k jejichž splnění žáci musí vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů;
- soustavným vyžadováním rozboru fyzikálních vztahů a grafických závislostí posiluje u žáka vědomí, že matematický aparát je mocný a efektivní nástroj pro popis a objasňování souvislostí přírodních jevů a pro aplikaci fyzikálních poznatků při řešení praktických problémů;
- zadáváním souhrnných opakování a komplexnějších úloh vede žáky k systemizaci fyzikálních vědomostí a ke schopnosti jejich transferu do jiných vzdělávacích oborů a oblastí;
- vytváří vhodné příležitosti (problémové úlohy, diskuse, rozbor mediálních zpráv), které motivují žáky k použití fyzikálních vědomostí a dovedností k vysvětlování přírodních jevů, k předvídání jejich důsledků a k možnostem jejich technických aplikací;
- vyžaduje od žáků znalost odborné terminologie jako nezbytný předpoklad pro samostatné studium odborných textů;
- rozvíjí kritičnost žáků k vyhledávaným fyzikálním informacím (zvláště k informacím z internetu) tím, že je vede k nutnosti vyhledávat informace z různých zdrojů, porovnávat jejich obsah a konfrontovat s fyzikálními zákony a zákonitostmi, které žák zatím poznal.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- vyžaduje při řešení všech fyzikálních problémů přesný postup, který zahrnuje analýzu, matematizaci, vyřešení a interpretaci výsledků;
- vede žáky k vlastnímu hodnocení výsledků z hlediska jejich souladu s běžnou zkušeností a poznatých fyzikálních zákonů a zákonitostí;
- analyzuje s žáky jejich chybná řešení, nastiňuje možnosti, jak jim předcházet, rozvíjí metodiku správného postupu;
- zadáváním a rozбором výsledků vhodných fyzikálních testů rozvíjí schopnost žáků řešit problémy rychle a přitom logicky i numericky přesně;
- výběrem vhodných problémů vede žáky k možnosti využívat fyzikálních poznatků a metod k řešení problémů z různých oblastí praktického života.

Kompetence komunikativní – učitel:

- dbá při ústním i písemném projevu žáka na jeho jasné a odborně přesné formulace s použitím odborné terminologie;
- vyžaduje, aby žák své odborné fyzikální názory, postoje a řešení zdůvodnil na základě exaktních zákonů a zákonitostí;
- rozбором formálních chyb při zápisu řešení fyzikálních úloh rozvíjí schopnost jasného mimoverbálního vyjádření myšlenek s použitím symbolů.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- využívá skupinové práce žáků (laboratorní práce, fyzikální prezentace) a tím rozvíjí u žáků schopnosti spolupráce a rozdělování rolí v pracovním týmu a vede je k odpovědnosti za splnění společného úkolu jednotným hodnocením celé skupiny;
- vyžaduje od žáků dodržování zásad BOZP při práci s technickými prostředky a tím formuje jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví.

Kompetence občanské – učitel:

- vede žáky k respektování autorských práv a legislativy při práci s informacemi tím, že důsledně vyžaduje uvádění zdrojů, z nichž žák čerpá informace při své samostatné práci (seminární práce, fyzikální prezentace, referáty);
- vyžaduje dodržování termínů splnění stanovených úkolů;
- kontroluje a hodnotí dodržování stanovených zásad při práci v odborné učebně (provozní a laboratorní řád).

Kompetence digitální – učitel:

- učí žáky v konkrétních výukových situacích promyšleně využívat digitální technologie (např. simulace fyzikálních jevů a videonahrávky experimentů)
- učí žáky volit vhodné postupy, vyhledávat, třídit, ověřovat a vyhodnocovat relevantní digitální data, informace a obsah v diskuzích k aktuálním problémům uplatnění fyzikálních jevů a při ověřování výsledků bádání a praktických úloh s fyzikální tematikou
- učí žáky k rutinním výpočtům efektivně využívat elektronické kalkulátory
- vede žáka k pochopení významu digitálních technologií v technických a přírodovědných oborech, seznamuje jej s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- učí žáky vhodně vybrat a používat digitální přístroje při měření fyzikálních veličin
- učí žáky komunikovat průběh a výsledky praktických činností a úkolů a volit k tomu vhodné digitální technologie a prostředky pro komunikaci a sdílení

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Fyzika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• odvodí jednotku odvozené veličiny z jejího definičního vztahu • převádí jednotky používaných fyzikálních veličin • odečítá z grafu znázorňující fyzikální závislost odpovídající hodnoty fyzikálních veličin • určí, zda je daná fyzikální veličina skalární nebo vektorová • rozhodne, zda lze k řešení daného fyzikálního problému použít skaláry nebo zda je nutno pracovat s vektory • určí graficky součet a rozdíl daných vektorů • rozloží graficky daný vektor do dvou určených směrů	Fyzikální veličiny, jednotky a jejich měření • fyzikální veličiny a jednotky – základní a odvozené, mezinárodní soustava SI, mimosoustavové jednotky • převody jednotek • vektorové a skalární veličiny • operace s vektory	1.	

Předmět: Fyzika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- řeší fyzikální úlohy obecně i početně - určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu - využívá kinematické vztahy rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených (zpomalených) pohybů k určování jejich zrychlení, rychlosti, dráhy a doby pohybu - využívá grafy závislosti rychlosti a dráhy na čase u rovnoměrného nebo rovnoměrně zrychleného (zpomaleného) pohybu k určování zrychlení, rychlosti nebo dráhy daného pohybu - využívá kinematické vztahy rovnoměrného pohybu hmotného bodu po kružnici k určování jeho zrychlení, obvodové a úhlové rychlosti, periody a frekvence	Kinematika pohybu - těleso, hmotný bod, poloha hmotného bodu, vztažná soustava - mechanický pohyb, relativnost klidu a pohybu - trajektorie a dráha hmotného bodu - průměrná a okamžitá rychlost - rovnoměrný pohyb, závislost rychlosti a dráhy rovnoměrného pohybu na čase - zrychlení, tečné a normálové zrychlení - rovnoměrně zrychlený (zpomalený) pohyb, závislost zrychlení, rychlosti a dráhy rovnoměrně zrychleného (zpomaleného) pohybu na čase - volný pád, tíhové zrychlení - rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici, úhlová a obvodová rychlost, perioda a frekvence, dostředivé zrychlení	1.	
- provádí analýzu sil působících v dané situaci na těleso a rozhodne, které z nich ovlivní jeho pohybový stav - určí v dané situaci velikost a směr síly třecí, tíhové, gravitační, tlakové, dostředivé a síly pružnosti - určí graficky a v jednoduchých případech (rovnoběžné nebo kolmé síly) i početně výslednici dvou sil působících na těleso - rozloží graficky sílu působící na těleso na dvě různoběžné složky, jsou-li známy směry obou složek - rozloží graficky i početně sílu působící na těleso na dvě rovnoběžné složky, jsou-li známa působíště obou složek - objasní fyzikální obsah Newtonových pohybových zákonů - sestaví v konkrétní situaci	Dynamika pohybu - hmotnost, zákon zachování hmotnosti - síla, skládání a rozklad sil působících na hmotný bod - Newtonovy pohybové zákony, inerciální vztažná soustava, setrvačnost a hmotnost - třecí síla, tíhová síla, dostředivá a odstředivá síla, síla pružnosti - hybnost, změna hybnosti, zákon zachování hybnosti - ohraničená platnost zákonů klasické mechaniky	1.	

Předmět: Fyzika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
pohybovou rovnici a využije ji k určení zrychlení pohybu nebo působících sil • porovná kvalitativně a kvantitativně účinky sil akce a reakce na vzájemně působící tělesa • využívá zákon zachování hybnosti k řešení problémů a úloh			
• využívá souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací k řešení problémů a úloh • rozhodne v dané situaci, zda jsou splněny podmínky pro použití zákona zachování mechanické energie • využívá zákon zachování mechanické energie k řešení problémů a úloh	Práce a energie • mechanická práce stálé síly, výkon • kinetická energie a její změna • potenciální tíhová energie a její změna • zákon zachování energie, zákon zachování mechanické energie • výkon, příkon, účinnost	1.	
• vysvětlí vznik tíhové síly a porovná její velikost a směr se silou gravitační • využívá kinematické vztahy rovnoměrných a zrychlených pohybů a zákon zachování energie k řešení svislého a vodorovného vrhu	Gravitační pole • gravitační síla, Newtonův gravitační zákon • gravitační pole, gravitační zrychlení • tíhová síla, tíhové zrychlení, tíha • pohyby těles v homogenním tíhovém poli Země a v centrálním gravitačním poli Země • Keplerovy zákony	1.	
• určí v dané situaci velikost a směr momentu síly a momentu dvojice sil • určí, jaké otáčivé účinky mají síly působící na těleso • objasní obsah momentové věty a využívá ji prakticky k řešení technických problémů • zformuluje a fyzikálně objasní podmínky, které určují rovnováhu a stabilitu tělesa	Mechanika tuhého tělesa • tuhé těleso, posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa • moment síly, momentová věta, dvojice sil • skládání sil působících v různých bodech tuhého tělesa, rozklad síly na rovnoběžné složky • těžiště, rovnovážné polohy a podmínky rovnováhy tělesa, stabilita tělesa • kinetická energie otáčivého pohybu, moment setrvačnosti	1.	

Předmět: Fyzika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- určí tlak nebo tlakovou sílu v kapalině s použitím definice tlaku nebo Pascalova zákona - určí hydrostatický tlak nebo hydrostatickou tlakovou sílu v daném místě kapaliny - formuluje a fyzikálně objasní podmínky plování těles - řeší úlohy s využitím Archimédova zákona - objasní fyzikální význam rovnice spojitosti a Bernoulliho rovnice a využívá obě rovnice k řešení praktických problémů	Mechanika kapalin a plynů - tlak v kapalině a v plynu, tlaková síla, Pascalův zákon - hydrostatický tlak, atmosférický tlak, vztahová síla - Archimédův zákon, plování těles - rovnice spojitosti, tlaková potenciální energie kapaliny, Bernoulliho rovnice	1.	
- objasní souvislosti mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou - vysvětlí příčinu rozdílů různých skupenství látek - aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh - posoudí, kdy je třeba použít při řešení fyzikálních problémů termodynamickou teplotní stupnici	Stavba a vlastnosti látek - kinetická teorie látek – charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství - vzájemné působení částic - modely struktur látek různého skupenství - ideální kapalina, ideální plyn - termodynamika – termodynamická teplota - vnitřní energie a její změna, teplo, první a druhý termodynamický zákon, měrná tepelná kapacita - různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech	2.	
- používá stavové veličiny pro popis stavu soustavy - využívá stavovou rovnici ideálního plynu stále hmotnosti při předvídání stavových změn plynu uvede možnosti využití tepelných čerpadel a jejich předností s ohledem k ekologickým aspektům - znázorní vztah mezi stavovými veličinami do stavového diagramu - umí ze stavového diagramu vyčíst stav soustavy - popíše s použitím fázového	- střední kvadratická rychlost - stavové veličiny - stavová rovnice ideálního plynu - izochorický, izobarický, izotermický, adiabatický děj ideálního plynu pV diagram - práce plynu, tepelné stroje, účinnost - vlastnosti pevných látek - normálové napětí - Hookův zákon - typy deformací pevných těles - poruchy krystalové mřížky - povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy, součinitel teplotní	2.	

Předmět: Fyzika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
diagramu změny stavu a skupenství látek • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles • řeší početně i graficky příklady pružné deformace pevných látek • porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů • objasní fyzikální podstatu některých dějů v přírodě (kapilární jevy, meteorologické jevy)	roztlačnosti pevných látek a kapalin • povrchová vrstva kapaliny, kapilární tlak • změny skupenství • anomálie vody • fázový diagram		
• popíše a charakterizuje kmitavý pohyb z hlediska kinematiky • vysvětlí příčiny kmitavého pohybu zvoleného mechanického oscilátoru • popíše přeměny energie v mechanickém oscilátoru a vysvětlí příčinu a důsledky tlumení vlastního kmitání mechanického oscilátoru • zformuluje podmínky rezonance a diskutuje o kladných i negativních projevech rezonance	Kmitání mechanického oscilátoru • kmitavý pohyb, perioda a frekvence kmitání, mechanický oscilátor, harmonický kmitavý pohyb • kinematika harmonického kmitavého pohybu – okamžitá výchylka, rychlost a zrychlení, úhlová frekvence a fáze kmitavého pohybu, časový diagram harmonického pohybu • dynamika vlastního kmitání mechanického oscilátoru, matematické kyvadlo, pružinový oscilátor, přeměny energie v mechanickém oscilátoru, tlumené kmitání • nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance, rezonanční křivka	2.	
• vysvětlí příčinu vzniku mechanického vlnění a objasní možnosti šíření mechanického vlnění v různých prostředích • porovná šíření mechanického vlnění s mechanickým pohybem tělesa, formuluje společné rysy i zásadní odlišnosti • vysvětlí pojem odraz vlnění a aplikuje zákon odrazu při	Mechanické vlnění • mechanické vlnění, vlnová délka, fázová rychlost • postupné vlnění, rovnice postupné harmonické vlny • interference vlnění, stojaté vlnění • šíření vlnění, vlnoplocha, paprsek • odraz, lom a ohyb vlnění v izotropním prostředí • zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku • výška tónu, barva zvuku, hlasitost a intenzita zvuku	2.	

Předmět: Fyzika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
šíření vlnění vysvětlí pojem interference vlnění a popíše jeho projevy a důsledky při různých podmínkách			
- vysvětlí zákonitosti šíření světla v optickém prostředí - na základě zákona odrazu a lomu vysvětlí chování světla při odrazu a lomu - vysvětlí princip jevů, souvisejících s disperzí světla - rozlišuje situace, ve kterých se uplatní vlnová povaha světla - uvede příklady vlnových jevů světla a vysvětlí je	Optika – základní pojmy - světlo jako elektromagnetické vlnění, frekvence a vlnová délka světla - šíření světla v optickém prostředí, rychlost světla, světelný paprsek, vlnoplocha - odraz světla, zákon odrazu - lom světla, zákon lomu, index lomu, úplný odraz, disperze světla, rozklad světla na spektrum, spektrometrie Vlnová optika - koherentní záření, interference světla na tenké vrstvě, optická dráha, interferenční maximum a minimum - ohyb světla, interference světla při ohybu na soustavě štěrbin, optická mřížka, mřížkové spektrum - polarizace světla, použití v praxi	2.	
- rozliší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený optickou soustavou a porovná oba druhy z hlediska možnosti jejich pozorování a promítání - aplikuje poznatky o odrazu světla ke grafickému určování polohy a vlastností obrazu vytvořených rovinným a kulovým zrcadlem - aplikuje poznatky o lomu světla ke grafickému určování polohy a vlastností obrazu vytvořeného čočkou - využívá zobrazovací rovnici a vztahy pro příčné zvětšení kulového zrcadla a čočky k určování polohy a vlastností obrazu	Zobrazování optickými soustavami - optická soustava a optické zobrazování, vlastnosti obrazu - zobrazování odrazem na rovinném a kulovém zrcadle, ohnisková vzdálenost kulového zrcadla, zobrazovací rovnice a příčné zvětšení kulového zrcadla - zobrazování tenkou čočkou, zobrazovací rovnice a příčné zvětšení čočky, ohnisková vzdálenost a optická mohutnost čočky - oko jako optická soustava, akomodace, zorný úhel, lupa	2.	
vysvětlí jev elektrostatické indukce a objasní, jak tento	Elektrický náboj a elektrické pole elektrický náboj, elementární	3.	

Předmět: Fyzika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- jev ovlivní působení elektrického pole na vodič - vysvětlí podstatu stínění prostoru před elektrickým polem - vysvětlí jev polarizace a objasní, jak tento jev ovlivní působení elektrického pole na nevodič - analyzuje vlivy elektrického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití	- náboj, zákon zachování elektrického náboje - elektrická síla, Coulombův zákon - elektrické pole, intenzita elektrického pole, elektrické siločáry, elektrické pole bodového náboje - práce sil elektrického pole, elektrické napětí, elektrický potenciál - pohyb částice s nábojem v elektrickém poli - vodiče a izolanty v elektrickém poli, elektrostatická indukce, polarizace dielektrika - kondenzátor, kapacita kondenzátoru - energie elektrického pole nabitého kondenzátoru, spojování kondenzátorů		
- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení úloh a problémů s elektrickými spotřebiči a vodiči v elektrických obvodech - vysvětlí pokles napětí na elektrickém zdroji při jeho zatížení - využívá Ohmův zákon pro uzavřený obvod při řešení jednoduchých elektrických obvodů - objasní podstatu elektrického zkratu a popíše jeho důsledky - objasní rozdílnou vodivost kovů, polovodičů a izolantů - vysvětlí závislost elektrického odporu kovového vodiče na teplotě a diskutuje o možnostech jejího využití i negativních důsledcích - porovná teplotní závislost elektrického odporu vodiče a polovodiče a vysvětlí rozdíly - popíše vlastnosti hradlové vrstvy PN a aplikuje je k objasnění diodového jevu	Elektrický proud v látkách - elektrický proud, elektrický zdroj, elektromotorické napětí - kovový vodič, elektronová vodivost - Ohmův zákon pro část obvodu, elektrický odpor vodiče, rezistivita, rezistor - závislost odporu vodiče na geometrických vlastnostech a na teplotě, supravodivost, spojování rezistorů - Ohmův zákon pro uzavřený obvod, vnitřní odpor zdroje, svorkové napětí - schéma elektrického obvodu, elektrotechnické značky - elektrická práce a výkon v obvodech stejnosměrného proudu, spotřeba elektrické energie - účinnost elektrického zařízení - polovodič, elektronová a děrová vodivost, závislost odporu polovodiče na teplotě, vlastní a příměrový polovodič - přechod PN, hradlová vrstva, polovodičová dioda, diodový jev,	3.	

Předmět: Fyzika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- a možností využití polovodičových diod v elektrických obvodech • analyzuje na základě vnitřní struktury kapalin podmínky a průběh elektrolyzy a diskutuje o praktickém využití elektrolyzy i jejích negativních důsledcích • vysvětlí vznik elektrického proudu v plynu při různých podmínkách	- usměrňovač s polovodičovou diodou • elektrolyt, elektrolytická disociace, iontová vodivost, elektrolyza • ionizace plynu, plazma, iontová a elektronová vodivost, výboj v plynu		
• vysvětlí chování vodiče s proudem s ohledem na vznik magnetického pole v jeho okolí • využije znalosti vnitřní struktury feromagnetických látek k objasnění jejich magnetických vlastností • využívá zákon elektromagnetické indukce při určování indukovaného napětí a proudu	Magnetické pole • magnetická síla, magnetické pole, zdroje magnetického pole, magnetické póly, magnetické indukční čáry • magnetická indukce, silové působení magnetického pole na vodič s proudem • magnetické pole vodičů s proudem (přímý vodič, válcová cívka). • vzájemné silové působení mezi vodiči s proudem, permeabilita prostředí • magnetické vlastnosti látek, magnetování, feromagnetismus • magnetický indukční tok, změny magnetického indukčního toku, elektromagnetická indukce • indukované elektromotorické napětí, Faradayův zákon elektromagnetické indukce • vlastní indukce, indukčnost, energie magnetického pole cívky s proudem	3.	
• objasní, jak cívka ovlivňuje průchod střídavého proudu v elektrickém obvodu a aplikuje tyto poznatky na příkladech praktického využití vlivu indukčnosti • vysvětlí funkci generátoru střídavého proudu, elektromotoru a transformátoru	Střídavý proud • střídavé napětí a proud, rovnice harmonického střídavého napětí a proudu, fázový posuv mezi napětím a proudem, fázorový a časový diagram • efektivní hodnoty střídavého napětí a proudu • obvody střídavého proudu s prvky R, L a C, rezistance, induktance a kapacitance	3.	

Předmět: Fyzika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
	- složený sériový obvod, impedance - výkon střídavého proudu v obvodu s odporem a impedancí - generátor střídavého proudu, elektromotor, transformátor - elektrárna, přenosová soustava energetiky, ztráty při přenosu elektrické energie vedením - bezpečnost při práci s elektrickým proudem		
- objasní možnost šíření elektromagnetických vln ve vakuu - porovná rychlost šíření elektromagnetického vlnění ve vakuu a v látkovém prostředí - charakterizuje podmínky vzniku odrazu, interference a ohybu při šíření elektromagnetického vlnění - objasní podstatu bezdrátového přenosu informací - analyzuje vlivy různých druhů elektromagnetického vlnění na lidské tělo - objasní možnosti praktického využití jevů spojených s průchodem rentgenového záření látkou - vysvětlí podstatu skleníkového jevu a jeho globální důsledky - vysvětlí vznik a ochrannou funkci ozónové vrstvy pro život na Zemi a analyzuje problematiku ozónové díry	Elektromagnetické kmitání a vlnění - oscilační obvod a jeho parametry, vlastní kmitání elektromagnetického oscilátoru, Thomsonův vztah - nucené elektromagnetické kmitání, rezonance, rezonanční křivka - elektromagnetické pole, elektromagnetická vlna, přenos energie elektromagnetickým zářením - šíření elektromagnetického vlnění, elektromagnetický dipól - přenos informací elektromagnetickým vlněním - vysílač a přijímač, modulace a demodulace - spektrum elektromagnetického záření, tepelné záření, světlo, infračervené a ultrafialové záření, rentgenové záření	3.	
využívá poznatků o kvantových vlastnostech záření k určení korpuskulárních vlastností fotonu a k objasnění rozmanitých projevů interakce, záření s látkou	Kvanta a vlny - pojmy kvantum a kvantování ve fyzice, fotoelektrický jev, foton a jeho vlastnosti - vlnové vlastnosti částic, korpuskulární a vlnová povaha záření a částic - stav objektu mikrosvěta, vlnová funkce a její pravděpodobnostní interpretace, princip neurčitosti	3.	

Předmět: Fyzika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
	(kvalitativně)		
- objasní podstatu vzniku a pohlcování světla v atomech - využívá zákonitosti kvantování energie atomu k určování vlnových délek a frekvencí záření, které může atom emitovat nebo absorbovat - využívá poznatků o stimulované emisi k vysvětlení funkce laseru, k určení vlastností jeho záření a k objasnění rozmanitých aplikací laseru v praxi - s využitím vhodných zákonů zachování provádí analýzu jaderných reakcí a sestavuje jejich úplné rovnice - vysvětlí možnost uvolňování energie při jaderných reakcích typu štěpení jader a slučování jader - využívá poznatků o vazebných energiích jader k vyčíslení energetické bilance jaderných reakcí - objasní podstatu jednotlivých typů radioaktivních přeměn, provede jejich částicovou bilanci a sestaví úplné rovnice - objasní význam poločasu přeměny a diskutuje o možnostech využití radioizotopů s krátkým a dlouhým poločasem přeměny - využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek - popíše a vysvětlí některé způsoby zacházení s vyhořelým jaderným palivem - objasní fyzikální podstatu nebezpečí jaderných záření - pro člověka a uvede možné	Atomy - jádro atomu, elektronový obal, experimentální ověření stavby atomu - kvantování energie atomu, stacionární stavy a jejich změny, emise a absorpce světla atomem, emisní a absorpční spektra - kvantový model atomu, orbitály, kvantová čísla, Paulliho vylučovací princip - stimulovaná emise, laser - složení atomového jádra, jaderné síly, hmotnostní úbytek, vazební energie jádra, stabilita jádra, metody uvolnění jaderné energie - jaderné reakce, zákony zachování při jaderných reakcích, energie reakce, štěpení jader, řetězová reakce, syntéza jader, termionukleární reakce - radioaktivita, typy radioaktivních přeměn, jaderná záření, využití radionuklidů, ochrana před škodlivými účinky jaderného záření - zákon radioaktivní přeměny, poločas přeměny, aktivita radionuklidu - jaderná energetika, jaderný reaktor a jaderná elektrárna, jaderná bezpečnost	3.	INT: 4.3.2.5.3 4.3.2.5.4

Předmět: Fyzika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
důsledky jejich působení na živé organismy • využívá poznatky o interakcích látky a záření k vysvětlení možnosti snížit intenzitu záření • uvede a zdůvodní účinné způsoby ochrany osob před různými druhy nebezpečných záření při různých činnostech • posoudí výhody a rizika jaderné energetiky, objasní metody zajištění jaderné bezpečnosti			

5.3.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně chemie. Je doplněna i o praktická cvičení z chemie, která probíhají v moderně vybavené laboratoři. V těchto cvičeních se žáci učí zvládat dovednosti spojené s prováděním běžných experimentálních činností a bezpečně zacházet s vybranými chemickými látkami.

Ve třetím ročníku si žáci mohou prohloubit a rozšířit dovednosti a znalosti z chemie volbou dvouletého, nepovinně volitelného přírodovědného semináře, což je vhodné zejména pro ty žáky, kteří chtějí z chemie maturovat.

Ve čtvrtém ročníku si žáci, kteří budou maturovat z chemie, mohou zvolit povinně volitelný předmět Seminář z chemie. Cílem tohoto semináře je příprava žáků nejen k maturitě, ale i k přijímacím zkouškám na vysoké školy a k dalšímu studiu na vysokých školách.

Chemie čtyřletého gymnázia (1. až 3. ročník) významně rozšiřuje okruh dovedností a poznatků osvojených na základní škole, a to z obecné, anorganické a organické chemie a z biochemie. Výuka klade důraz na chápání souvislostí mezi složením, stavbou, vlastnostmi a chováním látek. Směřuje k aktivnímu uplatnění nabytých poznatků, dovedností a postojů v každodenním životě a při ochraně přírody a životního prostředí.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- Učitel nabízí a motivuje talentované žáky k účasti na chemických soutěžích (např. Chemická olympiáda) a účasti na dalších nadstandartních aktivitách žáků středních škol (např. SOČ).
- V průběhu výuky učitel nabízí talentovaným žákům rozšířené možnosti řešení problémů chemie a rozšiřuje rozsah učiva chemie doplňující literaturou.
- V případě zájmu učitel realizuje konzultace s talentovými žáky k nadstandartním otázkám oboru chemie.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V době distanční výuky učitel zohledňuje možnosti výuky dílčích témat chemie a podle nich redukuje rozsah učiva.

Teoretické části jednotlivých témat chemie mohou být vyučovány distanční formou výuky.

Experimentální, demonstrační a praktické části témat nemohou být plnohodnotně provedeny distanční formou. Nahrazeny mohou být při obnovení prezenční formy výuky nebo samostatnou prací.

Výchovně-vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- zařazuje pozorování vlastností látek a jejich přeměn ve škole i v běžném životě;
- užívá různé aktivizující metody, které přibližují základní poznatky z chemie a její využívání v životě člověka;
- vyžaduje od žáků vyhledávání dostateku zajímavých informací s chemickou tematikou především v souvislosti s běžným životem občanů;

- vyžaduje od žáků posuzování věrohodnosti informací a jejich zpracování z hlediska důležitosti i objektivitu a jejich využití k dalšímu učení chemie;
- zařazuje příklady souvislostí zkoumání v chemii a v ostatních přírodních, popř. dalších vědách.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- zařazuje porovnání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností s významem chemie v každodenním životě člověka;
- zařazuje samostatné pozorování vlastností látek, chemických reakcí a vede žáky k jejich vyhodnocování a vyvozování praktických závěrů pro současnost i budoucnost;
- vede k formulování problémů při chemickém vzdělávání, ale i v běžném životě;
- učí hledat, navrhopvat či používat různé informace i různé metody řešení;
- učí posuzovat řešení problémů z hlediska jejich správnosti, jednoznačnosti a z těchto hledisek učí vypořizovat i různá řešení;
- předkládá dostatečný počet námětů k samostatnému uvažování a k řešení problémů souvisejících s bezpečným užíváním chemických látek.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci;
- vyžaduje stručné a přehledné sdělení (ústně i písemně) výsledků pozorování, experimentů a řešení problémů i běžných úkolů;
- vyžaduje obhajobu výsledků práce i vyjádření svého názoru na řešení problémů;
- vytváří situace, při kterých žák musí přijmout kritiku a poučit se z ní;
- požaduje, aby žáci využívali všechna (ve škole) dostupná informační a komunikační média.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- vyžaduje od žáků kooperaci a týmovou spolupráci při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě;
- zařazuje situace, kdy žáci musí porozumět myšlenkám druhých, plynule a kultivovaně mluvit při obhajování vlastních názorů na určitý stav nebo chystanou změnu.

Kompetence občanské – učitel:

- zařazuje látku k poznání možnosti rozvoje a zneužití chemie a k učení se odpovědnosti za zachování životního prostředí;
- vede žáky k poznání zásad chování občanů při úniku nebezpečných látek.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- vyžaduje od žáků plánování a provádění soustavných pozorování a experimentů, zpracování a vyhodnocení získaných dat;
- vyžaduje dodržování zásad bezpečné práce a ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální – učitel:

- uvádí žákům příklady automatizace chemických experimentů a analýz pomocí digitálních technologií
- předkládá žákům možnosti využití digitálního zobrazení chemických útvarů pro lepší pochopení dané problematiky
- učí žáky využívat digitální technologie pro statistické zpracování dat získaných z chemického experimentu

- vede žáky ke správnému vyhledávání a kritickému zhodnocení relevantních informací na poli chemie pomocí digitálních technologií

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Chemie			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• jmenuje nejvýznamnější vědce, kteří položili základ pro rozvoj novodobé chemie • definuje základní chemické pojmy • vysvětlí podstatu základních chemických zákonů, chápe kontinuitu minulosti a současnosti • získá základní dovednosti s bezpečným zacházením s chemickými látkami	OBECNÁ A ANORGANICKÁ CHEMIE • historie chemie • základní chemické pojmy a zákony • základy bezpečnosti práce	1.	
• definuje pojem atom a uvede jeho základní části • popíše význam a hodnoty kvantových čísel • zapíše elektronovou konfiguraci atomů různým způsobem • klasifikuje prvky podle jejich elektronové konfigurace	• stavba atomu • elektronový obal atomu • atomové jádro	1.	
• vysvětlí přirozenou a umělou radioaktivitu, popíše druhy záření při ní vznikající, uvede příklady využití jaderného záření	• radioaktivita	1.	
• definuje periodický zákon • uvede nejdůležitější vlastnosti prvků a jejich závislost na protonovém čísle prvků • na základě znalosti periodické soustavy prvků předvídá vlastnosti prvků	• periodická soustava prvků	1.	
• aplikuje poznatky o struktuře atomů k vysvětlení vzniku chemické vazby • přisuzuje látkám vlastnosti podle typu chemické vazby mezi atomy • odliší mezimolekulové interakce od chemické vazby	• chemická vazba • mezimolekulové interakce	1.	
• vyhledá relativní atomovou hmotnost v tabulkách, vypočítá pomocí ní relativní molekulovou	• hmotnost atomů a molekul • látkové množství	1.	

Předmět: Chemie			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- a skutečnou hmotnost molekul i atomů - vyhledá v tabulkách molární hmotnost látek - převádí dosazováním do vztahů hmotnost látek na látkové množství - vypočítá objem plynů za standardních podmínek			
- určuje podle osvojených pravidel hodnotu oxidačních čísel atomů prvků ve sloučeninách - odvodí vzorec sloučeniny z jeho názvu a název ze vzorce - zapiše strukturní vzorce nejjednodušších anorganických kyselin	- oxidační číslo - názvosloví anorganických látek	1.	
- přečte chemické rovnice - doplní do rovnic stechiometrické koeficienty na základě zákona zachování hmoty - s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky a produktu	- chemické reakce - vyčíslování chemických rovnic - základní výpočty z chemických rovnic	1.	
- vysvětlí pojem směs látek a uvede jejich základní typy podle velikosti částic dispergované složky směsi - umí vyjádřit složení roztoků pomocí hmotnostního zlomku a molární koncentrace - připraví roztok o přesně definovaném složení - vypracuje laboratorní protokol	- směsi - roztoky - vyjádření složení roztoků		
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a předcházení jejich nebezpečnému průběhu - sestaví rovnovážnou konstantu libovolného děje a posoudí možnosti posunu chemické rovnováhy podle principu akce a reakce	- základy termochemie. - chemická kinetika a chemické rovnováhy	1.	
posoudí kyselý, bazický a amfoterní charakter látek podle Arrheniovy, Bronstedovy a	- kyseliny a zásady - výpočet pH - hydrolýza solí	1.	

Předmět: Chemie			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
Lewisovy teorie kyselin a zásad - vypočítá pH silné kyseliny a silné zásady - předvídá a vysvětlí reakce roztoků solí na základě znalostí o jejich složení - definuje pufr a uvede jeho využití v běžné praxi	pufry		
- využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemické vazbě k vyvozování základních fyzikálních a chemických vlastností vodíku a s prvků, zhodnotí jejich výskyt, použití a význam pro život - zapiše základní reakce prvků a jejich sloučenin chemickými rovnicemi - posoudí význam vody a zdroje jejího znečištění - doplní praktické využití látek vyhledáním informací v masmédiích - prověřuje a doplňuje tyto informace z jiných zdrojů – učebnice chemie	- vodík - voda - s prvky	2.	PT: 3.7.4.2.4
- využívá znalosti obecné chemie k vyvozování základních fyzikálních a chemických vlastností p prvků a jejich sloučenin - zhodnotí jejich výskyt, použití a význam pro život - vyhledává praktické využití látek z jiných zdrojů než z učebnice - zapiše základní reakce prvků a jejich sloučenin chemickými rovnicemi - osvojí si poznatky o důležitosti anorganických sloučenin a o nutnosti ochrany životního prostředí - seznámí se s látkami ohrožujícími zdraví a osvojí si poznatky o ochraně zdraví při jejich úniku - ověří reakce analytických	p prvky	2.	

Předmět: Chemie			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
činidel			
- využívá odbornou terminologii při popisu redoxních vlastností kovů - odvozuje chemické vlastnosti kovů podle jejich polohy v Beketovově řadě - popíše základní typy galvanických článků - provede elektrolýzu roztoku chloridu měďnatého a chloridu sodného	- elektrochemie - elektrolýza	2.	
- odvodí tvar molekuly - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin se zaměřením na <i>d</i> prvky - popíše strukturu komplexních sloučenin a odvodí jejich název i vzorec	- tvary molekul - komplexní sloučeniny	2.	
- využívá znalosti obecné chemie o stavbě atomu k vyvození základních fyzikálních a chemických vlastností <i>d</i> prvků a jejich sloučenin, zhodnotí jejich výskyt, použití a význam pro život - doplní praktické využití látek vyhledáním informací v doporučených zdrojích - objasní princip výroby titanové běloby a vliv její výroby na životní prostředí v Přerově - objasní výrobu železa a oceli - zdůvodní důležitost recyklace kovů - ověří oxidační účinky manganistanu draselného - připraví barevné sloučeniny mědi - chemicky objasní princip černání stříbra - umí bezpečně pracovat s plynovým kahanem - volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí - osvojí si triviální názvy	<i>d</i> prvky	2.	

Předmět: Chemie			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
významných sloučenin <i>d</i> prvků a dovede uvést jejich praktický význam provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů			
- zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin - odvodí vaznost prvků tvořících organické sloučeniny - využije znalosti základů kvalitativní analýzy k důkazu uhlíku a vodíku - zapiše organické sloučeniny různými typy vzorců - rozliší jednotlivé typy konstituční izomerie - rozpozná základní typy reakcí organických sloučenin - dovede posoudit organická činidla - určí molekulový a stechiometrický vzorec ze stanoveného analytického rozboru	ORGANICKÁ CHEMIE - struktura organických sloučenin - reakce organických sloučenin - vzorce organických sloučenin - izomerie	2.	
- aplikuje pravidla systematického názvosloví při tvoření vzorců a názvů organických sloučenin - zapisuje typické reakce nasycených sloučenin pomocí chemických rovnic a reakčních schémat - vysvětlí mechanismus radikálové substituce - uvede prakticky nejvýznamnější zástupce	alkany	2.	
- zhodnotí vlastnosti, reakce a využití nenasycených sloučenin s dvojnou vazbou - pochopí geometrickou izomerii cis-trans, Markovnikovo pravidlo a podstatu a význam polymerace a mechanismus elektrofilní adice	- alkeny - dieny	2.	

Předmět: Chemie			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- zhodnotí možné reakce alkynů a jejich význam - vysvětlí podstatu rozdílné reaktivity nasycených a nenasycených uhlovodíků - připraví acetylen a dokáže přítomnost nenasycených vazeb v jeho molekule	alkyny	3.	
- vysvětlí podmínky aromatického charakteru arenů, delokalizaci elektronů, elektrofilní substituci - uvede příklady arenů ohrožujících zdraví - objasní podstatu a význam frakční destilace ropy a krakování ropy - vysvětlí podstatu negativního působení výfukových plynů na životní prostředí a jejich odstranění pomocí katalyzátorů - posoudí využitelnost a obnovitelnost přírodních zdrojů paliv	- areny - zdroje uhlovodíků	3.	PT: 3.7.4.2.3
- vysvětlí efekt substituentu na uhlíkovém řetězci - rozliší efekt indukční od mezomérního - dovede vyhledat reakční centrum v molekule substrátu - aplikuje pravidla organického názvosloví na názvosloví derivátů uhlovodíků - uvede prakticky významné zástupce, zhodnotí jejich význam ve vztahu k životnímu prostředí - vyhledá a zpracuje informace o prakticky významných zástupcích z různých zdrojů	- deriváty uhlovodíků - halogenderiváty	3.	
- zapisuje reakce dusíkatých sloučenin reakčními schématy - vyhodnotí reaktivitu těchto látek podle jejich struktury - rozliší substituci elektrofilní od bazicity	dusíkaté deriváty	3.	

Předmět: Chemie			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- rozliší alkoholy od fenolů, posuzuje jejich chemické vlastnosti podle efektů substituentu - vysvětlí podstatu oxidace primárních, sekundárních a terciárních alkoholů - posoudí negativní účinek alkoholů na lidský organismus - jmenuje hydroxyderiváty a étery používané ve zdravotnictví a významné z hlediska metabolismu	- hydroxyderiváty - ethery	3.	
- vysvětlí vlastnosti, reakce a význam důležitých aldehydů a ketonů - provede jejich důkaz Fehlingovým a Tollensovým činidlem - popíše průběh adicí nukleofilních, aldolových kondenzací a vznik acetalů	karbonylové sloučeniny	3.	
- navrhne postupy přípravy z alkoholů a karbonylových sloučenin, posoudí jejich vlastnosti, strukturu a biologický význam, dovede zapisovat jejich disociaci a posuzovat kyselost v závislosti na struktuře, třídí je podle řetězce, počtu karboxylových skupin i přítomnosti vazeb v řetězci - rozliší funkční deriváty karboxylových sloučenin od substitučních a uvede jejich praktický význam - charakterizuje základní skupiny substitučních derivátů (karboxylových kyselin) a uvede jejich významné zástupce z hlediska metabolismu - dovede jejich vzorce vyhledávat ve schématu metabolických dějů - zapiše látky opticky aktivní v D a L formě	- karboxylové kyseliny - deriváty karboxylových kyselin	3.	

Předmět: Chemie			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- zhodnotí složení, strukturu, vlastnosti a biologický význam důležitých derivátů kyseliny uhličitě a heterocyklických sloučenin - odvozuje <i>keto</i> i <i>enol</i> formy dusíkatých bází	- deriváty kyseliny uhličitě - heterocyklické sloučeniny	3.	
- charakterizuje základní metabolické procesy probíhající v organismech a jejich propojenost - rozliší základní typy enzymů podle funkce, vysvětlí jejich složení a význam v metabolických procesech - popíše jednotlivé části ATP podle daného strukturního vzorce	BIOCHEMIE enzymy	3.	
- objasní složení, strukturu a vlastnosti významných mono- di- a polysacharidů - zapiše monosacharidy molekulovými a Hawortovými vzorci - provede důkaz redukčních účinků monosacharidů	sacharidy	3.	
zhodnotí stavbu, vlastnosti a biologický význam jednoduchých a složených lipidů a jejich odbourávání v organismu beta oxidací mastných kyselin	lipidy	3.	
- orientuje se ve strukturách bílkovin - zapiše vznik peptidové vazby - dokáže bílkoviny biuretovou a xanthoproteinovou reakcí	proteiny	3.	
- rozliší složení a strukturu DNA a RNA - uvede jejich biologickou funkci - popíše stavbu DNA podle modelu - popíše replikaci, translaci a transkripci podle předložených schémat	nukleové kyseliny	3.	

Předmět: Chemie			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- zhodnotí chemické složení, vznik a význam důležitých hormonů pro organismy - rozliší hydrofilní a lipofilní vitamíny, popíše jejich výskyt a důsledky hypovitaminózy	- hormony - vitamíny	3.	
- vysvětlí podstatu metabolických dějů a aplikuje je na metabolismus živin - popíše princip odbourávání přírodních látek pomocí předloženého schématu - popíše a pojmenuje základní složky v daném schématu citrátového cyklu - objasní význam citrátového cyklu a dýchacího řetězce ve srovnání s fotosyntézou - pracuje s doporučenou literaturou - vyhledává informace na internetu - řeší různé testové úlohy - interpretuje své znalosti	metabolismus přírodních látek	3.	

5.3.3 Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Povinný vyučovací předmět Biologie vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Je určen žákům čtyřletého gymnázia (1. až 3. ročník). Je vyučován v rozsahu stanoveném v učebních plánech jednotlivých zaměření ŠVP. Výuka probíhá v odborné učebně s dataprojektorem. Je doplňována exkurzemi a tematicky zaměřenými vycházkami.

V předmětu Biologie se žáci zabývají studiem živých soustav, zkoumají struktury a životní projevy organismů, jejich vzájemné vztahy mezi živou a neživou přírodou. Biologické poznatky mají velký význam pro lidskou společnost především v oblasti výživy, zdravotnictví a ochrany přírody.

Metodou pozorování a srovnávání s předchozími zkušenostmi získává žák celkový pohled na přírodu. Pomáhají mu v tom i poznatky získané z vlastních pokusů.

Biologie se realizuje rovněž v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty – Chemie, Zeměpis, Fyzika a Matematika a tento komplexní přístup naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací.

Na povinný vyučovací předmět Biologie navazuje dvouletý volitelný předmět Seminář z biologie ve třetím a čtvrtém ročníku u čtyřletého studia a volitelný předmět Molekulární biologie a genetika v posledním ročníku studia.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky jim vyučující rozšiřuje rozsah učiva doplňující literaturou, nabízí zadání problémů biologie a problémových biologických úloh (učebnice, archiv soutěží a olympiád...).
- Podle okolností (většina žáků prokazuje zvýšený talent) může učitel zařadit do výuky rozšiřující učivo nebo aktuální biologická témata.
- Motivuje žáky k zapojení do biologických soutěží a biologické olympiády. V případě úspěchu a zájmu žáků nabízí konzultace k další přípravě na soutěžích.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.

Všechny pasáže učiva biologie lze realizovat i v rámci distanční výuky.

Experimentální, demonstrační a praktické části témat nemohou být plnohodnotně provedeny distanční formou.

Výchovně-vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- zadáním samostatné práce z biologie rozvíjí schopnost žáků vyhledávat a vybírat informace (populárně naučná literatura, odborné časopisy, internet);
- v rámci laboratorních cvičení směřuje žáky k samostatnému pozorování, zpracovávání výsledků a jejich vyhodnocování, k schopnosti organizovat si pracovní činnost;

- zadáním problematických úloh a doporučováním biologické literatury motivuje žáky k dalšímu studiu;
- vlastním zaujetím pro studium přírody pomáhá vytvářet vztah žáků k vědění a poznání.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- zadáním laboratorního cvičení vytváří situaci, kdy žáci problém analyzují, vytvoří možné řešení, na základě pozorování a dosavadních vědomostí zpracují údaje a vyvodí závěry;
- prací s přírodninami vede žáky k pozorování znaků přírodniny, určení a zařazení do systému;
- zadáním samostatné práce a během výkladu vede žáky k přemýšlení o problémech a otázkách, k dokazování a formulování závěrů;
- vede k formulování ekologických problémů v běžném životě.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vede k přesnému a logickému vyjadřování;
- formou diskuze o daném problému rozvíjí schopnost žáků formulovat své myšlenky, vhodně argumentovat, vyslechnout jiné názory, reagovat na hodnocení druhých;
- zadáním samostatné práce podporuje žáky ve využívání multimédií pro studium;
- vyžadováním slovního komentáře upevňuje znalost odborných pojmů.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- zadáním skupinové práce vede žáky k respektování zájmu skupiny, ke spolupráci, k spoluzodpovědnosti;
- rozvíjí schopnosti žáků skupinovou diskuzí hodnotit výsledky práce jednotlivce nebo skupiny a zároveň sebekriticky hodnotit sebe

Kompetence občanské – učitel:

- organizací výuky i mimoškolních akcí vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k ochraně životního prostředí a přírody;
- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede žáky zodpovědnosti při plnění povinností;
- vede k poznání zásad chování občanů během živelných pohrom.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- rozvíjí schopnost plánovat a provádět pozorování a experimenty a získané výsledky zpracovávat a vyhodnocovat;
- oceňuje systematickou a pečlivou práci.

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií pro statistické zpracování dat získaných z biologického experimentu
- překládá žákům možnosti veřejně dostupných aplikací a programů na poznávání a lokalizaci živočichů a rostlin v přírodě
- učí žáky zpracovávat poznatky pomocí digitálních technologií s cílem zvýšit přehlednost získaných vědomostí a dovedností
- předkládá možnosti využití digitálních technologií při mikroskopii a dalších experimentálních metodách biologie
- vyhledává na internetu informace k učivu, ověřuje fakta a učí se kriticky tyto informace hodnotit.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Biologie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
popíše vnitřní složitost a funkční uspořádání živých soustav, pojmenuje charakteristické vlastnosti živých soustav, odliší je od neživých	- obecné vlastnosti živých soustav - uspořádání živých soustav	1.	PT: 3.7.4.1.1
- uvede chemické složení živých soustav, zdůvodní význam vody, vysvětlí význam sacharidů a lipidů, popíše stavbu bílkovin, nukleových kyselin a vysvětlí jejich funkci, chápe principy stavby a funkce buňky, odliší na základě jejich charakteristických vlastností prokaryontní a eukaryontní buňku - pojmenuje základní buněčné organely a popíše jejich význam a funkci v buňce - odliší buňku rostlinnou, živočišnou a buňku hub - vysvětlí princip rozmnožování buněk	- chemické složení živých soustav - struktura buněk - stavba prokaryotické buňky - stavba eukaryotické buňky - funkce organel - replikace - transkripce - translace - rozmnožování buněk – mitóza a meióza - buněčný cyklus	1.	PT: 3.7.4.1.3
- nakreslí a popíše stavbu viru - popíše formy virové infekce a některé způsoby přenosu virů - vyjmenuje některá virová onemocnění - charakterizuje způsob přirozené obrany proti virům - posoudí rizika a vysvětlí význam prevence - vysvětlí význam virů v genovém inženýrství	Biologie virů - stavba virionu - životní cykly virů - formy infekce - virová onemocnění - viry jako vektory	1.	PT: 3.7.4.1.1
- určí, které organismy řadíme k prokaryontním - nakreslí a popíše stavbu prokaryontní buňky	Biologie bakterií a sinic - prokaryontní organismy - stavba prokaryontní buňky - fyzilogie prokaryot - patogenní bakterie - půdní bakterie - bakteriální onemocnění - bakterie v genovém inženýrství - sinice	1.	PT: 3.7.4.1.1

Předmět: Biologie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	Biologie hub • popíše stavbu těla hub • srovná se stavbou rostlin a živočichů • vysvětlí hlavní způsoby rozmnožování hub • uvede příklady parazitických a jedlých druhů hub • popíše stavbu lišejníku • uvede významné zástupce • zhodnotí roli lišejníků v přírodě	1.	PT: 3.7.4.1.3
• vymezí rostliny jako skupinu eukaryotických organismů na úrovni buněčné a morfologické	Biologie rostlin • rostlinná buňka • stélka a kormus rostlin • základy anatomie a morfologie rostlin • vegetativní a generativní orgány rostlin	1.	
• vysvětlí rozdíly mezi nepohlavním a pohlavním rozmnožováním • objasní praktické způsoby rozmnožování u vybraných hospodářsky významných druhů	• pohlavní a nepohlavní rozmnožování • rodozměna • vegetativní rozmnožování hospodářsky významných skupin • meristémové množení	1.	PT: 3.7.4.1.3
• vyjmenuje společné a rozdílné fyziologické vlastnosti vyšších a nižších rostlin • porovná stavbu těla vyšších a nižších rostlin	• fyziologické funkce rostlin • stélka a kormus rostlin • orgány rostlin	1.	
• pozná a pojmenuje (s možným využitím literatury) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky	• systém rostlin • nižší a vyšší rostliny • výtrusné a semenné rostliny • nahosemenné a krytosemenné rostliny • dvouděložné a jednoděložné rostliny	1.	PT: 3.7.4.1.1
• vysvětlí roli rostlin z hlediska primární produkce v ekosystému • poukáže na některé vybrané druhy hospodářsky významných rostlin	• fotosyntéza C₃, C₄, CAM • hospodářsky významné druhy rostlin	1.	PT: 3.7.4.1.3

Předmět: Biologie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
posoudí vliv konkrétních abiotických a biotických faktorů prostředí na stavbu těla, vývoj a fyziologické funkce	- vztahy mezi rostlinami a prostředím - ekosystém - abiotické a biotické faktory	1.	PT: 3.7.4.1.1
- obhájí svůj názor na význam a způsoby ochrany ohrožených rostlinných taxonů - uvede kriticky ohrožené druhy naší přírody	vybrané ohrožené druhy (zákon 114/1992 Sb., vyhláška 395/1992 Sb.)	1.	PT: 3.7.4.2.2
- používá správně základní ekologické pojmy - objasňuje základní ekologické vztahy	Ekologie - základní ekologické pojmy - podmínky života - biosféra a její členění	1.	PT: 3.7.5.1. 3.7.5.2 3.7.5.3
orientuje se v jednotlivých teoriích vzniku života na Zemi, charakterizuje základní myšlenky těchto teorií, vysvětlí a obhájí svůj názor na ně	- nevědecké hypotézy - vědecké teorie - evoluce metabolismu - endosymbiotické teorie - vznik mnohobuněčnosti	2.	
odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	- domény organismů - přehled hlavních taxonů	2.	PT: 3.7.4.2.2
- poukáže na hlavní znaky protist a odliší je od ostatních skupin eukaryot - charakterizuje význačné zástupce z hlediska ekologického, zdravotního a systematického	Biologie protist - charakteristika protist - stavba a funkce protist	2.	PT: 3.7.4.1.1 3.7.4.1.2
vyloží význam diferenciaci a specializaci buněk	- diferenciaci buněk - zárodečné listy - vznik zárodečných obalů a orgánových soustav	2.	
- rozliší hlavní kmeny bezobratlých, zhodnotí hlavní skupiny bezobratlých z hlediska ekologického, zdravotního, systematického - uvede hlavní anatomicko-morfologické a fyziologické znaky obratlovců	Biologie živočichů - žahavci - houbovci - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci - ostnokožci - polostrunatci - strunatci - obratlovci	2.	PT: 3.7.4.2.2
na základě znalosti konkrétních taxonů popíše vývoj	příjem a zpracování potravy	2.	PT: 3.7.4.1.3

Předmět: Biologie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
jednotlivých fyziologických funkcí • komentuje fylogenetický vývoj orgánových soustav	• respirace • vylučování • termoregulace • pohyb • regulační soustavy • tělní tekutiny a jejich oběh		
• vysvětlí principy jednotlivých způsobů rozmnožování • vysvětlí rozdíl mezi vnějším a vnitřním oplozením • pojmenuje základní ontogenetické fáze	• pohlavní a nepohlavní rozmnožování • ontogeneze	2.	PT: 3.7.4.1.3
• pozná a správně pojmenuje dané živočišné druhy (s možným využitím různých informačních zdrojů), přiřadí k nim základní ekologické nároky	• vybrané taxony živočichů s důrazem na druhy žijící na našem území	2.	PT: 3.7.4.1.1
• posoudí možnosti uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a ve výživě člověka	• jednotlivé živočišné kmeny	2.	PT: 3.7.4.2.2 3.7.4.2.7
• charakterizuje základní typy chování živočichů	• základy etologie • základní etologické pojmy	2.	
• obhájí svůj názor na způsoby ochrany ohrožených živočišných druhů	• vybrané ohrožené druhy (zákon 114/1992 Sb., vyhláška 395/1992 Sb.)	2.	
• zhodnotí úroveň vyspělosti živočišných předchůdců člověka • vysvětlí proces hominizace a sapientace • využije znalosti o lidských plemenech k jednoznačnému odmítnutí rasismu v jakékoliv podobě	Biologie člověka • evoluce člověka • živočišní předchůdci člověka • hominizace • sapientace • lidská plemena	3.	
• vysvětlí význam homeostázy • popíše kosti a svaly jako součásti pohybové soustavy • vysvětlí význam jednotlivých složek krve, popíše jednotlivé části oběhové soustavy a vysvětlí jejich funkci • nakreslí a popíše stavbu a činnost srdce, zhodnotí vliv rizikových civilizačních faktorů na onemocnění oběhové soustavy, zhodnotí význam jednotlivých částí mizní	• pohybová soustava • trofická tkáň • oběhová soustava • mizní soustava • dýchací soustava • trávicí soustava • vylučovací soustava • kožní soustava	3.	PT: 3.7.4.2.7

Předmět: Biologie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
soustavy • popíše orgány dýchací soustavy vysvětlí princip dýchání, vysvětlí negativní vliv kouření na zdraví člověka • popíše orgány trávicí soustavy, vysvětlí proces trávení, vysvětlí přímé souvislosti mezi stravovacími zvyklostmi a civilizačními chorobami, dle možností uplatňuje zásady zdravé výživy, je si vědom nebezpečí poruch příjmu potravy • popíše orgány vylučovací soustavy, vysvětlí funkci ledvin, zdůvodní význam pitného režimu • popíše stavbu a funkci kůže a kožních derivátů, vysvětlí rizika nadměrného slunění v souvislosti s výskytem rakoviny kůže			
• vysvětlí podstatu nervového a hormonálního řízení • určí vliv jednotlivých hormonů na funkci organismu • vysvětlí funkci centrální nervové soustavy a periferního nervstva • orientuje se v poruchách duševního zdraví (únava, stres) • popíše a vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů • popíše a vysvětlí funkci rozmnožovací soustavy • chová se odpovědně v sexuální životě, rozlišuje dostupné metody antikoncepce a orientuje se v jejich vhodnosti a spolehlivosti • uvede rizika spojená s pohlavně přenosnými chorobami	• nervová soustava • endokrinní soustava • smyslová soustava • rozmnožovací soustava	3.	PT: 3.7.4.2.7

Předmět: Biologie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• popíše jednotlivé etapy lidské reprodukce • orientuje se v základních principech asistované reprodukce a v méně tradičních způsobech vedení porodu • vyjádří vlastní postoj k otázce interrupcí • rozlišuje etapy postnatálního vývoje a uvede jejich rozdíly • využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení procesů probíhajících ve vlastním těle • analyzuje nejčastější příčiny vzniku civilizačních chorob a možné způsoby ochrany před nimi • usiluje o pozitivní změny ve svém životě • svými argumenty podporuje zdravý životní styl	• ontogenetický vývoj • choroby a jejich prevence v rámci jednotlivých soustav	3.	PT: 3.7.4.2.7
• využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	Genetika • molekulární a buněčné základy dědičnosti • dědičnost a proměnlivost • genetika člověka • genetika populací	3.	

5.3.4 Geografie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Samostatný vyučovací předmět geografie vychází obsahově ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, Člověk a společnost a ze vzdělávacích oborů Geografie a Geologie v RVP G. Integruje průřezová témata Environmentální výchovy.

V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi. Rozšiřují si poznatky o krajině sféře a životním prostředí.

V činnostní oblasti žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů.

Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti.

Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva.

Předmět geografie se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek.

Geografie umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje uvědomovat si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Naučí se obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů a problémů, a tím si vytvářet vlastní postoje.

Geografie se realizuje také v úzké koordinaci s dalšími předměty – Biologie, Chemie, Fyzika, Informatika a Základy společenských věd. Tento komplexní přístup geografie naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací. Žáci jsou v rámci předmětu Geografie vedeni k využívání digitálních technologií, které slouží k ilustraci jednotlivých procesů v krajině, umožňují porovnávat stav planety Země v průběhu let a vedou žáky k rozvoji digitálních kompetencí.

V rámci výuky je doporučeno zařadit v průběhu učiva „terénní geografická výuka, praxe a aplikace“ terénní cvičení, které podpoří porozumění probírané látky aplikací nabytých teoretických poznatků do praxe.

Předmět realizuje průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky je zařazováno rozšiřující učivo v podobě práce s externími zdroji informací (ČSÚ, statistické ročenky, otevřená data), jejich vyhledávání a zpracování s uplatňováním prvků kritického myšlení.
- Jsou zadávány nadstandardní problémové úlohy propojující teorii s praxí (aktuální globální problémy a rizika přírodní i socioekonomické sféry geografie, možnosti jejich řešení...).

- Talentovaní žáci mají možnost zapojovat se do zeměpisných soutěží (zeměpisná olympiáda, Eurorébus...).

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

- V případě přechodu na distanční výuku je redukován rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem.
- Práce s tištěnou verzí atlasu je redukována a nahrazována aktuálně dostupnými elektronickými alternativami.
- Terénní cvičení z geografie jsou nahrazovány seminární prací zahrnující teoretické poznatky k práci s mapou, orientaci v terénu, práci s kompasem, buzolou a GPS systémy.
- Ostatní kapitoly z učiva Geografie lze odučit distančně.

Použité strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení – učitel:

- zadává žákům samostatné práce, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích – práce s různými typy map včetně slepých, pracovními listy, na internetu, v učebnicích, encyklopediích (texty, obrázky, grafy, tabulky, mapy, statistiky...);
- získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka;
- pokládá žákům otázky ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, společně hledají řešení a odpovědi;
- předvádí manipulace s glóblem, mapami, atlasy, obrázky, statistickými daty, grafy;
- kontroluje výsledky žáků, požaduje jejich hodnocení a formulaci závěrů.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- vytváří s žáky hypotézy k problému či úkolu, žáci je ověřují praktickou činností, řeší problémy na úrovni svých znalostí, ověřují správnost řešení problémů, odpovídají na otázky;
- usiluje se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozují společně patřičné závěry;
- pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci o nich diskutují a hledají vhodné způsoby řešení problémů;
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve světě, ti pak vyvozují závěry z něj.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vyžaduje, aby žáci formulovali hypotézy, pojmenovávali problémy z přírodního a společenského prostředí, vyvozovali své úsudky, vytvářeli si vlastní názor, formulovali vlastní odpovědi na otázky;
- komunikuje s žáky o jejich názorech, vede je k argumentaci, společně verbálně spolupracují na řešení problémů a úloh;
- vyžaduje na žácích přesné pojmenování pojmů a jevů;
- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování myšlenek.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- rozděluje pracovní úkoly ve skupině, žáci ve skupině spolupracují, učí se přijímat názory druhých, diskutují o problémech, hledají společně řešení úkolů;
- hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců, řídí skupinovou diskusi.

Kompetence občanské – učitel:

- uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního prostředí a nutnost podpory udržitelného rozvoje, žáci chápou význam přírodních a společenských hodnot;
- učí žáky praktické orientaci a pohybu v přírodě a urbanizované krajině, vysvětluje chování a ochranu člověka za mimořádných situací (přírodních pohrom, katastrof a nebezpečných jevů v přírodě);
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznávají tradice, zvyky a kulturu lidí v jednotlivých částech světa.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- dohlíží na manipulaci žáků s pomůckami, přístroji a materiály pro výuku, na dodržování stanovených pravidel pracovní činnosti;
- informuje své žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci v krajině, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k rozmístění výrobních a jiných aktivit v prostředí, k ochraně životního prostředí;
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků.

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáka k využívání prostředků digitálních technologií využívaných v geografii způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků a přispívá k porozumění přírodovědným jevům a problémům v souvislostech;
- učí žáky získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech;
- informuje žáky o existenci digitálních technologií a vede žáky k posuzování dopadu digitálních technologií na svět;
- pomocí digitálních technologií ilustruje procesy probíhající na planetě Zemi.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Geografie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy • prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ <u>Vesmír a Sluneční soustava</u> • vznik vesmíru, Slunce, planety Sl. soustavy • Země jako vesmírné těleso • tvar a pohyby Země, důkazy a důsledky • Měsíc a slapové jevy • čas a časová pásma, kalendář	1.	
• používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • orientuje se s pomocí map v krajině • vytváří a využívá vlastní schémata a mapy pro orientaci v konkrétním území	GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ <u>Geografická kartografie a topografie</u> • aplikace kartografických a topografických znalostí • práce s kartografickými produkty – mapami, kartogramy	1.	
• pojmenuje základní kartografické znaky • popíše legendu mapy, mapovou kompozici • vyhledá a zpracuje dostupná geografická data	<u>Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk</u> • kartografické znaky, vysvětlivky • statistická data, zdroje dat pro geografii	1.	
• používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i digitální podobě pro řešení geografických problémů • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje • orientuje se s pomocí GPS v krajině	<u>Geografické informační a navigační systémy</u> • geografický informační systém (GIS) • dálkový průzkum Země (DPZ) • praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS	1.	

Předmět: Geografie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí • porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy • analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin • analyzuje různé druhy poruch v litosféře	PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ, GEOLOGIE <u>Fyzickogeografická sféra</u> Litosféra • geologie, Země jako geologické těleso • zemské sféry • geologická historie Země • zemská kůra • desková tektonika • georeliéf a jeho členění • geologické procesy v litosféře • endogenní a exogenní pochody, tvary reliéfu	1.	INT: 4.3.2.5.2
• objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů • popisuje procesy v atmosféře tak, aby mohl vysvětlovat jevy každodenního počasí, používá meteorologickou terminologii • vysvětluje podstatu znečištění atmosféry	Atmosféra • chemické složení a fyzikální vlastnosti atmosféry • všeobecná cirkulace atmosféry • podnebí, počasí • znečištění atmosféry	1.	
• objasní malý a velký oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině • zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou	Hydrosféra • rozložení vody na Zemi, světový oceán • malý a velký oběh vody • chemické a fyzikální vlastnosti mořské vody • mořské proudy • vodstvo pevnin • povrchová a podpovrchová voda	1.	PT: 3.7.4.2.4
• hodnotí půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti • určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu	Pedosféra • půda, vznik půdy • půdotvorné procesy • půdní typy a druhy • šířková pásmovitost, výšková stupňovitost půd	1.	PT: 3.7.4.2.5

Předmět: Geografie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
rozliší hlavní biomy světa	Biosféra - geobiomy Země a jejich prostorové rozšíření - fauna a flóra těchto biomů	1.	
- porozumí vzniku výškových stupňů v krajině - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika společenských vlivů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni, zhodnotí nutnost ochrany krajiny	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - krajina, vývoj a typy krajin, ochrana životního prostředí - environmentalistika - krajinná ekologie	1.	
- zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v jednotlivých regionech světa	SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ <u>Obyvatelstvo</u> - základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky - etnické a kulturní členění – biologické znaky, lidské rasy, národy, jazykové rodiny a skupiny, světová náboženství	1.	PT: 3.7.2.2.1 3.7.2.2.4
identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	<u>Sídla a osídlení</u> - sídelní struktura a její vývoj - sídlo, obec, město, jejich funkce	1.	
- zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů - vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	<u>Světové hospodářství</u> - lokalizační faktory - sektorová a odvětvová struktura a její důsledky - nerostné suroviny světa - zemědělství, rybolov - průmysl - doprava, služby, cestovní ruch	1.	PT: 3.7.2.1.1 3.7.2.1.3 3.7.2.1.5 3.7.4.2.3
rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační	<u>Kulturní a politické prostředí</u> politická mapa světa	2.	PT: 3.7.2.1.1 3.7.2.1.3

Předmět: Geografie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti - lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji	- geopolitické procesy - typologie států, státní zřízení - světová ohniska napětí		3.7.2.2.1 3.7.2.3.2 INT: 4.3.2.5.1
rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	REGIONY úvod do studia regionální geografie	2.	PT: 3.7.2.1.1 3.7.2.1.3 3.7.2.1.5
lokalizuje na mapě evropské regiony, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé regiony vzájemně porovná	Regionální geografie Evropy - přírodní podmínky - socioekonomické podmínky - severní Evropa - západní Evropa - jižní Evropa - střední Evropa a Alpské země - jihovýchodní Evropa - východní Evropa - ruská Federace - evropská integrace – EU	2.	PT: 3.7.2.1.3 3.7.2.3.2 3.7.2.1.5 3.7.2.4.1 3.7.2.4.4
- zhodnotí polohu, přírodní poměry, ochranu přírody a zdroje ČR - využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů - hodnotí sídelní a demografické poměry ČR - vymezuje nejvýznamnější lokality cestovního ruchu v ČR, uvádí příklady přírodních i kulturních atraktivit ČR - lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR, rozlišuje jejich specifika - vymezí místní region, na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům	Regionální geografie ČR - poloha a historický vývoj území - přírodní podmínky - geologický vývoj - geomorfologie - podnebí - vodstvo - půdy - krajina a životní prostředí - socioekonomická sféra - administrativní členění - obyvatelstvo, sídla - těžba nerostných surovin - zemědělství - průmysl - doprava, služby, cestovní ruch - kraje České republiky - místní region	2.	PT: 3.7.4.2.3 3.7.4.2.4 3.7.4.2.5 3.7.4.3.1 3.7.4.3.2 3.7.4.3.3 3.7.5.1.7 INT: 4.3.2.5.2 4.3.2.5.3

Předmět: Geografie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
vypracuje prezentaci, ve které zhodnotí rozdíly mezi vybranými kraji ČR			
aplikuje geografické poznatky v praxi	GEOGRAFICKÉ INFORMACE A TERÉNNÍ VYUČOVÁNÍ terénní geografická výuka, praxe a aplikace geografické exkurze	2.	
lokalizuje na mapě africké regiony, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé regiony vzájemně porovná	Regionální geografie Afriky - přírodní podmínky - socioekonomické podmínky - charakteristika vybraných regionů	3.	PT: 3.7.2.1.3 3.7.2.1.5
lokalizuje na mapě asijské regiony, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé regiony vzájemně porovná	Regionální geografie Asie - přírodní podmínky - socioekonomické podmínky - charakteristika vybraných regionů	3.	PT: 3.7.2.1.3 3.7.2.1.5
lokalizuje na mapě americké regiony, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé regiony vzájemně porovná	Regionální geografie Anglosaské Ameriky - přírodní podmínky - socioekonomické podmínky - USA, Kanada Regionální geografie Latinské Ameriky a Karibiku - přírodní podmínky - socioekonomické podmínky - charakteristika vybraných regionů	4.	PT: 3.7.2.1.3 3.7.2.1.5
lokalizuje na mapě australské regiony, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé regiony vzájemně porovná	Regionální geografie Austrálie a Oceánie - přírodní podmínky - socioekonomické podmínky - Austrálie, Nový Zéland - Mikronésie, Melanésie, Polynésie	4.	PT: 3.7.2.1.3 3.7.2.1.5
- vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu ch technologií v daném regionu - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - vývoj interakce příroda-společnost - udržitelný rozvoj - limity přírodního prostředí - hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a ŽP	4.	PT: 3.7.2.2.1 3.7.2.2.6 3.7.2.3.4 3.7.4.2.1 3.7.4.2.3 3.7.4.2.8

Předmět: Geografie			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
faktorů na ŽP v lokální, regionální a globální úrovni • posuzuje činnost člověka z hlediska možných dopadů na ŽP	• globální problémy lidstva		3.7.4.2.9 3.7.4.2.10 3.7.4.2.11 INT: 4.3.2.5.2 4.3.2.5.3 4.3.2.5.4 4.3.2.5.6

5.4 Člověk a společnost

Oblast zahrnuje vyučovací předměty

- Občanský a společenskovědní základ
- Dějepis

5.4.1 Občanský a společenskovědní základ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Záměry vzdělávací oblasti jsou realizovány především prostřednictvím vzdělávacích oborů Občanský a společenskovědní základ, Dějepis a Geografie. Vzdělávací obsah oboru Geografie je z důvodu zachování celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí.

Vyučovací předmět je úzce provázán s praxí. Jeho prostřednictvím si žáci utváří realistický pohled na život a orientují se ve společenských jevech a procesech, které tvoří rámec každodenního života. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost a vliv digitalizace na život jedince a proměnu společnosti, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a své poznatky zpětně aplikovat na aktuální situace, v nichž se sami vyskytují. Rozvíjeny jsou základy společenskovědní analýzy a historické kritiky při současném využívání digitálních technologií, k rozlišování mezi reálnými a fiktivními ději, k chápání proměnlivosti interpretace jevů a idejí v závislosti na vývoji jedince a společnosti. Předmět přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a k občanskému vzdělávání, posiluje respekt k základnímu osvojování demokratických principů v osobní a elektronické mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní a dezinformační strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovědním záležitostem, věcně (nepředpojatě) argumentovat, využívat historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvarům lidského ducha minulých generací, současnosti i do predikce budoucnosti. Upevňuje pocit odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého fyzického a digitálního společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu a zapojování se prostřednictvím digitálních technologií; k uplatňování partnerských přístupů při spolupráci. Vede k využívání právního povědomí v praktickém životě, dodržování právních ustanovení i norem pro digitální prostředí, které se na něj vztahují. Rozvíjí a kultivuje vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity a zodpovědného přístupu k budování a spravování digitálních identit.

Cílem předmětu také je, aby žáci získali představu o náplni jednotlivých společenskovědních disciplín a tím si rozšířili možnost výběru svého budoucího studia a volby vlastní profesní orientace.

Předmět je vyučován v ročnících a časovém rozsahu podle učebních plánů jednotlivých zaměření ŠVP. Rozdílná časová dotace se projeví v hloubce přístupu k učivu, nikoli rozsahem očekávaných výstupů či učiva jako celku.

Výuka probíhá v učebnách, žáci se do skupin nedělí. Prostor je věnován praktickým příkladům, vlastní prezentaci žáků, diskusi, zpracování aktuálních informací z médií (tisk, internet, TV), práci s autentickými texty a dokumentům, skupinové práci a projektům.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je realizována následujícím způsobem:

- žákům jsou ve výuce zadávány rozšiřující úkoly a problémové otázky rozvíjející kritické myšlení, kladou důraz na argumentaci a podporují diskusi a vyjádření vlastního názoru, učitelé zařazují do výuky rozšiřující učivo, které je určeno pro nadané žáky;
- žákům je umožněn přístup k odborné literatuře a odborným časopisům, kterými disponuje školní knihovna;
- učitelé žáky odkazují na další odbornou literaturu, časopisy a digitální materiály;
- učitelé motivují žáky k zapojení do soutěží se společenskovední tematikou a individuálně jim pomáhají s přípravou na soutěže. V případě zapojení žáků do Středoškolské odborné činnosti jim učitelé práce konzultují, popř. zajistí odborného konzultanta a doporučí žákům vhodnou odbornou literaturu a další studijní materiály;
- učitelé připravují pro nadané žáky projektové se společenskovedním obsahem (např. projektový den – Logika);
- učitelé poskytují žákům individuální konzultace;
- nadaní žáci mohou rozvíjet svůj talent ve volitelném předmětu Společenskovední seminář.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

Vzhledem k převážně teoretickému zaměření předmětu lze celý obsah učiva realizovat plnohodnotně v rámci distančního vzdělávání. Vyučující upraví metody a formy práce adaptované na podmínky distanční výuky. Společenskovední exkurze, které jsou doporučené, se realizují podle stávajících epidemiologických a hygienických opatření.

Výchovně-vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- Zadává žákům úkoly (referáty a seminární práce), tak aby vyhledávali informace z různých informačních zdrojů – internetu, rozhlasu, televize, odborných časopisů; získané informace žáci třídí, seřazují a prezentují;
- klade žákům otázky o příčinách společenských procesů, společně o nich diskutují a hledají adekvátní odpovědi; vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a zformuloval závěry;
- motivuje žáky k plánování činnosti zadáváním dlouhodobějších úkolů s pevně stanoveným termínem odevzdání hotové práce.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- využívá simulace situací, ve kterých žáci rozhodují samostatně;
- navozuje problémové úkoly, ve kterých žáci hledají optimální řešení;
- zadává referáty, seminární práce a projekty, při kterých žáci pátrají po informacích z rozličných zdrojů.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vytváří příležitosti a časový prostor k tomu, aby žáci prezentovali vlastní názory, obhajovali vlastní seminární práce;
- využívá metody diskuse, ve které žáci jasně vyjádří svůj názor a používají jednoznačné a srozumitelné argumentace.

Kompetence sociální a personální, kompetence občanské – učitel:

- realizuje výuku ve skupinách, při které musí žáci navzájem spolupracovat, naslouchat si, tolerovat názory ostatních;
- vede žáky k odpovědnosti za plnění svých povinností tím, že k vyhotovení úkolů poskytne žákům dostatečné informace, v případě potřeby konzultace, ale zároveň ponechává prostor pro samostatné zpracování;
- zadává samostatné práce, referáty a projekty ve dvojicích či skupinách, žáci si musí jednotlivé pracovní kroky mezi sebou rozdělit a zorganizovat.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- předává informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech;
- vede žáky k cílevědomému a odpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí odborný a osobní potenciál žáka;
- podporuje žakovu iniciativu a tvořivost;
- seznamuje žáky s podstatou a principy podnikání, s realitou tržního prostředí a dalšími faktory;
- vede k vyhledávání a kritickému posouzení příležitostí k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady.

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k samostatnému využívání digitálních zařízení a služeb v rámci výuky i přípravy na výuku a rozhodování o tom, které technologie využít pro jakou činnost či řešení problému.
- pomáhá žákům s osvojováním práce s digitálními technologiemi a motivuje je k jejich běžnému používání tím, že zadání a odevzdávání samostatných prací je elektronickém formátu, např. jako úkol v aplikaci Teams.
- vede žáky k vyhledávání informací týkajících se humanitních disciplín z různých digitálních zdrojů, kriticky je posuzuje a reflektuje jejich používání
- učí žáky prezentovat výsledky své práce ostatním pomocí prezentačních aplikací, např. Power Point.
- pomáhá žákům s osvojením pravidel ohleduplného jednání s druhými také ve virtuálním prostředí.
- vede žáky k práci se zdroji v digitálních formátech, např. práce se serverem YouTube a filmovými databázemi ke zhlédnutí filmových adaptací společenskovední problematiky.
- upozorňuje žáky na rozdílnou věrohodnost informačních zdrojů.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Občanský a společenskovědní základ			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- dokáže klasifikovat společenské vědy - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady; uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení - objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka - porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví - vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace	Člověk jako jedinec - objasnění pojmu a charakter Občanského a společenskovědního základu; klasifikace společenskovědních disciplín, předmět jednotlivých humanitních věd; problematika efektivního učení - psychologie jako věda: základní pojmy, předmět, metody, základní a aplikované psychologické disciplíny - vývoj psychologie + současná psychologie; - sociální a biologická podmíněnost psychiky, vlastnosti psychiky; - psychologie osobnosti - struktura osobnosti: temperament, charakter, rysy, schopnosti	1.	PT: 3.7.1.1.9 3.7.1.1.10 3.7.1.1.11 3.7.1.2.2 3.7.1.2.5 3.7.1.2.6 3.7.1.2.9 3.7.1.2.10 3.7.1.1.1 3.7.1.1.2 3.7.1.1.4 3.7.1.1.5 3.7.1.1.6 3.7.1.1.3 3.7.1.1.7 3.7.1.1.8 INT: 4.3.2.3.1
- objasní proces permanentního osobnostního rozvoje, autoedukace, sebereflexe - aplikuje získané poznatky při sebepoznávání a poznávání druhých lidí - na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi - usiluje o pozitivní změny ve svém životě, objasní jednotu psychického i tělesného zdraví - popíše vhodné způsoby, jak se	- dynamika osobnosti: city, postoje, motivace; zaměřenost osobnosti a její poruchy - psychohygiena, životní styl - vývojová psychologie - význam vrstevníků, problematika alkoholu, drog, sexuálně přenosných nemocí; člověk v mimořádných životních situacích;	1.	PT: 3.7.1.1.3, 3.7.1.1.7, 3.7.1.1.8, 3.7.1.2.12, 3.7.1.2.13, 3.7.1.2.3, 3.7.1.2.1, 3.7.1.1.12, 3.7.1.2.14, 3.7.1.2.15, 3.7.1.3.1, 3.7.1.1.13, 3.7.1.2.4 INT: 4.3.2.3.2, 4.3.1.1.1, 4.3.2.1.1, 4.3.2.2.1, 4.3.2.2.2, 4.3.2.2.3, 4.3.2.4.2, 4.3.2.1.2, 4.3.2.1.5, 4.3.2.4.3,

Předmět: Občanský a společenskovední základ			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
vyrovnávat s frustrací a stresem • využívá poznatků psychologie v každodenním životě			4.3.2.4.4, 4.3.2.4.5
• vysvětlí společenskou podstatu člověka • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky • objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní	Interakce a komunikace • sociální komunikace a umění mluvit (pojem komunikace, význam komunikace, podoby komunikace) • neverbální komunikace • verbální komunikace • komunikace a mezilidské vztahy • vybrané podoby sociální komunikace (telefonování, příležitostní slovní projevy, projevy před širším shromážděním) Člověk ve společnosti • sociologie jako věda: základní pojmy, předmět, vznik, cíl, funkce, vztah k ostatním vědám, metody • vývoj sociologie: významné zahraniční i české osobnosti sociologie • člověk a příroda; kultura; socializace • společnost a její vrstvy: stratifikace společnosti, sociální nerovnost, sociální mobilita	2.	PT: 3.7.1.2.7 3.7.1.2.13 3.7.1.2.15 3.7.1.3.1 3.7.1.3.2 3.7.1.3.3 3.7.1.3.5 3.7.1.3.4 3.7.1.3.6 3.7.1.3.7 3.7.1.3.8 3.7.1.3.9 3.7.1.3.10 3.7.5.5.5 INT: 4.3.2.4.7 PT: 3.7.1.4.2, 3.7.1.3.1, 3.7.5.5.1, 3.7.1.3.2, 3.7.5.5.3, 3.7.1.3.3, 3.7.5.5.4, 3.7.1.3.5, 3.7.5.5.5, 3.7.1.3.6, 3.7.5.5.6, 3.7.1.3.7, 3.7.5.5.2, 3.7.1.3.8, 3.7.5.3.5, 3.7.1.3.9, 3.7.5.3.6, 3.7.1.3.10, 3.7.5.3.7, 3.7.1.5.4, 3.7.5.4.1, 3.7.1.5.7, 3.7.5.4.2, 3.7.2.1.1, 3.7.5.4.3, 3.7.2.1.6, 3.7.5.4.5, 3.7.2.2.2, 3.7.5.3.3, 3.7.2.2.6, 3.7.5.3.1, 3.7.2.4.3, 3.7.5.2.8, 3.7.2.5.3, 3.7.5.2.7, 3.7.3.1.1, 3.7.5.2.6, 3.7.3.1.2, 3.7.5.2.5, 3.7.3.1.3, 3.7.5.2.3, 3.7.3.1.4, 3.7.5.2.2, 3.7.3.1.5,

Předmět: Občanský a společenskovední základ			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
			3.7.5.2.1, 3.7.3.1.6, 3.7.5.1.2, 3.7.3.1.7, 3.7.5.1.1, 3.7.3.1.8, 3.7.4.3.3, 3.7.3.2.1, 3.7.4.2.11, 3.7.3.2.2, 3.7.4.2.10, 3.7.3.2.3, 3.7.4.2.9, 3.7.3.2.4, 3.7.4.2.8, 3.7.3.2.5, 3.7.4.2.6, 3.7.3.3.5, 3.7.4.2.1, 3.7.3.3.6, 3.7.1.3.4, 3.7.3.3.1, 3.7.3.3.2, 3.7.3.3.3, 3.7.3.3.4 INT: 4.3.1.1.3, 4.3.2.2.4, 4.3.2.2.5
- objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích - popíše možné důsledky sociálních předsudků - dokáže tolerantně hovořit o základních náboženských proudech; vnímá nutnost tolerance v tomto směru - vysvětlí pojem gender - objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	Člověk ve společnosti - sociální skupiny a útvary; instituce, organizace, byrokracie - stát, politika, moc; veřejné mínění a kolektivní jednání; člověk a práce - masmédia - životní prostředí - sociologie rodiny; gender a sexualita - sociologie náboženství - podoby víry, znaky náboženské víry, náboženské systémy, církve, sekty - normální a patologické jevy ve společnosti	2.	PT: 3.7.1.5.3, 3.7.1.5.4, 3.7.1.5.9, 3.7.1.5.7, 3.7.1.4.6, 3.7.1.4.7, 3.7.1.4.8, 3.7.1.5.1, 3.7.5.1.1, 3.7.5.1.2, 3.7.5.1.5, 3.7.5.2.1, 3.7.5.2.2, 3.7.5.2.3, 3.7.5.2.5, 3.7.1.5.5, 3.7.1.5.6, 3.7.1.5.8, 3.7.2.2.7, 3.7.2.1.8, 3.7.1.4.1, 3.7.1.4.9 INT: 4.3.2.4.3, 4.3.2.4.4, 4.3.2.4.5, 4.3.2.4.6, 4.3.2.5.6
- rozlišuje a porovnává historické i současné typy států a formy vlády - vymezení, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem - porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - objasní tři nezávislé složky státní moci	Občan ve státě - základy teorie státu: pojem a vznik státu, podstata státu, občan a stát, státní moc, formy státu, občanství, státní symboly, stát a národ - druhy států, politika a politická činnost (politologie) - politika, politický systém, politické strany, koalice, opozice, demokratický právní stát, volby - ústavní právo, Ústava ČR, moc výkonná, zákonodárná a soudní, proces tvorby a schvalování	3.	PT: 3.7.1.4.7 3.7.1.5.9 3.7.2.4.7

Předmět: Občanský a společenskovední základ			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- objasní podstatu a význam politického pluralismu, uvede příklady politického extremismu, objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií - porovná přístupy vybraných politických stran k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů - vysvětlí podstatu a význam parlamentních a komunálních voleb - uvede příklady, jak může občan v demokratickém zřízení ovlivňovat politické dění v obci a ve státě - obhazuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí - uvede okruhy problémů, s nimiž se může obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady - uvede příklady korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky	- zákonů - ideologie, znaky a funkce - Listina základních práv a svobod, zakotvení lidských práv v dokumentech, porušování a ochrana lidských práv - správní právo, obec		
- rozliší morální a právní normy, vysvětlí odlišnost v postihu při porušení práva a morálky - odůvodní účel sankcí, vysvětlí odlišnost mezi sankcí a trestem - uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy, jak a kde je uveřejňují - vysvětlí proces tvorby zákonů - rozliší fyzickou a právnickou osobu, uvede příklady - vymezení podmínky vzniku, změny a zániku důležitých právních vztahů - rozlišuje právní odpověď a právní řád - rozeznává občanské a trestní soudní řízení - rozlišuje trestný čin	Občan a právo - právní předpisy, právní vztahy, právní skutečnosti a realizace práva - morálka a právo, smysl a účel práva - vývojové formy práva - právní osobnost a svéprávnost - systém práva, právo veřejné, soukromé a veřejně soukromé - přehled veřejného práva - ústavní právo - trestní právo, kriminalita, druhy trestů - správní právo - státní zastupitelství, soudy, mluvčí pro lidská práva, právnické profese, právní poradenství - občanský zákoník, vlastnictví, dědění, smlouvy, jejich význam	3.	PT: 3.7.1.4.1 3.7.1.4.2 INT: 4.3.1.2.1, 4.3.1.2.2, 4.3.2.5.1

Předmět: Občanský a společenskovední základ			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- a přestupek - vymezení podmínky trestní odpovědnosti, uvede příklady postihů trestné činnosti - ve svém jednání respektuje platné právní normy, zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování - na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy - zdůvodní hodnoty důležité pro partnerské vztahy	- a obsah, všeobecné podmínky smluv - rodinné právo, manželství, náhradní rodinná péče - pracovní právo		
- kriticky posoudí své předpoklady pro volbu povolání - vysvětlí mechanismy fungování trhu - posoudí výhody a rizika podnikání a zaměstnání - rozlišuje základní typy daní - vysvětlí podstatu inflace - objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank - objasní podstatu evropské integrace, její důvody a význam - rozlišuje orgány EU a jejich funkce, uvede příklady jejich činnosti - posoudí vliv členství ČR v EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva - vysvětlí činnost a funkce EK a EP a porovná s orgány státní moci ČR - uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR - uvede příklady institucí, na které se může obrátit	- nabídka a poptávka po pracovních místech, úřady práce, studium v Evropě - typy ekonomik, ekonomický cyklus - právní formy podnikání - inlace, HDP, peníze - nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti Mezinárodní vztahy, globální svět - evropská integrace, Evropská unie, orgány EU, jednotná měna - význam a výhody mezinárodní spolupráce - významné mezinárodní organizace, RE, NATO, OSN, jejich účel, struktura a náplň činnosti - příčiny, projevy a důsledky procesu globalizace, globální problémy	3.	PT: 3.7.2.1.1, 3.7.2.1.2, 3.7.2.1.3, 3.7.2.1.4, 3.7.2.1.5, 3.7.2.1.6, 3.7.2.1.7, 3.7.2.1.9, 3.7.2.2.1, 3.7.2.2.2, 3.7.2.2.3, 3.7.2.2.4, 3.7.2.2.5, 3.7.2.2.6, 3.7.2.2.7, 3.7.2.2.8, 3.7.2.2.9, 3.7.2.3.2, 3.7.2.3.3, 3.7.2.3.5, 3.7.2.3.6, 3.7.2.4.4, 3.7.2.4.8, 3.7.2.4.9, 3.7.2.5.1, 3.7.2.5.2, 3.7.2.5.3, 3.7.2.5.4, 3.7.2.5.5, 3.7.2.5.6, 3.7.2.5.7, 3.7.4.2.1, 3.7.4.2.6, 3.7.4.2.8, 3.7.4.2.9, 3.7.4.2.10, 3.7.4.2.11, 3.7.4.3.1, 3.7.4.3.3, 3.7.4.3.4 INT: 4.3.1.1.2, 4.3.1.3.1, 4.3.1.3.2, 4.3.1.3.3, 4.3.1.4.1, 4.3.1.4.2, 4.3.1.4.3, 4.3.1.5.1, 4.3.1.5.2, 4.3.1.5.3, 4.3.1.5.4, 4.3.2.4.1

Předmět: Občanský a společenskovědní základ			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- v případě problémů při pobytu v zahraničí - posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí možné důsledky - popíše možné příčiny a důsledky dlouhodobé izolace některých států od ostatních zemí			
- eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci - objasní podstatu filosofického tázání, porovná východiska filosofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka - rozliší hlavní filosofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení - rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich	Logika Úvod do filosofie a religionistiky - úvod do filosofie, vznik filosofie (vztah filosofie k mýtu, náboženství, vědě a umění) - předmět filosofie - hlavní filosofické disciplíny - myšlení staré Indie a Číny - antická filosofie – předsokratovské období, klasické a helénistické období - středověká filosofie – patristika a scholastika - renesanční filosofie - velké porennesanční filosofické systémy - velké filosofické systémy období baroka - filosofie období osvícenství - německý idealismus - positivismus - marxismus - iracionalismus - přehled filosofie 20. století - postmoderní filosofie Česká filosofie Základy etiky	4.	PT: 3.7.1.1.1 3.7.1.2.7 3.7.1.2.12 3.7.1.3.5 3.7.1.3.7 3.7.1.3.8 3.7.2.1.8 3.7.2.4.2 3.7.2.4.5 3.7.2.4.6 PT: 3.7.1.4.1, 3.7.1.4.2, 3.7.1.4.3, 3.7.1.4.4, 3.7.1.4.5, 3.7.1.4.8, 3.7.1.4.9, 3.7.2.1.8, 3.7.2.4.5, 3.7.2.4.6, 3.7.5.1.4, 3.7.3.2.5, 3.7.5.2.6 INT: 4.3.2.3.4, 4.3.2.3.5

Předmět: Občanský a společenskovědní základ			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
zneužití • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem			

5.4.2 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis je na gymnáziu součástí společenskovedního vzdělávání a plní nezastupitelnou roli při začleňování mladého člověka do společnosti. Seznamuje žáka se širšími společenskými a politickými kontexty současného světa, které vyplývají s historických podmínek dané společnosti. Učí žáka přijmout základní principy zákonů a společenských norem a vede ho k poznání našich kulturních tradic a historického dědictví. Je založen na poznatcích soudobé historické vědy, a tak vytváří žákovo historické vědomí. Zároveň systematizuje různorodé historické informace, s nimiž se žák ve svém životě setkává a sehrává významnou úlohu při formování jeho občanských postojů a samostatného myšlení.

Předmět Dějepis je na čtyřletém gymnáziu vyučován od prvního do čtvrtého ročníku v časové dotaci dvou vyučovacích hodin týdně. Ve třetím a čtvrtém ročníku si mohou žáci podle zájmu zvolit seminář z dějepisu.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je realizována následujícím způsobem:

- žákům jsou ve výuce zadávány rozšiřující úkoly a problémové otázky rozvíjející kritické myšlení, učitelé zařazují do výuky rozšiřující učivo, které je určeno pro nadané žáky;
- žákům je umožněn přístup k odborné literatuře a odborným časopisům, kterými disponuje školní knihovna;
- učitelé žáky odkazují na další odbornou literaturu, historické dokumenty a digitální materiály. Učitelé s nadanými žáky rozebírají historické prameny;
- učitelé motivují žáky k zapojení do soutěží s dějepisnou tematikou (např. Dějepisná olympiáda) a individuálně jim pomáhají s přípravou na soutěže. V případě zapojení žáků do Středoškolské odborné činnosti jim učitelé práce konzultují, popř. zajistí odborného konzultanta a doporučí žákům vhodnou odbornou literaturu a další studijní materiály;
- nadaným žákům učitelé ve větší míře nabízí ke studiu témata regionální historie;
- učitelé poskytují žákům individuální konzultace;
- nadaní žáci mohou rozvíjet svůj talent ve volitelných předmětech Seminář z dějepisu a Historický seminář.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku:

Vzhledem k převážně teoretickému zaměření předmětu lze celý obsah učiva realizovat plnohodnotně v rámci distančního vzdělávání. Vyučující upraví metody a formy práce adaptované na podmínky distanční výuky. Historické exkurze, které jsou doporučené, se realizují podle stávajících epidemiologických a hygienických opatření.

Výchovně-vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- předkládá žákům probírané oblasti v historickém kontextu;
- vyžaduje po žácích, aby vyhledávali a třídili informace o probíraném učivu podle zadaných kritérií;

- seznamuje žáky s obecně používanými znaky, termíny a symboly dějepisu a dává je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- předkládá žákům společenské problémy v jejich vývoji;
- při řešení problémů ukazuje paralely s historií;
- posuzuje řešení žáků z nejrůznějších hledisek.

Kompetence komunikativní – učitel:

- vyžaduje, aby žáci souvisle a výstižně formulovali své názory na společenské dění a historický vývoj;
- vede žáky ke schopnosti pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- předkládá žákům význam týmové práce a postavení samostatné práce;
- vyžaduje po žácích, aby diskutovali;
- učí žáky hájit svá stanoviska a názory.

Kompetence občanské – učitel:

- předkládá žákům základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy;
- učitel vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí a učí je vážit si jejich vnitřních hodnot;
- učitel nachází s žáky nenásilné cesty k řešení konfliktů;
- učitel vede žáky k poznání naší kulturní tradice a historického dědictví a vede je k potřebě ctít je a chránit.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- pomáhá žákům nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj;
- učitel rozvíjí samostatné myšlení žáků a vede je k nacházení nových řešení;
- žáci uplatňují aktivní přístup a vlastní iniciativu.

Kompetence digitální – učitel:

- Vede žáky k účelnému využívání digitální techniky a aplikací v hodinách dějepisu i při přípravě na vyučování;
- učí žáky vyhledávat historické informace v různých digitálních zdrojích, kriticky je posuzovat, reflektovat rizika jejich používání;
- zařazuje do výuky úkoly, při kterých žáci vytváří za pomoci počítačových aplikací digitální materiály s dějepisným obsahem (texty, tabulky, prezentace apod.) a následně je ve výuce využívají;
- vede žáky ke správnému citování zdrojů;
- učí žáky ukládat si získané informace pro jejich opětovné používání pomocí počítačových aplikací;
- vede žáky k předcházení situací ohrožující jeho tělesné a duševní zdraví v souvislosti s používáním výpočetní techniky;
- učí žáky tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým;

- vede žáky k dodržování právních ustanovení i norem pro digitální prostředí, které se na něj vztahují.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Dějepis			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• uvede příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků v současném světě, charakterizuje smysl historického poznání	• předmět historie, archeologie, pomocné vědy historické, historikova pracoviště – knihovny, archivy, muzea, historické prameny	1.	PT: 3.7.1.5.1 3.7.5.1.7
• uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány, rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí interpretace			PT: 3.7.1.3.3 3.7.1.3.6
• orientuje se na časové ose a v historické mapě, v chronologickém sledu řadí hlavní historické epochy, uvádí příklady různých měření času v minulosti i současnosti	• měření času v minulosti, práce s časovou osou, přiřazování dějů k ose	1.	
• uvádí vývojové typy člověka v chronologickém sledu, charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky	• vývoj člověka od nejstarších předchůdců až po člověka dnešního typu – lovec, zemědělec a vývoj jeho kultury a náboženských představ	1.	
• vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné výroby, uvede příčiny vzniku zemědělství a hlavních zemědělských oblastí, objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• faktory, které ovlivňují vývoj společnosti – poloha, podnebí, hustota osídlení...	1.	PT: 3.7.2.1.2 3.7.4.2.1
• charakterizuje pojem archeologická kultura, uvede příklady významných archeologických kultur ve světě a na našem území, orientuje se na mapě pravěké Evropy	• paleolit, neolit, doba bronzová a železná	1.	PT: 3.7.4.2.1
• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací, charakterizuje politický,	• starověké civilizace – Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie, Palestina, Foinikie, Persie	1.	PT: 3.7.2.1.8

Předmět: Dějepis			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
společenský a kulturní vývoj starověkých civilizací, orientuje se na historické mapě starověkého světa.			
zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace, uvede nejvýznamnější příklady památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví, demonstruje na konkrétních příkladech přínos starověké kultury evropské civilizaci, rozpozná vliv starověkých náboženských systémů na vznik křesťanství v souvislosti s judaismem	starověká kultura a její vývoj, náboženské systémy starověkých civilizací – judaismus, další neevropské náboženské a civilizační systémy	1.	PT: 3.7.5.5.5
charakterizuje politický a společenský vývoj Řecka a Říma ve starověku, demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci	- antické Řecko – doba bronzová, temné období, archaické období, klasické období, helénismus - antický Řím – Řím královstvím, republikou, císařstvím - naše země a ostatní Evropa době římské, civilizovanost a barbarství, limes Romanus jako civilizační hranice	1.	PT: 3.7.2.1.8
porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu atické demokracie.			
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí i projevu vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti	- stěhování národů, utváření středověké Evropy, vznik a vývoj raně středověkých státních útvarů - křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství	1.	PT: 3.7.2.4.2

Předmět: Dějepis			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• porovná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti, vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka			PT: 3.7.2.1.7 3.7.2.4.1 3.7.2.4.2
• charakterizuje politický a společenský vývoj Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu, objasní postavení těchto státních útvarů v Evropě	• první státní útvary na našem území v 9. a 10. století – Velkomoravská říše, počátky českého přemyslovského státu	2.	PT: 3.7.2.4.7 3.7.5.1.7
• ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, vysvětlí příčiny změn ve vrcholném středověku, uvede příklady románské a gotické kultury, charakterizuje společenský a politický vývoj středověké Evropy, definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích, vymezí specifika islámské oblasti	• feudalismus, venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace • politický, společenský a hospodářský vývoj středověké Evropy – vývoj v evropských státech, islám a arabská říše, mongolská a turecká expanze • kulturní slohy, vzdělanost a umění středověké společnosti	2.	PT: 3.7.2.4.1
• vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, uvede příklady významných osobností a kulturních památek renesance a humanismu, rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady, popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další světový a evropský vývoj, popíše průběh velkých zámořských objevů, orientuje se na změněné mapě světa, porozumí důsledkům zámořských objevů	• renesance, humanismus, vývoj společnosti v pozdním středověku a v raném novověku • reformace a katolická reformace • zámořské objevy, počátky kolonialismu a důsledky zámořských objevů	2.	PT: 3.7.2.1.8 3.7.2.1.6 3.7.2.2.1 3.7.2.3.3 3.7.3.1.5 3.7.3.2.5 3.7.5.1.1 3.7.5.5.1 3.7.5.5.5
• objasní význam osobnosti Jana Husa, popíše průběh husitství, vymezí význam husitské	• husitství	2.	PT: 3.7.2.4.6 3.7.2.4.7

Předmět: Dějepis			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
tradice pro český politický a kulturní život			
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie, analyzuje vnitřní sociální, politické a kulturní poměry českých zemí	Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci a Habsburkové na českém trůně	2.	PT: 3.7.2.4.6 3.7.2.4.7
vysvětlí příčiny vzniku třicetileté války, popíše její průběh a posoudí její důsledky	rivalita a kooperace evropských velmocí, třicetiletá válka v českém i evropském kontextu	2.	PT: 3.7.2.4.7 3.7.3.1.5
konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus na příkladech z evropských dějin, vymezí základní znaky stavovství a absolutismu	Evropa v 17. a 18. století – historie a státní zřízení ve Francii, Anglii, Rusku, Prusku, Polsku a habsburské monarchii	2.	
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizuje modernizaci společnosti, určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a jejich aplikaci v politických systémech vybraných zemí	- barokní kultura - český stát po třicetileté válce - osvícenství - osvícenský absolutismus	2.	
zhodnotí význam velkých revolucí 18. a 19. století a jejich vliv na další historický vývoj, objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbití starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	- velké revoluce 18. století (americká a francouzská) - napoleonská a ponapoleonská Evropa - změna v sociální struktuře společnosti, rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou - kulturní vývoj 1. poloviny 19. století	3.	PT: 3.7.3.1.5 3.7.5.5.1 3.7.5.5.5 3.7.5.1.7
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů, vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských	- národní obrození - revoluční rok 1848 v Evropě a u nás	3.	PT: 3.7.2.4.6 3.7.2.4.7

Předmět: Dějepis			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
vrstev, vymezí místo utváření novodobého českého národa v tomto procesu, včetně specifických rysů			
na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení, charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	- vznik a vývoj USA, vývoj ve Francii a v Rusku, sjednocení Itálie a Německa - utváření novodobých národních společností	3.	PT: 3.7.3.2.5 3.7.2.3.1
posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů, na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	- konzervativismus, liberalismus, demokratismus a socialismus - občanská práva vznik hnutí, spolků a nových politických stran, emancipační hnutí různých sociálních skupin	3.	
charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná její ekologická rizika, objasní rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií, vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou střetů a konfliktů v daném období	- kolonialismus, konflikty mezi velmocemi - průmyslová revoluce - kulturní vývoj 2. poloviny 19. století - vývoj habsburské monarchie v 2. polovině 19. století, vznik Rakousko-Uherska	3.	PT: 3.7.2.4.6 3.7.2.4.7 3.7.3.1.6 3.7.5.1.1 3.7.5.5.1 3.7.2.3.1
charakterizuje 1. světovou válku, dokumentuje sociální hospodářské i politické důsledky, na příkladech demonstruje zneužití techniky ve válce a jeho důsledky	příčiny, vznik a průběh 1. světové války, politické, sociální a kulturní důsledky války, ruské revoluce a upevňování bolševické moci, versailleský systém	3.	

Předmět: Dějepis			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
	- a jeho vnitřní rozpory - české země v době 1. světové války, I. odboj		
uvede příčiny a projevy mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů, charakterizuje jednotlivé totalitní systémy a příčiny jejich nastolení, na příkladech vyloží antisemitismus a rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv, charakterizuje vývoj Československa ve 20. letech	- Evropa a svět ve 20. letech 20. století - demokracie, totalitní režimy, tržní ekonomika v kapitalismu, antisemitismus, rasismus, boj za lidská práva - kultura 1. poloviny 20. století – zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport - vznik ČSR a její vývoj ve dvacátých letech 20. století	3.	PT: 3.7.2.4.5 3.7.3.1.5 3.7.3.1.6 3.7.5.5.7
vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových proti demokratickým silám, popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury, zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí, objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí ji čelit	- Evropa a svět ve 30. letech 20. století, světová hospodářská krize, růst mezinárodního napětí, vznik válečných ohnisek - ČSR ve 30. letech 20. století - mnichovská krize a její důsledky	4.	PT: 3.7.2.4.6 3.7.2.4.7 3.7.2.4.8 3.7.2.4.9 3.7.5.5.7
charakterizuje 2. světovou válku, vysvětlí její sociální hospodářské a politické důsledky	2. světová válka – globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředek vedení války, holocaust - Protektorát Čechy a Morava, II. odboj	4.	PT: 3.7.5.5.3 3.7.5.5.7
vysvětlí vývoj českých zemí v období protektorátu, objasní roli II. odboje			PT: 3.7.2.4.6 3.7.2.4.7
charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa jeho vojenská, politická a	Evropa a svět po válce – OSN, principy sociálního státu	4.	PT: 3.7.2.4.4 3.7.2.4.6

Předmět: Dějepis			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
hospodářská seskupení, uvede příklady střetávání obou bloků, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi, porovná a vysvětlí způsob života v nedemokratických režimech a v demokraciích, objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových oblastí, objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě	- východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc (Varšavská smlouva, RVHP) - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc - studená válka, životní podmínky na obou stranách železné opony - konflikty v poválečném světě, vznik státu Izrael - dekolonizace, třetí svět a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě - vývoj v Československu mezi lety 1945–1989		3.7.2.4.7 3.7.2.4.8 3.7.2.4.9 3.7.3.1.5 3.7.3.1.6 3.7.2.3.2 3.7.2.3.1
popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování, vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	- pád komunistických režimů a jeho důsledky - sjednocující se Evropa a její postavení v globálním světě - globální problémy moderní společnosti (terorismus a boj mezinárodních společenství proti němu, migrace a její příčiny, mezinárodní konflikty v moderních dějinách) - revoluce 1989, vznik ČR a její postavení ve světě, vývoj ČR na konci 20. a začátku 21. století	4.	PT: 3.7.2.4.4 3.7.2.4.6 3.7.2.4.8 3.7.2.4.9 3.7.4.2.1 3.7.5.1.1 3.7.5.5.3

5.5 Umění a kultura

Vzdělávací obor je realizován v předmětech hudební výchova a výtvarná výchova. Žáci si volí jeden z těchto předmětů a navštěvují ho v prvním i druhém (v osmiletém studiu v kvintě a sextě) ročníku.

5.5.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura a vychází ze vzdělávacího oboru Hudební obor.

Předmět se vyučuje během prvního a druhého ročníku čtyřletého gymnázia s časovou dotací dvě hodiny týdně. V praxi jsou tyto dvě hodiny spojeny do dvouhodinového bloku jedenkrát za týden.

Žáci mají možnost výběru mezi předměty Hudební výchova nebo Výtvarná výchova. Skupina je tvořena žáky ze všech tříd daného ročníku, kteří si zvolili hudební zaměření.

Výuka probíhá v učebně vybavené pomůckami pro hudební výchovu – k dispozici je klavír, keyboard, kytary, flétny, základní Orffův instrumentár, audiopřehrávač a CD disky. Lavice jsou mobilní a je možno v případě potřeby vytvořit prostor pro pohybové aktivity.

Výuka ve škole je doplňována účastí na výchovných koncertech, žáci také mají možnost zapojit se do různých soutěží a školních hudebních akcí (např. Jarní koncert).

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována převážně metodou obohacování. Učitel nabízí žákům nadstandardní učivo z dějin hudby a hudební nauky. Přípravuje pro ně rozšiřující úkoly v oblasti hlasové, rytmické a intonační výchovy, poslechových činností a improvizace. Učitel žáky motivuje k účasti v pěveckých soutěžích, přehlídkách a zapojuje je do hudebních aktivit pořádaných školou. Žáci mohou navštěvovat pěvecký sbor a školní orchestr v rámci zájmové činnosti, jsou-li v daném školním roce realizovány.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku učitel redukuje rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. V rámci distanční výuky lze realizovat všechny oblasti učiva hudební výchovy (dějiny hudby, základy hudební nauky, poslech hudby) s výjimkou praktické hry na hudební nástroje. Distanční výuku lze uskutečnit v synchronní online podobě v prostředí MS Teams i v asynchronní podobě s využitím instruktážních a výukových videí, hudebních dokumentů, prezentací a interaktivních úkolů (např. v aplikacích LearningApps, Bookwidgets). Žáci mohou využít úložiště dat OneDrive a odevzdávat úkoly v elektronické podobě v programu Bakalář nebo školním emailem. Učitel úkoly kontroluje a poskytuje žákům zpětnou vazbu. Převažuje formativní typ hodnocení nad hodnocením sumativním. Učitel zohledňuje kvalitu samostatné práce žáků, odevzdávání úkolů, jejich aktivitu v online výuce a při týmové práci.

Výchovně-vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- zadává žákům referáty (dějiny hudby, významné osobnosti hudby) a tím je vede k samostatnému vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich zpracování a následně

k jejich interpretaci v hodině; žáci v hodinách referáty ústně prezentují a tím se zlepšují jejich vyjadřovací a prezentační dovednosti;

- vede žáky prostřednictvím poslechu hudebních ukázek k poznávání hudebně výrazových prostředků, k tvorbě a formulování vlastních postojů a názorů na danou hudbu a akceptování názorů jiných.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- rozborem poslechových skladeb učí žáky orientovat se v proudu znějící hudby, poznávat znaky, odlišující hudbu různých stylů a období, a tím buduje a podporuje u studentů zájem a potřebu navštěvovat kulturní a hudební akce a koncerty nejen moderní populární hudby.

Kompetence komunikativní – učitel:

- do výuky zařazuje diskusi, během níž má žák možnost vyjádřit své názory na probíranou problematiku, analyzovat shodu či rozpor s názory ostatních či obecně přijatou teorii;
- zapojuje studenty hrající na některý hudební nástroj – v hodině jej prezentují (historie, stavba, ukázka hry aj.), a tím rozvíjí své komunikační a prezentační dovednosti a také inspirují a motivují své spolužáky.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- do výuky zařazuje skupinovou práci, která vede žáky k samostatnému řešení problému, k vzájemné spolupráci a efektivnímu rozdělování úkolů;
- poskytuje prostor pro osobité hudební projevy žáků.

Kompetence občanské – učitel:

- podchycuje a podporuje individuální zájem studentů o kulturní dění, informuje o hudebních akcích a soutěžích v regionu.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- zapojuje pomocí Orffova instrumentáře (případně dalších hudebních nástrojů – podle individuálních schopností studentů) do tvořivé a aktivní činnosti všechny studenty a tím rozvíjí jejich kreativitu, rytmické a estetické cítění, schopnost vyjádřit své pocity pomocí hudby;
- pomocí zpěvu lidových i umělých písní různých období a žánrů umožňuje žákům nejen rozvíjet pěvecké dovednosti, ale také poznávat rozdíly hudebních stylů, období a kultur.

Kompetence digitální – učitel:

- umožňuje žákům seznámit se s návody, postupy a možnostmi využití hudebních aplikací a služeb v dílčích hudebních činnostech;
- poskytuje prostor pro tvorbu a úpravu hudebního digitálního obsahu a rozvíjí kreativitu žáků v experimentování s hudebními digitálními prostředky;
- využívá digitální technologie jako prostředku spojení mezi žákem a autorem hudebního díla, umožňuje žákovi vstoupit do této komunikace prostřednictvím zaznamenávání, sdílení i reprodukce hudby a vnímat sebe sama jako poučeného posluchače i interpreta;
- vede žáky k využití digitálních technologií k usnadnění a zefektivnění práce a využívání sdílení hudebních dat, informací a hudebního digitálního obsahu;
- upozorňuje na rizika spojená s využitím digitálních technologií, vede žáky k respektování autorství a autorských práv vytvořených u digitálních hudebních i zvukových projektů, formuje žáky k etickému jednání v digitálním prostoru uváděním příkladů z hudební produkce a showbyznysu i ze života běžného hudebního konzumenta.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Hudební výchova			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě	- vokální činnosti – kultivace pěveckého a hlasového projevu, intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv - hlasová hygiena	1., 2.	PT 3.7.1.1.1
využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s digitálními technologiemi) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ	- instrumentální činnosti – hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá), - hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo) - moderní hudební nástroje a digitální technologie - tvorba a úprava audiozáznamu - tvorba a úprava audiovizuálního díla	1., 2.	PT 3.7.5.1.7
reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	- hudebně pohybové činnosti – pohyb hudby a gesto, pohybové etudy, tanec jako způsob komunikace - muzikoterapie a relaxace	1., 2.	PT 3.7.1.2.5
orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	- orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic, improvizace jednoduché vokální kompozice (předvěti a závěti, perioda) - orientace v notovém a grafickém zápisu	1., 2.	
vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užívané ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	hudba jako organizovaný zvuk – hudební dílo – hudební objekt, hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby	1., 2.	

Předmět: Hudební výchova			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta; dešifruje a interpretuje možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností - interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže obhájit v diskusi - upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	- interpretace hudebního díla – popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, - hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení - hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace a druh generační výpovědi	1., 2.	PT 3.7.3.1.2 3.7.3.2.6
- orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla - odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	- vznik a vývoj hudby – hudba vokální a instrumentální, periodizace hudebního vývoje (hledisko obecně historické, kulturně historické, hudebně imanentní), - charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů, průniky, syntézy, hledání nových cest - hudební styly a žánry, funkce hudby – hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla, hudební průmysl, hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití - hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby	1., 2.	PT 3.7.2.4.1 3.7.2.4.2 3.7.2.4.3 3.7.2.4.5 3.7.2.4.6
uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání	- hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz - přímá a nepřímá komunikace hudby	1., 2.	PT 3.7.2.1.6 3.7.2.1.7 3.7.2.1.8

Předmět: Hudební výchova			
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout			

5.5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	2	2	–	–

Výtvarný obor navazuje na výtvarnou výchovu základní školy a vychází ze vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru v RVP G. Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Výtvarná výchova je povinný vyučovací předmět v 1. a 2. ročníku. Žáci si volí mezi výtvarnou a hudební výchovou. Výuka probíhá formou dvouhodinového bloku jednou týdně. Většina výuky se realizuje v učebně školy, která je určena pro výtvarnou výchovu, ve volné přírodě (využití specifického okolí školy), ve výstavních síních, galeriích, muzeích, historických objektech. Výuka je realizována formou různých vyučovacích metod – samostatná i skupinová práce, práce ve dvojicích, krátkodobé i dlouhodobé projekty. Při tvůrčích činnostech má žák možnost výběru prostředků, které mu nejvíce vyhovují a které by chtěl dále rozvíjet: kresba, malba, grafika, drobné instalace v prostorách školy a veřejném prostoru. Největší důraz je kladen na vlastní tvorbu, jsou prohlubovány a rozšiřovány znalosti a dovednosti z nižších ročníků; na rozdíl od nich je však větší důraz kladen na uvědomělý přístup k tvorbě a s ním spjatý rozvoj výtvarného vyjadřování, výtvarné citlivosti a slovní komunikace.

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a citového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí nejen se základními výtvarnými prostředky, postupy a technologiemi, ale důležitou složkou je zprostředkování základních informací z vybraných kapitol dějin výtvarné kultury, nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Charakteristika a cíle předmětu jsou vyjádřeny třemi základními okruhy: Obrazové znakové systémy, Znakové systémy výtvarného umění a Umělecká tvorba a komunikace. Uvedené okruhy jsou vzájemně spjaté, doplňují se a podporují a jsou proto zařazeny do 1. i 2. ročníku; vzdělávací obsah se využívá jako komplexní a provázaný systém, učební látka je blíže specifikována v tematických celcích, které probíhají v určitých cyklech v jednotlivých ročnících s jistou dávkou gradace ve druhém ročníku. Učivo okruhu Umělecká tvorba a komunikace (IT) je začleněno do obou ročníků výuky předmětů výtvarná výchova a hudební výchova v návaznosti na probírané učivo.

Do vzdělávacího obsahu jsou začleněna průřezová témata (PT) Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (VMEGS) a Mediální výchova (MV).

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky vyučující nabízí složitější výtvarné postupy, neobvyklé výtvarné techniky, větší formáty a jiné netradiční materiály.
- Vyučující motivuje žáky k zapojení do výtvarných soutěží a nabízí individuální konzultace nad výtvarnými pracemi.
- Je nabízen individuální přístup a pozitivní motivace k rozvíjení výtvarného talentu.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. Většinu teoretického učiva je možné odučit distančně. Žáci používají ke komunikaci školní email, MS Teams nebo další aplikace pro online výuku a zadávání a odevzdávání úkolů. Je využíváno ověřených internetových zdrojů a virtuálních galerií. Ne všechny pasáže učiva výtvarné výchovy však lze realizovat i v rámci distanční výuky, a to především v oblasti praktické výuky. Tyto aktivity a techniky (např. grafika, modelování, textilní tvorba) budou přesunuty na dobu prezenčního studia, popř. do dalšího ročníku.

Výchovně-vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- výběrem různorodých příkladů uměleckých děl současnosti i minulosti motivuje žáka k osvojení důležitých poznatků pro pochopení významu a přínosu výtvarného umění pro poznání a pro jeho osobní život, rozvíjení představivosti a fantazie;
- zadáváním referátů a samostatných prací vede žáka k učení, vyhledávání a třídění informací, aktivním osvojováním různých výtvarných technik k rozvoji tvořivosti žáků.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- umožňuje žákovi hledat různé varianty a způsoby řešení vlastního tvůrčího záměru, umožňuje mu rozvíjet vlastní zkušenosti a dovednosti, učí ho aplikovat nové poznatky, navrhovat originální postupy, nacházet různé alternativy postupů;
- vede žáka k využívání tvořivého myšlení s použitím představivosti a intuice a ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby.

Kompetence komunikativní – učitel:

- na příkladech různého způsobu prezentace vlastní tvorby vede žáka k pochopení výtvarného projevu jako prostředku komunikace;
- při interpretaci a vnímání vlastní i umělecké produkce učí žáky užívat odborné pojmy pro formulování svého názoru a vyjádření vlastního způsobu vnímání;
- při debatách učí žáky vzájemně si naslouchat, konstruktivně diskutovat, vnímat;
- organizuje návštěvy výstav podle aktuální situace a umožňuje tak žákům společné prožívání a vnímání uměleckého díla a rozvíjení jejich kulturního rozhledu.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- umožňuje realizovat vlastní záměr od prvotního nápadu až po jeho prezentaci, tím vede žáka k zodpovědnosti za svou práci, schopnosti sebereflexe, uvědomování si svých fyzických a duševních možností, stanovování si postupných cílů; při rozsáhlejších projektech si žáci uvědomují důležitost spolupráce při dosahování společně určených cílů a důležitost tvůrčí a podnětné atmosféry.

Kompetence občanské – učitel:

- dává žákovi příležitost učit se vnímat kulturní a duchovní hodnoty, poznávat a respektovat jejich odlišnosti uvědomovat si hodnoty a význam kulturního dědictví, včetně pochopení významu tradic a role společenských norem.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- klade důraz na uplatňování proaktivního přístupu k tvorbě, podporuje žákovu iniciativu a tvořivost, vítá inovace;
- motivuje žáky tak, aby usilovali o dosažení stanovených cílů a dokončení zahájené aktivity, průběžně revidovali a kriticky hodnotili dosažené výsledky a korigovali další činnost s ohledem na stanovený cíl.

Kompetence digitální – učitel:

- vede žáky k využívání některých metod uplatňovaných v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace;
- dává žákovi možnost objevovat prostřednictvím digitálních technologií nové prostředky pro vlastní osobité vyjádření ve své tvorbě;
- umožňuje žákovi vyhledávání inspiračních zdrojů prostřednictvím digitálních technologií, dává možnost experimentovat, podněcuje jeho fantazii;
- vede žáky k používání digitálních technologií k prezentaci učiva a při osvojování nových informací;
- seznamuje žáka s možností využívání bezplatných dostupných aplikací pro digitální kresbu a malbu;
- nabízí žákovi možnost vyjádření s využitím zařízení pro digitální kresbu a malbu;
- předkládá možnost využití digitálních technologií k prezentaci výsledků vlastní tvorby ve školním i veřejném prostoru;
- seznamuje žáka s virtuálními galeriemi, webovými stránkami muzeí a dalšími aplikacemi na podporu získávání nových informací;
- klade důraz na dodržování pravidel v oblasti autorských práv a licencí při sdílení vizuálního a multimediálního obsahu.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Výtvarná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční - na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci - uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti - objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu - objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést	Umělecký proces a jeho vývoj - vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality - dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr - znaková podmíněnost chápání světa - znakové systémy jednotlivých druhů umění - historické proměny pojetí uměleckého procesu - prezentace uměleckého díla Role subjektu v uměleckém procesu - smyslové vnímání a jeho rozvoj - předpoklady tvorby, interpretace a recepcce uměleckého díla - tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta Úloha komunikace v uměleckém procesu - postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny - umělecká a mimoumělecká znakovost - umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků - publikum a jeho účast v uměleckém procesu - sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu - subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu	1.	

Předmět: Výtvarná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	k hodnotám považovaným za společensky uznávané • návštěvy galerií a výstav, animace • interpretace výtvarného uměleckého díla v prostorách galerií a muzeí, či nad jeho reprodukcí		
• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl	Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci • dějiny výtvarného umění od pravěku (proměna funkce umění v souvislosti se způsobem obživy a organizací společnosti) přes starověké civilizace (vliv společenské hierarchie) k antice • umění starověkého Řecka a Říma v kontrastu s počátky křesťanství • středověk a specifika evropské kultury • umění renesance (přehodnocení postavení člověka ve společnosti) – zvl. italská renesance • nizozemský měšťanský realismus • složitost společensko-historické situace 17. a 18. století. (manýrismus, baroko, klasicismus) • nástup racionalismu ve Francii • umění 19. stol. (romantismus a realismus) • impresionismus jako mezník mezi „starým“ a „novým“ • učivo je realizováno formou referátů, prezentací, výkladu; důraz není kladen na pamětné osvojení, ale na hledání souvislostí s proměnami společenského kontextu, k rozšíření znalostí jiných předmětů – Český jazyk	1.	PT: 3.7.2.4.2 3.7.2.4.5 3.7.2.4.6 3.7.5.1.7

Předmět: Výtvarná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
	a literatura, Dějepis, Občanský a společenskovědní základ a k inspiraci vlastní tvorby • seznámení s umělecko-historickými památkami v nejbližším okolí		
• porovnává různé znakové systémy • rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci • v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě	Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace • experiment z hlediska inovace prostředků • analýza vizuálně obrazných systémů • prostředky a postupy jednotlivých výtvarných disciplín • možnosti vizuálně obrazných vyjádření • technologické postupy a metody tvorby • diskusní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury • individuální, kolektivní projev práce ve skupině	1.	PT: 3.7.1.2.11 3.7.1.5.1 3.7.1.5.2 3.7.1.5.3 3.7.1.5.6 3.7.1.5.7 3.7.1.5.8
• roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření	Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta • výtvarné techniky • nová média	1.	
• pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	• uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační • práce s materiály • kompozice, barva • tvar, linie, bod • kontrast, rytmus, plocha • inspirace hudbou • práce v exteriéru	1.	

Předmět: Výtvarná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace - při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření - na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	- proměny života - osobnost, vztahy - studie - inspirace přírodními motivy	1.	
- nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů - využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku - výběr vhodných prostředků a jejich kombinace k vyjádření svých představ, myšlenek, pocitů, vjemů - porovnávání uplatnění prostředků u tvorby vlastní i u umělecké produkce - uvědomování si specifčnosti různých vizuálně obrazných prostředků - kresba, malba, grafika, koláž, asambláž, otisk, fotografie, kombinované techniky	1.	PT: 3.7.5.2.4
na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	Světónázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu	1.	

Předmět: Výtvarná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií - své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	- proměnlivost obrazu v čase - návštěvy galerií - interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření - reflexe vývoje umění v současné společnosti	1.	
samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění	Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci	1.	
- vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční - na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci - uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti - objasní podstatné rysy magického, mytického,	Umělecký proces a jeho vývoj - vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality - dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr - znaková podmíněnost chápání světa - znakové systémy jednotlivých druhů umění - historické proměny pojetí uměleckého procesu - prezentace uměleckého díla Role subjektu v uměleckém procesu - smyslové vnímání a jeho rozvoj - předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla - tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta Úloha komunikace v uměleckém procesu - postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny	2.	

Předmět: Výtvarná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu - objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ - dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	- umělecká a mimoumělecká znakovost - umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků - publikum a jeho účast v uměleckém procesu - sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu - subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané - návštěvy galerií a výstav, animace, diskuse - interpretace výtvarného uměleckého díla v prostorách galerií a muzeí, či nad jeho reprodukcí		
- charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků - rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření - na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl - na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky	Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci - chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne), celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce), vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu - proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média), proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média), pohyblivé stanoviště diváka a změny úhlu vidění (umění akce, nová média), časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus, nová média), princip náhody (dadaismus) - relativita barevného vidění	2.	PT: 3.7.2.4.2 3.7.2.4.5 3.7.2.4.6 3.7.5.1.7

Předmět: Výtvarná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	(pointilismus, impresionismus, postimpresionismus, Cézanne), taktilní a haptické kvality díla (informel), zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby (akční tvorba, bodyart) • osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka), figurace a nefigurace (neoklasicismus, lyrická abstrakce), vztah slova a obrazu (lettrismus), • vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění) • tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), sebeuvědomování diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernismus), stopy člověka v krajině (land-art) • vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimal-art), zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění) • požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (pop-art, televize, nová média – akční umění, postmodernismus), citace a metaznak (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury (umění nových médií) • učivo je realizováno formou referátů, prezentací, výkladu; důraz není kladen na pamětné osvojení, ale na hledání souvislostí s proměnami společenského kontextu,		

Předmět: Výtvarná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
	k rozšíření znalostí z jiných předmětů – český jazyk a literatura, dějepis, společenské vědy a k inspiraci vlastní tvorby • návštěvy výstav současného umění podle aktuální nabídky • seznámení s umělecko-historickými památkami v nejbližším okolí		
• nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění	Výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku • výběr vhodných prostředků a jejich kombinace k vyjádření svých představ, myšlenek, pocitů, vjemů, porovnávání uplatnění prostředků u tvorby vlastní i u umělecké produkce • uvědomování si specifčnosti různých vizuálně obrazných prostředků • kresba, malba, grafika, koláž, asambláž, otisk, fotografie, kombinované techniky • projekty • možnost seberealizace a sebevyjádření	2.	PT: 3.7.5.2.4
• na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	Světónázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu • moderní a archetypální principy jako zdroj inspirace • tradice, zvyky, folklor • klasická a nová média v proměnách času	2.	
• vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými	• proměnlivost obrazu v čase • návštěvy galerií • interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření • reflexe vývoje umění v současné společnosti	2.	

Předmět: Výtvarná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci			
• porovnává různé znakové systémy • rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci • v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě	Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace • experiment z hlediska inovace prostředků • analýza vizuálně obrazových systémů • prostředky a postupy jednotlivých výtvarných disciplín • možnosti vizuálně obrazných vyjádření • technologické postupy a metody tvorby • diskusní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury • individuální, kolektivní projev práce ve skupině	2.	PT: 3.7.1.2.11 3.7.1.5.1 3.7.1.5.2 3.7.1.5.3 3.7.1.5.6 3.7.1.5.7 3.7.1.5.8
• objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření	Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta • výtvarné techniky • nová média	2.	
• pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační • práce s materiály • kompozice, barva • tvar, linie, bod • kontrast, rytmus, plocha • inspirace hudbou • práce v exteriéru	2.	
• na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	• proměny života • osobnost, vztahy • studie • inspirace přírodními motivy	2.	

Předmět: Výtvarná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu			

5.6 Informatika

5.6.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět pokrývá vzdělávací oblast Informatika podle požadavků uvedených v RVP G. Dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu z pohledu informatiky jako vědní disciplíny, s jejímiž základy seznamuje.

Důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Předmět je zařazen do ročníků s hodinovou dotací podle učebního plánu. Výuka probíhá v odborných učebnách, vybavených výpočetní technikou, ve skupinách s maximálním počtem 17 žáků.

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- vyučující ponechává žákovi prostor k nadstandardní vlastní tvořivé činnosti;
- vyučující využívá talentu žáka k pomoci ostatním žákům v rámci výuky (např. praktické činnosti)
- vyučující motivuje žáky k zapojení do soutěží, souvisejících s předmětem (programování, fotosoutěže, soutěže v práci s aplikačním software, robotika, soutěže multimediálního charakteru atd.);
- žák má možnost využívat individuální konzultace u vyučujících.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. Většinu teoretického učiva je možné odučit distančně. Žáci používají ke komunikaci školní email, MS Teams nebo další aplikace pro online výuku a zadávání a odevzdávání úkolů. V případě praktické činnosti je podle možností využíván takový software, který je žákům dostupný na jejich domácích výpočetních zařízeních.

Výchovně-vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- předkládá žákům informace v různých formách a vede ho ke zpracovávání a vyhodnocování informací, a uvědomění si významového jádra sdělení;

- vede žáka k vytváření vlastního poznámkového aparátu, aktivnímu využívání internetu pro hledání informací k dané problematice;
- aktivně zapojuje žáka do vyhledávání informací, vysvětlování nového učiva, aplikací a promítání dosavadních znalostí na nové skutečnosti, sledování novinek v oblasti, a informování ostatních žáků.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- vede žáka k samostatnému řešení problémových situací při práci s hardwarem a softwarem, systematickému a algoritmicky správnému postupu při analýze problému a hledání jeho řešení;
- nabízí alternativní řešení problémů, vede žáka k vyhledávání již známých řešení v dostupných zdrojích informací a jejich aplikaci na vzniklou situaci;
- rozvíjí intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti, vede k hledání alternativních pohledů na analýzu a řešení problémů a vyhodnocování jejich optimálnosti;
- podporuje vzájemnou pomoc a kooperaci žáků při řešení daných úkolů;
- pomáhá se stanovením postupných cílů při řešení složitějších úkolů.

Kompetence komunikativní – učitel:

- podporuje práci ve skupinách s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci;
- vede žáka ke stručnému, jasnému a logickému vyjadřování, respektu k názorům druhého;
- pomáhá analyzovat žákovi názor druhého a porovnat jej s žakovým;
- podporuje smysluplné a účelné využívání všech dostupných komunikačních prostředků a s důrazem na využití osobní živé komunikace;
- klade důraz na analýzu vhodnosti a účelnosti použití různých komunikačních nástrojů a kanálů v konkrétních situacích;
- vhodně využívá prostředků diskuse k rozvíjení komunikativních schopností žáků;

Kompetence sociální – učitel:

- vede žáka k vyjadřování svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu, úctě a toleranci;
- vytváří příležitosti a situace vedoucí ke komunikaci mezi žáky;
- pomáhá žákovi pochopit neúspěch při řešení úkolu jako zdroj informací a prostředek pro hledání nových cest k cíli při řešení obdobných situací;
- aktivně rozvíjí sociální citění žáka, vytváří atmosféru přátelství, apeluje na kladné osobnostní rysy;
- osobním příkladem buduje povědomí o správných normách společenského chování a vystupování.

Kompetence občanské – učitel:

- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost pomáhá žákům pochopit základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu;
- budí zájem žáka o kritické hodnocení jednotlivých řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňování dobrých a užitečných řešení a motivuje žáka k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou;
- využívá vysvětlované problematiky k formování racionálního a angažovaného postoje k vědě, technice, společnosti, přírodě a ochraně života, přírody a zdraví.

Kompetence digitální – učitel:

Vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a dějů a odhadování dopadů změny způsobené v systému;
- nacházení různých řešení, ověřování řešení na modelech či simulacích, porovnávání nalezených řešení z různých, i protichůdných hledisek a k výběru optimálního;
- týmovému vývoji řešení;
- analýze chyb a nedostatků zvoleného postupu, k průběžnému ověřování jeho smyslu a účinnosti a k jeho vylepšování;
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace a tím k opodstatněným očekáváním od informatických řešení;
- tvorbě úsudku či změně názoru na základě vlastní analýzy i velkého množství dat;
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumějí i stroje;
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech; k analýze důsledků svých kroků v každé fázi řešení problému.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Informatika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• správně se přihlašuje ve školní síti • využívá dostupné školní informační zdroje a ICT techniku • pracuje s informacemi a softwarovým vybavením ve školní síti v souladu s platnými právními normami	Seznámení s prostředím • popis školní sítě, přihlašování • služby školního webu, cloudu a informačního systému – rozvrh hodin, suplování, e-mail, výukové materiály • další školní IT prostředky – tiskárna • školní řád a legislativa ČR se vztahem k IT	1.	
• orientuje se v základních pojmech informatiky, zná různé aplikace informatiky • využívá různé informační zdroje, hodnotí kvalitu informací • pracuje s informacemi a softwarovým vybavením v souladu s platnými právními normami • rozumí základním principům autorské ochrany obsahu a ochrany osobních údajů • porovná zprávy podle množství obsažené informace • sestavuje dotazovací	Data, informace a modelování • pojmy: informace, informatika, počítač, aplikace informatiky, historie počítačů • relevantní informace, informační zdroje a jejich parametry • informační zdroje, média, reklama • právní legislativa ČR – autorský zákon, zákon na ochranu osobních dat, zákon o svobodném přístupu k informacím • přenos dat, kódování a dekodování zprávy	1.	PT: 3.7.5.1.1 PT: 3.7.5.1.3

Předmět: Informatika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- a rozhodovací stromy, hodnotí jejich úspornost - na základě dat vyslovuje tvrzení, posuzuje jejich správnost - formuluje dotazy s odpovědí ano nebo ne tak, aby odpovědi poskytl co nejvíce informací - používá metodu půlení intervalů - spočítá, kolik možností lze rozlišit pomocí daného počtu otázek a naopak - používá bit, byte a násobné jednotky k odhadování potřebných datových a přenosových kapacit - podle potřeby a kontextu rozliší data od informací - porovnává různé způsoby reprezentace čísel, textu, obrazu i zvuku, vhodně volí formáty souborů - používá různé metody komprese dat	- komunikační kanál - pojem informace - data a jejich význam - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - kódování dat v počítačích obecně - binární soustava, bity a bajty - kódování čísel - vztah počtu bitů a počtu rozlišovaných hodnot - kódování textů, obrazu, zvuku, videa - principy bezztrátové a ztrátové komprese - kontrolní součty		
- na základě znalosti fungování počítače vysvětlí funkci a význam operačního systému a ukáže rozdíly v ovládání aktuálně nepoužívanějších systémů - nakreslí strukturu LAN a Internetu, vysvětlí paketový přenos dat a popíše komunikaci zařízení z lokální sítě do Internetu včetně WiFi a GSM sítí - vysvětlí, jak jsou digitalizována data různého typu - popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat - z principu fungování sítí a cloudu vyvodí bezpečnostní rizika jejich využívání, popíše nejčastější způsoby útoků	Digitální technologie - hardware počítače a jeho parametry - zpracování dat v počítači - software – operační systém - lokální počítačové síť a internet - web a cloudové služby - bezpečné využívání cloudu - bezpečnost počítačových zařízení a dat - bezpečné digitální prostředí - umělá inteligence - zlomové události vývoje počítačů - nové počítačové technologie	1.	PT: 3.7.5.4

Předmět: Informatika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- a s využitím systémového přístupu navrhne řešení zabezpečení počítače a dat - identifikuje a řeší hardwarové a softwarové problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními - popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí			
- vyřeší problém použitím vzorce nebo funkce pro hromadné výpočty s daty včetně funkcí zpracovávajících text - vyřeší problém navržením kontingenční tabulky - zvolí správnou vizualizaci dat grafem s ohledem na jeho vypovídací schopnost - popíše příklady informačních systémů a různé důsledky jejich využívání - rozliší různé součásti informačních systémů a jejich úlohu uživatelů a jejich požadavky na řešení, metodicky vybírá, které skutečně realizuje - prací na vývoji informačního systému naplňuje do fází, podle situace plán upravuje - navrhne několik možností řešení - hodnotí návrhy řešení z různých hledisek, vybírá nejvhodnější - specifikuje a vytvoří potřebné tabulky, jejich sloupce, propojení a další nastavení - specifikuje a vytvoří uživatelské rozhraní (celkovou strukturu, různé filtrované, řazené, agregované, formátované a vizualizované pohledy na data, interaktivní prvky, popisky pro uživatele)	Informační systémy a databáze - zpracování dat pomocí textových funkcí tabulkového procesoru - vizualizace dat, vypovídací schopnost grafu rozpoznávání vzorů a trendů v datech - kontingenční tabulky - veřejné informační systémy - data, jejich struktura a vazby - definované procesy, role uživatelů - technické řešení informačních procesů - vývoj informačního systému - postup tvorby informačního systému - návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů - hromadné zpracování dat - tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda	2.	

Předmět: Informatika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
- navrhne a odladí automatizované procesy zpracování dat, zejména pomocí vzorců a interaktivních prvků - informační systém průběžně testuje na uživateli			
- jmenuje a zhodnotí příklady různých druhů modelů z informatiky i mimo ni - rozpozná příklady použití grafů - podle potřeby přechází mezi úrovněmi zjednodušení, případně dále abstrahuje od nepodstatného, či naopak modely rozšiřuje - hodnotí, nakolik výsledek z modelu platí i v modelované realitě - pomocí editoru vytvoří graf a využije jej pro řešení problému - reprezentuje graf nákresem, seznamem hran a maticí sousednosti - posuzuje výhody a nevýhody těchto zápisů v různých situacích	Data, informace a modelování Modelování - model jako zjednodušení reality - schéma, diagram, graf - vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, - kritická cesta myšlenkové a pojmové mapy - kvalita informačního zdroje, kritické myšlení a kognitivní zkreslení	2.	
- využívá různé způsoby zápisu pracovních procesů (např. přirozený jazyk, diagram, program) - různé zápisy mezi sebou převádí - hodnotí různé zápisy z hlediska přehlednosti, srozumitelnosti, jednoznačnosti - charakterizuje vstupy, pro něž daný algoritmus funguje - rozpozná problematika místa postupu nebo jeho zápisu (např. nekonečné opakování, nejednoznačné pokračování, nemožný úkon)	Algoritmizace a programování - zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení - pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu - přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů	2.	

Předmět: Informatika			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezová témata, integrace, pozn.
• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, • navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • ve blokovém programovacím jazyce sestaví program • rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu • použije proměnné pro uchování a zpracování dat ze senzoru • vyřeší problém vytvořením programu, zpracovávajícího data ze senzorů k výstupům	• Algoritmizace a programování • Robotika – stavebnice VEX IQ • sestavení robota a jeho oživení • blokové programování robota • vývoj programu, nahrání programu do inteligentní kostky • testování programu, ladění programu • programové konstrukce – cykly, podmínky • grafické výstupy • zvukové výstupy • reakce na podněty od uživatele • reakce na podněty od okolního prostředí • ovládání motorů • opakování příkazů • ovládání senzorů • ovládání pomocí kontroléru	2.	
• zapíše program pro vyřešení konkrétního problému • používá proměnné vhodných datových typů • využívá různé vstupy a výstupy • používá podprogram s parametry • používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení • ověřuje správné fungování vytvářených programů • nalezne chybu ve svém i cizím programu a opraví ji • optimalizuje program – čitelnější kód, rychlejší, bez duplicitních činností • upraví hotový program podle dodatečných požadavků • zobecní program	Algoritmizace a programování • programování v Pythonu • syntaxe, proměnné, datové typy • matematické operace a operátory • logické operátory • výstup dat, vstup dat • syntaktické, běhové a logické chyby • návaznost příkazů a dat • podprogramy bez parametrů a s parametry • cyklus s pevným počtem opakování • náhodný prvek ze seznamu • podmínky • větvení programu a vnořené větvení	4.	

5.7 Tělesná výchova

5.7.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět je vyučován s časovou dotací dvou hodin týdně a vyučující tělesné výchovy přizpůsobuje ve svém tematickém plánu učivo i výstupy žáků vzhledem k jejich výkonnosti a fyzickým možnostem.

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova a integruje některé tematické okruhy vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“. Je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Žáci mají možnost rozvíjet své pohybové schopnosti a dovednosti, korigovat jednostranné zatížení organismu, eventuálně i zdravotní oslabení. Žáci si jasně utváří vztah ke zdraví a umí si zdraví preventivně chránit. Dokáže si na základě získaných informací vytvořit i názor na zdravotní problematiku menších i větších skupin a ten obhájit.

Ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví zařazujeme do tělesné výchovy téma péče o zdraví a zdravá výživa tematického okruhu „Zdravý způsob života a péče o zdraví“.

Pro výuku je každá třída rozdělena na dvě skupiny podle pohlaví. Během školního roku probíhá výuka současně v jedné až třech skupinách.

Pro interní pravidelnou povinnou výuku máme k dispozici dva prostory – menší tělocvičnu gymnázia a halu SK Přerov. V jarních a podzimních měsících je navíc k dispozici venkovní hřiště, stadion SK Přerov, Fitness a Plavecký stadion Přerov.

Povinná výuka tělesné výchovy je během studia doplňována přípravou na sportovní soutěže (atletika, florbal, kopaná, basketbal).

Všichni žáci absolvují závazně atletiku a sportovní gymnastiku, ze sportovních her si vyučující vybírá dvě závazné sportovní hry, ostatní okruhy, nejsou-li zvoleny, slouží jako doplňková pohybová činnost pro přípravu na sportovní soutěže.

Obsahově doplňují po dobu studia výuku tělesné výchovy tyto projekty:

- lyžařský výcvikový kurz a výuka snowboardingu (v průběhu studia);

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky

Péče o mimořádně nadané a talentované žáky je v předmětu realizována následujícím způsobem:

- V rámci výuky jim vyučující nabízí nácvik a zdokonalování složitějších prvků a sestav, různých druhů cvičení a herních činností.
- Podle okolností (většina žáků prokazuje zvýšený talent) může učitel zařadit do výuky rozšiřující učivo (další disciplíny, pokročilejší kondiční, taktické a technické prvky).
- Motivuje žáky k zapojení do školních sportovních soutěží, pro zájemce pak umožní přípravu na tyto soutěže.
- Vyučující nabízí možnost individuálních a skupinových konzultací týkajících se problematiky v rámci předmětu, o kterou projeví žák zájem.

Odlišnosti ve vzdělávacím obsahu v případě přechodu na distanční výuku

V případě přechodu na distanční výuku redukuje učitel rozsah učiva v míře odpovídající okolnostem. V období distanční výuky nelze vykonávat část praktické výuky TV. Učivo atletiky, sportovních her, sportovní a rytmické gymnastiky, plavání a úpolů je redukováno na teoretické

seznámení s učivem (pravidla, historie, základy techniky a taktiky). V období distanční výuky není realizován lyžařský výcvikový kurz.

Výchovně-vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel:

- vytváří prostor pro dostatečné osvojování pohybových dovedností správnými metodickými postupy v tělesné výchově, opakování naučených pohybových dovedností;
- vede žáky k poznání vlastní fyzické a pohybové výkonnosti;
- nechá žáky samostatně vybrat vhodné kondiční, posilovací nebo relaxační cviky pro rozcvičení;
- vhodnou motivací představuje žákům tělesnou aktivitu jako prostředek kompenzace psychického zatížení a jako vlastní uspokojení;
- zařazováním vhodných sportovních aktivit posiluje u žáků sebekontrolu a sebeovládání;
- vhodně zvolenou zátěží při cvičeních učí žáky rozpoznat zdraví prospěšné i zdraví ohrožující tělesné aktivity;
- vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty;
- dbá na dodržování hygieny při tělesné výchově;
- zařazuje otužování při tělesné výchově a sportovních kurzech;
- trvá na dodržování zásad bezpečnosti při cvičení v tělesné výchově;
- vlastním přístupem ke sportovním aktivitám je žákům osobním příkladem.

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- navozuje problémové situace, které motivují žáky k týmové spolupráci a nutnosti stanovit taktiku hry;
- učí žáky řešit herní situace a problémy (např. sestavováním družstev z rozdílně technicky a fyzicky výkonných žáků);
- umožňuje žákům podílet se na přípravě vlastních sportovních akcí (plánování, realizování a hodnocení těchto akcí);
- přiděluje role rozhodčího žákům (přiměřené jednání ve vypjatých situacích);
- přiděluje role organizátora, žáci hájí své stanovisko, vyjadřují svůj názor.

Kompetence komunikativní – učitel:

- dbá na kulturní vyjadřování v hodinách tělesné výchovy;
- vyžaduje přesné, konkrétní, jednoznačné a srozumitelné používání správného názvosloví tělesné výchovy;
- zařazováním mezitřídních i celoškolních soutěží a turnajů podporuje vzájemnou komunikaci mezi věkově rozdílnými skupinami žáků;
- důrazem na dodržování pravidel vede žáky ke hře v duchu „fair – play“.

Kompetence sociální a personální – učitel:

- podporuje sportovní činnosti ve skupinách, kde je nutná spolupráce a podíl celé skupiny na dosaženém výsledku (při sportovních kurzech, sportovních turnajích, soutěžích);
- v hodinách TV zařazuje cviky, které vedou žáka k vzájemné pomoci (dopomoc a záchrana);
- vyžaduje v hodinách dodržování pravidel bezpečnosti;
- umožní žákům podílet se na vytváření pravidel chování při sportovních činnostech;

- podporuje možnost zapojení i neprůbojných a málo iniciativních žáků a rozvíjí jejich schopnost zastávat různé role (obměňováním vedoucích žáků v družstvech);
- učí žáky pracovat v týmech, vnímat jejich vzájemné odlišnosti jako podmínku úspěšné spolupráce;
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Kompetence občanské a k podnikavosti – učitel:

- netoleruje v hodině sociálně patologické jevy, nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci;
- důsledně dbá na dodržování pravidel chování;
- uplatňuje pozitivní hodnocení a motivaci žáků;
- navozuje pro žáky chování v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích;
- praktickými ukázkami a modelovými situacemi seznamuje žáky s technikou první pomoci;
- vyžaduje vhodné sportovní vybavení pro výuku;
- na konci vyučovací hodiny zařazuje její hodnocení;
- podle možností vede žáky k sebehodnocení;
- vhodnou motivací vede žáky k postupnému pohybovému sebezdokonalování a posiluje jejich sebevědomí;
- dohlíží na to, aby příprava cvičebního nářadí splňovala zásady bezpečnosti, a tím vede žáky k ochraně zdraví;
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitní práci pochválí.

Kompetence digitální – učitel

- umožňuje využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu;
- vede žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví;
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Formy realizace předmětu Tělesná výchova:

- vyučovací hodina;
- soutěž;
- turnaj;
- kurz;
- exkurze.

Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: Tělesná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřez. témata, integrace, pozn.
organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	- význam biorytmů pro pohybovou aktivitu a zdraví - individuální pohybový režim	1. – 4.	PT: 3.7.1.1.2 3.7.1.2.2 3.7.1.2.6 INT: 4.3.2.1.2
ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy	- význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu a jeho praktické využití pro úpravu zátěže - svalová nerovnováha – příčiny svalové nerovnováhy; testy svalové nerovnováhy	1. – 4.	
respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní	1. – 4.	PT: 3.7.1.1.11 3.7.1.5.8
usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; vybere z nabídky vhodné kondiční programy nebo soubory cviků pro udržení či rozvoj úrovně zdravotně orientované zdatnosti a samostatně je upraví pro vlastní použití	- správné držení těla, posilování svalového aparátu (kompenzace jednostranného zatěžování a odstraňování svalových dysbalancí) - zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy	1. – 4.	PT: 3.7.1.1.2 3.7.1.2.2 3.7.1.2.6
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo školu	látky podporující enormní nárůst svalové hmoty a zvyšující fyzickou kondici (anabolika ...)	1. – 4.	PT: 3.7.1.1.11 3.7.1.2.1 3.7.1.5.8
aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpurných látek neslučitelných	1. – 4.	

Předmět: Tělesná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřez. témata, integrace, pozn.
	- s etikou sportu - úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí		
uplatňuje účelné a bezpečné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí	rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik)	1. – 4.	INT: 4.3.2.1.4
- předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim své chování - ošetří i větší poranění a přivolat pomoc sobě i druhým - rozpozná hrozící nebezpečí a reaguje na ně - rozpozná základní druhy mimořádných událostí - poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	- zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí První pomoc - zajištění průchodnosti dýchacích cest - zajištění krevního oběhu, nepřímá masáž - srdce, umělé dýchání - zástava žilního a tepenného krvácení, tlakový obvaz - krátkodobé poruchy vědomí, stabilizovaná poloha - zranění horních a dolních končetin - záchrana a dopomoc při osvojovaných cvicích - odsun raněných (ve spojení s jinými předměty) - zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les) - ošetření vážných a život ohrožujících poranění (i v nestandardních podmínkách) - telefonické kontakty 155, 112 Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.)	1. – 4.	PT: 3.7.1.5.8 INT: 4.3.2.1.4 4.3.2.5.5

Předmět: Tělesná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřez. témata, integrace, pozn.
	základní úkoly ochrany obyvatelstva		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech, snaží se o fair-play jednání při hrách, raduje se ze hry, ne z prohry druhého	Pohybové hry závody jednotlivců i družstev s různým zaměřením	1. – 4.	PT: 3.7.1.5.8
volí a používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje	sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita	1. – 4.	
- připraví (ve spolupráci s ostatními žáky) třídní či školní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci - respektuje pravidla osvojovaných sportů; rozhoduje (spolurozhoduje) třídní nebo školní utkání, závody, soutěže v osvojovaných sportech	- pohybové činnosti, sportovní a turistické akce – organizace, propagace, vyhodnocení, dokumentace - turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě; orientace v méně přehledné krajině, orientační běh - pravidla osvojovaných pohybových činností	1. – 4.	PT: 3.7.1.5.10
sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje	měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem	1. – 4.	
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje - chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty, používá startovní povely - dovede se samostatně připravit na různou pohybovou činnost - odliší rychlostně silová cvičení (prováděná v režimu převážujícího neoxidativního	Atletika - běh – rozvoj techniky pomocí speciálních běžeckých cvičení, odrazová cvičení - technika NS, PVS, rozvoj rychlosti – reakční a akcelerační cvičení, běhy od 60 m do 400 m - rozvoj vytrvalosti – intervalové a fartlekové běhy, souvislý běh v terénu, běhy od 800 m do 3000 m, Cooperův test - technika štafetových běhů, štafetová předávka - rozvoj techniky skoku dalekého a vysokého	1. – 4.	PT: 3.7.1.5.1

Předmět: Tělesná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřez. témata, integrace, pozn.
- metabolického krytí) a vytrvalostní cvičení (prováděná v režimu převažujícího oxidativního metabolického krytí) - chápe využití audiovizuální techniky v tělovýchovných a sportovních činnostech - zvládá úpravu jednotlivých soutěžních sektorů	technika vrhu koulí, koulařská gymnastika		
- zvládá bezpečně záchranu a pomoc při jednotlivých cvičeních - ovládá základní pohybové dovednosti, spojené s jednotlivými druhy cvičení a osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby - používá gymnastickou terminologii - chápe podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy - ovládá zásady první pomoci, umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc	Gymnastika - akrobacie – kotouly letmo, vpřed, vzad, do roznožení, do zášvihu, salto – vpřed, stoje – na lopatkách, na rukou (s výdrží), přemet – stranou a vpřed, rovnovážné polohy v postojích, poskoky, obraty, rondát, sestava - přeskoky – roznožka přes kozu, skrčka přes kozu (bednu) našíř, kotoul letmo přes bednu - skoky s odrazem z trampolinky, (prosté, s pohyby nohou, s obraty, salto vpřed), - hrazda po čelo, dosažná, doskočná – výmyk (odrazem, tahem), přešvihy únožmo ve vzporu, toč vzad, vzepření závěsem v podkolení, podmet, sestava - kladina – různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty, rovnovážné polohy, náskoky, seskoky, poskoky vazby, sestava - kruhy – komíhání ve svisu, svis vzesmo, střemhlav, houpání s obraty u předhupu, záhupu, rotace kolem svislé osy, shyby na kruzích, vzepření tahem soupaž, sestava - šplh na laně a na tyči	1. – 4.	
- používá posilovacích cvičení ke zlepšení pohybových schopností - ovládá pomoc při cvičení - aplikuje při cvičení zásady bezpečnosti	Fitness a zásady posilování na strojích - zásady a principy posilování s činkami nebo na strojích - zvládnutí techniky cvičení, správného dýchání		

Předmět: Tělesná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřez. témata, integrace, pozn.
- vybere z nabídky vhodné soubory vyrovnávacích cvičení zaměřených na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a samostatně je upraví pro vlastní použití - připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení	- aktivní odpočinek mezi jednotlivými sériemi - cvičení ve dvojicích, ve trojicích Průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení. Kondiční a zdravotní cvičení - cvičení se švihadly - cvičení s lavičkami - cvičení s nízkými a vysokými překážkami - cvičení s medicinbaly - posilování bez zátěže, se zátěží - odrazová cvičení - fitbox - spinning - vyrovnávací cvičení - strečink. - organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže		
- zvládá základy cvičení s hudbou - využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	Rytmická gymnastika různé pohyby s hudebním a rytmickým doprovodem	1. – 4.	
uvědomuje si význam sebeobránných činností, zvládá postoje a úchopy	Úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády vzad do kolébky, kotouly přes rameno, navazování pádů	1. – 4.	
- rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťkové, pálkovací) - rozumí základním pravidlům - ovládá základy rozhodování při hře, zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště - respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí – jedná na úrovni dané role; spolupracuje	Sportovní hry - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace - sportovní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí – časoměřič, zapisovatel, atd.) Basketbal - herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez nebo s míčem, driblink, přihrávka jednoruč, obouruč, střelba z místa, po dvojtaktu, obranné pohyby)	1. – 4.	PT: 3.7.1.5.10 3.7.1.5.11

Předmět: Tělesná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřez. témata, integrace, pozn.
ve prospěch družstva	- herní kombinace – obrana, útok, utkání Volejbal - herní činnosti jednotlivce – odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč, podání spodní, vrchní, přihrávka, nahrávka - herní kombinace – s nahrávačem u sítě, postavení při příjmu podání, utkání na zmenšeném hřišti (3:3) Fotbal - herní činnosti jednotlivce – uvolňování bez nebo s míčem, zpracování míče, přihrávka na krátkou a střední vzdálenost, hlavičkování, střelba z místa a po vedení míče, obcházení soupeře, obsazování soupeře, vhazování míče, činnost brankaře - herní kombinace – obrana, útok, utkání Florbal - herní činnosti jednotlivce – uvolňování bez nebo s míčkem, zpracování míčku, přihrávka na krátkou a střední vzdálenost, střelba z místa a po zpracování míčku, obcházení soupeře, obsazování soupeře, rozehrání po chybě soupeře, činnosti brankaře - herní kombinace – obrana, útok, utkání Další moderní a netradiční pohybové činnosti - softbal – nahazování a chytání míče, odpalování míče, doběhy na metu, autování v poli, hra - badminton – podání, smečování, trénink úderů: lobování, údery dlouhé, střední, krátké, vysoké, hra - vybíjená, přehazovaná, ringo, frisbee - pravidla, taktika, rozhodnost,		

Předmět: Tělesná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřez. témata, integrace, pozn.
	pohotovost		
- posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení	- sebehodnocení v dané pohybové činnosti, dokáží označit zjevné nedostatky a jejich příčiny - pohybové dovednosti a pohybový výkon	1. – 4.	
užívá s porozuměním tělocvičné názvosloví (gesta, signály, značky) na úrovni cvičence, vedoucího pohybových činností, organizátora soutěží	- komunikace v TV (tělocvičné názvosloví v osvojovaných činnostech) - vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech	1. – 4.	
uvědomuje si zdravotní a rozvojový význam plavání, zvládá jeden až dva plavecké způsoby, dovede pomoci při záchrane tonoucího, měří a zaznamenává základní plavecké výkony	Plavání - plavání a jeho význam pro zdraví, regeneraci sil a zvyšování zdatnosti, základy plaveckých disciplín - záchrana tonoucího a dopomoc unavenému plavci - zvyšování adaptace na vodní prostředí – potápění, lovení předmětů...	2.	PT: 3.7.1.5.8 INT: 4.3.2.1.4 4.3.2.5.5
zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chová se bezpečně na sjezdovkách, běžeckých tratích, správně se připravuje na horskou túru, chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech, ošetřuje běžné úrazy v improvizovaných podmínkách, umí správně namazat lyže, zvládá dovednosti na sjezdových a běžeckých lyžích a na snowboardu, které mu umožní bezpečný pohyb ve středně náročném terénu	Lyžování – zpravidla ve formě pětidenního kurzu - základní pravidla lyžařských a snowboardových disciplín, zásady orientace v zimní krajině, zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu - stravovací a pitný režim při lyžování, snowboardingu a zimní horské túře - ošetření poranění v improvizovaných podmínkách - lyžařská a snowboardová výstroj, výzbroj pro různé lyžařské disciplíny - sjezdový výcvik - bezpečné sjíždění ze svahu, brzdění, modifikované oblouky (carvingový oblouk)	1. – 4.	PT: 3.7.1.5.8 INT: 4.3.2.1.4 4.3.2.5.5

Předmět: Tělesná výchova			
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřez. témata, integrace, pozn.
	• sjíždění ve středně náročných podmínkách, jízda v brankách		

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků jsou nedílnou součástí Školního řádu Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy, Přerov, Denisova 3. Tento samostatný dokument je k nahlédnutí na [www stránkách školy](http://www.stránkách školy), případně v kanceláři školy a u třídních učitelů.

6.2 Autoevaluace školy

Autoevaluace školy je samostatným dokumentem, který je k dispozici v kanceláři školy.

7 Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	1
1.1	Identifikační údaje školního vzdělávacího programu	1
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
2.1	Velikost školy	3
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	4
2.3	Charakteristika žáků	4
2.4	Projekty	4
2.5	Školní parlament	5
2.6	Spolupráce s rodiči	5
2.7	Partneři školy	5
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
3.1	Pojetí školního vzdělávacího programu	7
3.2	Profil absolventa	7
3.3	Organizace přijímacího řízení	8
3.4	Organizace maturitní zkoušky	8
3.5	Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.6	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.6.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.6.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného a mimořádně nadaného žáka	12
3.7	Začlenění průřezových témat	13
3.7.1	Osobnostní a sociální výchova	14
3.7.2	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	20
3.7.3	Multikulturní výchova	26
3.7.4	Environmentální výchova	29
3.7.5	Mediální výchova	31
3.8	Poskytování poradenských služeb ve škole	36
3.8.1	Zaměření poradenských služeb:	36
3.8.2	Kariérové poradenství	36
3.8.3	Prevence rizikového chování	36
3.8.4	Psychologická péče	37
3.9	Kurzy a výjezdy do zahraničí	37
4	UČEBNÍ PLÁN	38
4.1	Charakteristika učebního plánu	38

4.2	Učební plán	38
4.3	Integrace vzdělávacích oborů	40
4.3.1	Člověk a svět práce – integrace učiva	40
4.3.2	Výchova ke zdraví – integrace učiva	42
5	UČEBNÍ OSNOVY	46
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	46
5.1.1	Český jazyk a literatura	46
5.1.2	Anglický jazyk	56
5.1.3	Německý jazyk (další cizí jazyk)	66
5.1.1	Francouzský jazyk (další cizí jazyk)	77
5.1.2	Ruský jazyk (další cizí jazyk)	85
5.2	Matematika a její aplikace	94
5.2.1	Matematika	94
5.3	Člověk a příroda	107
5.3.1	Fyzika	107
5.3.2	Chemie	120
5.3.3	Biologie	131
5.3.4	Geografie	139
5.4	Člověk a společnost	148
5.4.1	Občanský a společenskovední základ	148
5.4.2	Dějepis	158
5.5	Umění a kultura	168
5.5.1	Hudební výchova	168
5.5.2	Výtvarná výchova	173
5.6	Informatika	186
5.6.1	Informatika	186
5.7	Tělesná výchova	193
5.7.1	Tělesná výchova	193
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	204
6.1	Hodnocení žáků	204
6.2	Autoevaluace školy	204
7	OBSAH	205